

Názov predmetu	Konverzácia v anglickom jazyku – úroveň B2, 3. ročník, septima
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Vyučovacie predmety prvý a druhý cudzí jazyk patria medzi všeobecno-vzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvárajú vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Označenie úrovne B2 je samostatný používateľ. Pri koncipovaní školského vzdelávacieho programu sa predpokladá, že žiaci v predchádzajúcom vzdelávaní dosiahli nižšie komunikačné úrovne.

Požiadavky pre vzdelávanie v **anglickom jazyku** vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 - C2. Vzdelávanie v anglickom jazyku **ako prvý cudzí jazyk** smeruje k dosiahnutiu úrovne **B2**.

Na vyučovanie anglického jazyka v rámci predmetu Konverzácia v anglickom jazyku je určená dotácia 2 vyučovacie hodiny do týždňa.

II. Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup – na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

III. Kompetencie

„Používatelia jazyka a učitelia sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine;
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu;
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov;
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich;
- uviedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka;
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uviedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti;
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom;
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektami vlastnej krajiny.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí anglickým jazykom.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú tieto zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu štandardných komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia);
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia);
- slootovorbú a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia);
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia, ortoepická a ortografická).

Žiak dokáže:

- vyjadriť sa jasne a bez zjavných známkov nutnosti obmedzovať to, čo chce povedať;
- ovládať jazyk v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol podať jasný opis, vyjadrovať názory, argumentovať bez nápadného hľadania slov, pričom používa zložité typy podrad'ovacích súvetí;
- v relatívne vysokej miere ovládať gramatiku. Nerobí chyby, ktoré by viedli k nedorozumeniu; osvojiť si jasnú, prirodzenú výslovnosť a intonáciu;
- vytvoriť jasne zrozumiteľný súvislý písomný text, ktorý sa riadi štandardným usporiadaním a členením do odsekov;
- pomerne presne si osvojiť pravopis a interpunkciu, ktoré však môžu obsahovať znaky vplyvu materinského jazyka (upravené SERR, 2013, s. 111 – 119).

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- správne reagovať v rôznych spoločenských komunikačných situáciách;
- poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá;
- vyjadrovať sa s istotou, zrozumiteľne a zdvorilo vo formálnych aj neformálnych funkčných štýloch, ktoré zodpovedajú danej situácii a osobám;
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu;
- uvedomiť si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správa;
- uvedomiť si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie (upravené SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- prispôbiť svoj prejav, svoje vyjadrovacie prostriedky situácii a príjemcovi jazykového prejavu a zvoliť si vhodnú úroveň formálnosti, ktorá zodpovedá daným okolnostiam;
- zasiahnuť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova;
- komunikáciu začať, udržať a ukončiť ju pomocou účinného striedania sa s partnerom;
- rozvinúť zrozumiteľný opis alebo rozprávanie, pričom rozvinie hlavné kompozičné zložky a doloží ich adekvátnymi podrobnosťami a príkladmi;
- efektívne využívať rozličné spojovacie výrazy tak, aby vystihli vzťah medzi jednotlivými myšlienkami;
- celkom plynulo komunikovať s rodenými hovoriacimi do takej miery, že komunikácia nie je zaťažujúca pre žiadnu zo zúčastnených strán;
- spoľahlivo odovzdávať podrobné informácie (upravené SERR, 2013, s. 125 – 132).

IV. Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť na konci príslušného stupňa vzdelávania.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- porozumieť živej alebo vysielanej spisovnej reči na známe aj neznáme témy, s ktorými sa stretáva v každodennom živote;
- sledovať dlhšiu a zložitú argumentáciu za predpokladu, že téma je dostatočne známa a postup prezentácie je vyznačený explicitnými prostriedkami;
- s istým úsilím pochopiť živý rozhovor medzi rodenými hovoriacimi;
- pochopiť podstatné body prednášok, rozhovorov, správ, ktoré sú obsahovo a jazykovo zložené,
- porozumieť odkazom a hláseniam na konkrétne a abstraktné témy, pokiaľ sú hovorené normálnym tempom a v spisovnom jazyku;
- porozumieť nahrávkam v spisovnom jazyku, s ktorými sa môže stretnúť v spoločenskom a akademickom živote a okrem informačného obsahu identifikovať aj názory a postoje hovoriaceho (upravené SERR, 2013, s. 68 – 70).
- spoľahlivo odovzdávať podrobné informácie (upravené SERR, 2013, s. 125 – 132).

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- získať informácie z bežných textov;
- na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty;
- vyhľadať špecifické aj detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou;
- chápať logickú štruktúru textu na základe jeho obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov;
- odhadnúť význam neznámych slov z kontextu a meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania;
- prečítať korešpondenciu, ktorá sa vzťahuje na vlastnú oblasť záujmu a okamžite pochopiť základný význam textu;
- porozumieť článkom a správam zaoberajúcim sa aktuálnymi problémami, v ktorých pisatelia zaujímajú konkrétne postoje alebo názory;
- rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností (upravené SERR, 2013, s. 71 – 73).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu;
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu;
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie;
- opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, situáciu, udalosť;
- napísať obsahovo a jazykovo náročnejší súkromný list a úradný list;
- napísať životopis;
- napísať obsahovo, jazykovo i štylisticky náročnejší slohový útvar (príbeh, rozprávanie, opis);
- napísať súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru, pocitov, s využitím argumentácie a porovnávania.

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- reagovať v rôznych komunikačných situáciách primerane, jazykovo správne a zrozumiteľne;
- viesť, prerušiť a nadviazať rozhovor a preformulovať svoj jazykový prejav;
- správne reagovať na partnerove repliky v prirodzených a simulovaných situáciách a v situačných dialógoch, prebrať iniciatívu počas rozhovoru (napr. zmeniť tému);
- interpretovať a odovzdávať informácie;
- podať jasný a podrobný opis toho, ako uskutočniť nejaký postup;
- vysvetliť a obhájiť svoje názory v diskusii poskytnutím dôležitých vysvetlení, dôvodov a poznámok;
- spoľahľivo porozumieť podrobným pokynom;
- jasne načrtnúť situáciu alebo problém, uvažovať o príčinách alebo následkoch a zvažovať výhody alebo nevýhody rozličných prístupov (upravené SERR, 2013, s. 75 – 84).

Ústny prejav – monológ

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- vyjadriť sa plynulo a správne k rôznym všeobecným témam s ohľadom na stupeň formálnosti prejavu;
- pripraviť a predniesť dlhší prejav na určitú tému aj s odborným zameraním, ak sa téma týka oblasti jeho osobného záujmu;
- jasne a podrobne opísať osoby, predmety, situácie, činnosti a udalosti;
- tvoriť príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy);
- interpretovať a stručne zhrnúť, napr. obsah filmu, knihy a vyjadriť svoj postoj k nim;
- opísať obrázky, mapy, grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor a postoj k nim;
- jasne argumentovať, argumentáciu dostatočne rozviesť a podporiť svoj názor ďalšími argumentmi a prípadnými podrobnosťami;
- predniesť oznámenia na najvšeobecnejšie témy dostatočne jasne, precízne a spontánne (upravené SERR, 2013, s. 60 – 61).

Kompetencie a funkcie jazyka

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikácie. **Funkcie**, sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť.

Výkonový štandard:

Žiak vie:

Kompetencie	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť
4. Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupne istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť súcit Vyjadriť fyzickú bolesť
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, pošťožovať sa Zistiť spokojnosť/nespokojnosť
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, čo uprednostňujem
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať

<p>11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti</p>	<p>Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť</p>
<p>12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností</p>	<p>Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Vyčítať/Kritizovať</p>
<p>13. Reagovať na príbeh alebo udalosť</p>	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť nezáujem</p>
<p>14. Ponúknuť a reagovať na ponuku</p>	<p>Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
<p>15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti</p>	<p>Varovať pred niekým/niečim Poradiť Dodat' odvalu/Podporiť</p>
<p>16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</p>	<p>Spomenúť si na niečo/niekoľo Vyjadriť, že som na niečo/niekoľo zabudol Pripomenúť Kondolovať Gratulovať</p>
<p>17. Reagovať pri prvom stretnutí</p>	<p>Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať</p>
<p>18. Korešpondovať</p>	<p>Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list</p>
<p>19. Telefonovať</p>	<p>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</p>
<p>20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým</p>	<p>Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore</p>

<p>21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu</p>	<p>Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) Oboznámiť s obsahom/osnovou Rozviesť tému a osnovu Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad</p>
<p>22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu</p>	<p>Podčiarknuť/ dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať</p>
<p>23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať</p>	<p>Navrhnuť novú tému/nové body diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie</p>
<p>24. Uistiť sa v rozhovore, že slová/výklad/argument boli pochopené</p>	<p>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</p>
<p>25. Porozprávať niečo</p>	<p>Rozprávať príbeh Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku</p>

V. Obsahový štandard

Ročník: tretí v štvorročnej forme štúdia, siedmy v osemročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 2 hodiny

Doprava a cestovanie (4)
<p>Obsahový štandard</p>
<ul style="list-style-type: none"> • prípravy na cestu, dôvody, cieľ a význam cestovania (za prácou, na dovolenku, služobne) • dopravné prostriedky (výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov) • individuálne a kolektívne cestovanie (doprava, ubytovanie a stravovanie) • cestovanie kedysi a dnes, cestovanie v budúcnosti • možnosti cestovania do zahraničia + turisticky zaujímavé miesta

Slovensko (8)

Obsahový štandard

- krajina a obyvatelia
- miesta, ktoré by som odporučil cudzincom + miesto vhodné na oddych
- zvyky, tradície, konvencie
- stereotypy a predsudky
- miesto Slovenska v zjednotenej Európe
- **Orava** - krajina a obyvatelia
- Zvyky a tradície
- Zaujímavé miesta a pamiatky
- Orava ako turistická destinácia

Krajina, ktorej jazyk sa učím (4)

Obsahový štandard

- krajina a obyvatelia
- miesto, ktoré by som rád navštívil
- osobitosti krajiny, zvyky, tradície a konvencie
- stereotypy a predsudky
- jej miesto vo svete

Globálne problémy (4)

Obsahový štandard

- Globálne problémy okolo nás (nezamestnanosť, bezdomovecstvo,...)
- Globálne problémy vo svete (terorizmus, problémy životného prostredia, porušovanie ľudských práv...)
- Ako môže jednotlivec a spoločnosť urobiť svet lepším

Multikultúrna spoločnosť(4)

Obsahový štandard

- sviatky – zvyky a tradície (cirkevné a štátne sviatky, folklórne tradície a rôzne podujatia)
- spolunažívanie ľudí rôznych národností
- zblížovanie kultúr (kontakty kedysi a dnes), osobné kontakty s inými kultúrami, tolerancia
- rasová diskriminácia, intolerancia a násilie, vzťah k menšinám v našej spoločnosti
- kultúrne hodnoty iných národov, spoložitie v Európe a vo svete

Človek a spoločnosť (4)

Obsahový štandard

- morálka (správanie sa mladých a starších ľudí, etická výchova v rodine a v škole) + príčiny a následky užívania alkoholu, fajčenia a drog
- spoločenská etiketa (stretnutia, pozdravy a blahoželanania), etiketa návštev (dôvody a čas, témy rozhovorov, pohostenie)
- normy a ich dodržiavanie (morálka a zákon, nedorozumenie a konflikt)
- pomoc a prejavy záujmu o spoluobčanov v núdzi, sponzorstvo a sponzori (dôvody a podoby), charita
- vplyv spoločnosti na rodinu

Človek a príroda (10)

Obsahový štandard

- ročné obdobia
- počasie
- príroda okolo nás – fauna a flóra
- životné prostredie (ochrana životného prostredia, znečistenie pôdy, vôd a ovzdušia), prírodné katastrofy
- ochrana životného prostredia (národné parky, chránené územia, environmentálna výchova)
- vplyv životného prostredia na život človeka (poľnohospodárstvo, agroturistika)

Obliekanie a móda (4)

Obsahový štandard

- vplyv počasia a podnebia na odievanie
- odev a doplnky na rôzne príležitosti
- výber oblečenia (móda, vek, vkus, nálada, možnosti), starostlivosť o oblečenie + charakteristika mladých (zovňajšok, móda...)
- módné trendy – farby a štýly, tvorcovia, módné prehliadky
- „Šaty robia človeka“, šaty na mieru alebo konfekcia (v obchode s odevmi, u krajčírky)

Obchod a služby (4)

Obsahový štandard

- nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská)
- služby (pošta, banka, cestovná kancelária, čerpacia stanica, hotel, kaderníctvo a pod.)
- reklama a vplyv reklamy na zákazníkov
- druhy a spôsoby nákupu a platenia (kamenný obchod verus internetový obchod, nákup v

<p>hotovosti, kartou, na splátky)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zahraničné výrobky verzus slovenské výrobky

Zamestnanie (4)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • typy povolání (fyzická a duševná práca), voľba povolania, jej motivácia • trh práce (ponuka pracovných miest a nezamestnanosť, rekvalifikácia, žiadosť o zamestnanie, profesijný životopis, prijímací pohovor) • pracovný čas a voľný čas (efektivita práce, nové technológie) • pracovné príležitosti doma a v zahraničí, pracovné podmienky (mzda, sociálny systém) • kariéra verzus rodinný život

Jazyková dimenzia (16)
<ul style="list-style-type: none"> • Prítomný jednoduchý a priebehový čas • Statické a dynamické slovesá • Minulý jednoduchý a priebehový čas • Predprítomný jednoduchý a priebehový čas • Predminulý jednoduchý čas • Budúci jednoduchý čas • Väzba „to be going to“ • Prídavné mená • Predložkové väzby • Ustálené slovné spojenia • Frázové slovesá • Slovesá s predložkovými väzbami • Predpony na vyjadrenie záporu • Zvratné a privlastňovacie zámená

VI. Metódy a formy práce

A/ Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

B/ Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

C/ Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

D/ Klasické didakticko-diagnostické: ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využité metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

VII. Učebné zdroje

- E.Peck, A.M. Peck: Let's Talk – moderné konverzačné témy, vyd. Fraus 2004
- English Vocabulary in Use
- A. Billíková, S. Kondelová: YES! (Angličtina – maturita vyššia úroveň B2)
- slovníky (synonymický, výkladový, frazeologický)
- časopisy Friendship, Bridge
- obrázkové slovníky
- obrázky, mapy
- materiálno-technické: PC, Internet, CD, DVD, audionahrávky

VIII. Hodnotenie predmetu

IX.

KRITÉRIÁ HODNOTENIA PRE PREDMET KONVERZÁCIA V ANGLICKOM JAZYKU

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Hodinová dotácia - 2 hodiny týždenne

Kritériá hodnotenia:

- dbať na informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu hodnotenia
- dbať na pravidelnosť v hodnotení
- kombinovať hodnotenie známku so slovným hodnotením
- rešpektovať individuálne osobitosti žiaka

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov získavať týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostikovaním žiaka
- sústavným sledovaním výkonu žiaka
- rôznymi druhmi skúšok (ústne, písomné)
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka

V jednom klasifikačnom období žiak musí splniť nasledujúce podmienky:

Žiak musí mať minimálne 3 známky

2 známky zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou, individuálne, skupinovo, prostredníctvom didaktických hier a pod. – výber je na vyučujúcom

1 známka prezentácia/projekt/ústna odpoveď (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie, opis obrázkov, simulácia a pod. – výber je na vyučujúcom

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň B1/B2

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Predmet sa neklasifikuje, hodnotí sa nasledovne:

0% - 39% = NEABSOLVOVAL

40% - 69% = ABSOLVOVAL

70% - 100% = AKTÍVNE ABSOLVOVAL

Pri záverečnom hodnotení, učiteľ zohľadňuje aktívnu prácu a prístup žiakov na hodinách.

Názov predmetu	VP – francúzsky jazyk 3. ročník, Septima
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Francúzsky jazyk ako súčasť cudzích jazykov prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia, tolerance a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Vzhľadom na využitie jazyka v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr sa kladie dôraz na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia vo francúzskom jazyku je podľa Európskeho referenčného rámca založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie francúzskeho jazyka ako 2. cudzieho jazyka.

Označenie úrovne B1 je samostatný používateľ.

Na vyučovanie VP **francúzskeho jazyka ako 2. cudzieho jazyka** v treťom ročníku štvorročného gymnázia a v siedmom ročníku osemročného gymnázia podľa školského vzdelávacieho programu je určená 2-hodinová dotácia

Požiadavky pre vzdelávanie vo francúzskom jazyku vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie vo francúzskom jazyku ako druhom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne **B1** pre absolventa a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**.

II. Ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu francúzsky jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

III. Kompetencie

Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú žiakovi konať. Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiaci dokázali:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine;
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich;
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka;
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti;
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom;
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektami vlastnej krajiny

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa ruským jazykom hovorí.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie

Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu štandardných komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia);
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia);
- slovotvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia);
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).
- ovládať jazyk dostatočne na to, aby sa dohodol a vyjadroval s použitím dostatočnej slovnej zásoby len s určitou mierou váhania a opisných jazykových prostriedkov na vymedzené témy, pričom používa opisné jazykové tvary;
- ovládať jazyk v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky, či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadrovať myšlienky, ktoré sa týkajú abstraktných a kultúrnych tém;
- komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne ovládať gramatiku dobre, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo

chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách;

- vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať;
- artikulačne zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti

Sociolingválna kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené sociolingválne kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách;
- poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá;
- uvedomovať si rozdiely medzi formálnym a neformálnym prejavom;
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu;
- uvedomovať si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať;
- uvedomovať si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v bežnej jazykovej praxi, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby sa dokázal:

- pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť;
- zasiahnuť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova;
- začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém alebo osobných záujmov;
- dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek;
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku;
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému;
- zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie – výkonový štandard

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť v priebehu vzdelávania.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1. Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže porozumieť:

- jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikujúc všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom;
- textu ako celku, téme a hlavnej myšlienke;
- špecifickým informáciám a zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich;
- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každo-denného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- autentickým dialógom na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview;
- prejavom naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh;
- podrobným orientačným pokynom;
- podstatným informáciám v prednáškach, referátoch, diskusiách, ak im je téma známa, a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku; □ základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči

2. Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže:

- získať informácie z bežných textov;
- na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty;
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou;
- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov;
- odhadnúť význam neznámych slov z kontextu a meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania;
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, e-mailu;
- rozoznať dôležité myšlienky v jednoduchých novinových článkoch na známe témy;
- rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností

3. Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže::

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu;
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu;
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie;
- opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť;
- napísať súkromný a úradný list;
- napísať životopis;
- napísať príbeh, rozprávanie, opis;
- napísať súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

4. Ústny prejav

Ústny prejav- dialóg

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii;
- získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému;
- vyjadriť svoje myšlienky na abstraktné témy, ktoré sprostredkuje, napríklad filmy, knihy, scénické predstavenia, výstavy, hudba atď.;
- využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania;
- bez prípravy sa zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť osobné názory, vyjadriť a reagovať na pocity, akými sú prekvapenie, šťastie, smútok, záujem a nezáujem;
- porovnať a dať do protikladu alternatívy s podrobným vysvetlením toho, čo treba robiť, kam ísť, koho alebo čo si vybrať atď.;
- vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii na zaujímavé témy;
- vyhľadať a vyjadriť jednoduché faktografické informácie;
- požiadať o podrobné usmernenia a riadiť sa nimi;
- získať podrobnejšie informácie

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže:

- vyjadriť sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situáciám a témam z bežného života;
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti;
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne;
- interpretovať a odovzdávať informácie;
- vyrozprávať príbeh;
- stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány a činnosti;
- predniesť krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života

IV. Kompetencie a funkcie jazyka

Sú vyjadrené v **spôsobilostiach**, ktoré súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie, a **vo funkciách**, ktoré sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť.

Výkonový štandard:

Žiak vie:

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť / Odmietnuť

	Opraviť
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť želania/túžby Vyjadriť plány
6. Vyjadriť pocity	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť súcit / sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvahu
7. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, poťažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť
8. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem
9. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného
10. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť
11. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Odmietnuť/poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať
12. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem
13. Dať ponuku a reagovať na ponuku	Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili

	<p>Ponúknuť pomoc Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh</p>
14. Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti	<p>Varovať pred niekým / niečím Poradiť Povzbudiť Vyjadriť svoje želanie</p>
15. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	<p>Spomenúť si na niečo/nieкого Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol Pripomenúť niekomu niečo Kondolovať Blahoželať</p>
16. Reagovať pri prvom stretnutí	<p>Predstaviť nieкого Predstaviť sa Reagovať na predstavenie nieкого Privítať Predniesť prípitok</p>
17. Telefonovať	<p>Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor</p>
18. Komunikovať	<p>Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore</p>
19. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	<p>Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad</p>
20. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	<p>Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať</p>
21. Zúčastniť sa diskusie / Argumentovať	<p>Navrhnuť novú tému/bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie</p>
22. Uistiť sa v rozhovore, že slová / výklad / argument boli pochopené	<p>Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</p>
23. Porozprávať niečo	<p>Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť</p>

V. Obsah vzdelávania

Ročník: VP francúzsky jazyk – 3. ročník, Septima

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
Tretí, Septima - VP	Rodina a spoločnosť	2
	Náš domov	2
	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	2
	Človek na cestách	2
	Vzdelávanie a práca	2
	Človek a príroda	2
	Voľný čas a záľuby	6
	Výživa a zdravie	2
	Uprostred multikultúrnej spoločnosti	2
	Odievanie a móda	2
	Šport nám, my športu	2
	Obchod a služby	2
	Krajiny, mestá a miesta	5
	Kultúra a umenie	6
	Človek a spoločnosť, komunikácia	5
	Mládež a jej svet	2
	Profesia a pracovný život	2
	Veda a technika v službách ľudstva	2
	Vzory a ideály	2
	Slovensko – moja vlasť	6
Krajina, ktorej jazyk sa učím	2	

Výkonový štandard – spoločný pre všetky tematické celky.

Žiak vie:

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- Vypočúť si a podať informácie
- Vybrať si z ponúkaných možností
- Vyjadriť názor
- Vyjadriť vôľu
- Vyjadriť pocity
- Vyjadriť očakávania a reagovať na ne
- Predstaviť záľuby a vkus
- Reagovať vo vyhrotenej situácii
- Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam
- Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností
- Reagovať na príbeh alebo udalosť
- Dať ponuku a reagovať na ňu
- Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti
- Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti
- Reagovať pri prvom stretnutí
- Telefónovať
- Komunikovať
- Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu

- Doplniť štruktúrovanú prezentáciu
- Zúčastniť sa diskusie/Argumentovať
- Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené
- Porozprávať príbeh

Rodina a spoločnosť (2)

Obsahový štandard

- životopis (osobné údaje: meno, bydlisko, dátum a miesto narodenia, národnosť, štátna príslušnosť, rodinný stav, významné momenty v živote)
- členovia rodiny (zovňajšok, charakter, záľuby)
- rodinné vzťahy (vzťahy medzi súrodencami, rodičmi a deťmi, starí rodičia, generačné problémy, pomoc v rodine, domáce práce, všedné dni a rodinné oslavy)

Náš domov (2)

Obsahový štandard

- môj domov (opis prostredia, v ktorom bývam, vybavenie miestností)
- bývanie v meste a na vidieku (výhody a nevýhody)
- bývanie mojich snov (vlastné predstavy o bývaní)

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie (2)

Obsahový štandard

- ľudské telo, fyzická charakteristika, charakterové vlastnosti človeka
- bežné a civilizačné choroby a nehody, úrazy, telesné a fyzické stavy, návšteva u lekára, v lekárni
- zdravý spôsob života (správna životospráva, telesná a duševná hygiena)

Človek na cestách (2)

Obsahový štandard

- dôvody, cieľ a význam cestovania (za prácou, na dovolenku, služobne)
- dopravné prostriedky (výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov)
- príprava na cestu a cestovanie
- individuálne a kolektívne cestovanie (výhody a nevýhody, spôsob a druhy dopravy, druhy ubytovania, stravovanie)

Vzdelávanie a práca (2)

Obsahový štandard

- školský systém (typy školských zariadení, skúšky, organizácia školského roka, klasifikácia, prázdniny)
- vyučovanie (učebné predmety, rozvrh hodín, predmety, prestávky, školské stravovanie, aktivity na hodine)
- život študenta (voľný čas, záľuby, mimoškolské aktivity, brigády, priatelia, vreckové)

Človek a príroda (2)

Obsahový štandard

- ročné obdobia, počasie
- príroda okolo nás – fauna (zvieratá voľne žijúce, v ZOO, domáce) a flóra

- stav životného prostredia (znečistenie zeme, vôd, ovzdušia)
- prírodné katastrofy

Voľný čas a záľuby (6)

Obsahový štandard

Voľný čas a záľuby

- možnosti trávenia voľného času, rozdiely medzi pohlavím, mladými a staršími
- organizovaný voľný čas (mimoškolské aktivity, krúžky, brigády)
- individuálne záľuby (umenie, kultúra, hudba, knihy, šport, domáce práce, príroda, výstavy)

Knihy a čítanie

- knihy, e-knihy, výber, a žánre
- obľúbený autor a dielo
- prečítané dielo spisovateľa krajiny, ktorej jazyk sa učím (život a dielo spisovateľa).

Masmédiá

- masmédiá (typy masovokomunikačných prostriedkov, ich využitie, výhody, nevýhody)
- tlač (noviny, časopisy, rubriky, výber, nákup, čítanie)
- rozhlas, televízia (obľúbené typy programov)
- internet ako informačný, komunikačný prostriedok a forma zábavy)

Výživa a zdravie (2)

Obsahový štandard

- jedlá a nápoje (mäso a mäsové výrobky, zelenina a ovocie, mliečne výrobky, cestoviny a múčne výrobky, alkoholické a nealkoholické nápoje)
- jedlá a nápoje počas dňa (raňajky, obed, večera), zdravá výživa
- stravovacie možnosti a zariadenia (stravovanie v škole, doma, v reštaurácii)
- národné kuchyne – zvyky a špeciality
- obľúbené jedlo
- kultúra stolovania

Uprostred multikultúrnej spoločnosti (2)

Obsahový štandard

Multikultúrna spoločnosť

- charakteristika multikultúrnej spoločnosti, spolunažívanie ľudí rôznych národností a kultúr v jednej krajine
- zblížovanie kultúr (kontakty kedysi a dnes)
- cudzie jazyky, osobné kontakty s inými kultúrami, tolerancia

Sviatky u nás a vo Francúzsku

- rodinné, cirkevné a štátne sviatky, folklórne slávnosti a rôzne podujatia, zvyky a tradície

Odievanie a móda (2)

Obsahový štandard

- vplyv počasia a podnebia na odievanie
- základné druhy oblečenia, odevné doplnky, materiály a vzory
- výber oblečenia na rôzne príležitosti
- móda a jej trendy (štýly, vek, vkus, nálada, možnosti), starostlivosť o oblečenie

Šport nám, my športu (2)

Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • druhy športu (kolektívne, individuálne, letné a zimné, atraktívne športy, rekreačný a profesionálny šport) • šport, ktorý ma zaujíma (aktívne, pasívne), dôvody • význam športu pre rozvoj osobnosti (fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti)
Obchod a služby (2)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská) • služby (pošta, banka, polícia, čerpacia stanica, hotelové a reštauračné služby, salóny krásy) • reklama a vplyv reklamy na zákazníkov
Krajiny, mestá a miesta (5)
Obsahový štandard
<p>Mestá a miesta</p> <ul style="list-style-type: none"> • dôležité miesta v mojom živote (rodisko, miesto štúdií, miesto trávenia víkendov a prázdnin) • turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, jaskyne) a mestá • sprevádzanie turistov (privítanie, základné informácie o pobyte) <p>Frankofónne krajiny – Kanada, Švajčiarsko, Belgicko</p> <ul style="list-style-type: none"> • krajiny a svetadiely, frankofónne krajiny • geografický opis krajiny, kultúrne a historické pamiatky krajín a miest
Kultúra a umenie (6)
Obsahový štandard
<p>Kultúra a umenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnosti kultúry v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec) • obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, známe osobnosti) • druhy umenia (literatúra, výtvarné umenie, sochárstvo, hudba, film, divadlo, folklór, tradičné remeslá) • návšteva kultúrneho podujatia <p>Prehľad francúzskej literatúry</p> <ul style="list-style-type: none"> • stručný prehľad francúzskej literatúry • literárne obdobia, predstavitelia
Človek a spoločnosť, komunikácia (5)
Obsahový štandard
<p>Človek a spoločnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> • morálka (pravidlá slušného správania, etická výchova v rodine a v škole) • spoločenská etiketa (stretnutia, pozdravy a blahoželania, návštevy, čas, pohostenie, kultúrne odlišnosti) • normy a ich porušovanie (morálka a zákon, nedorozumenie a konflikt) <p>Komunikácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazyk ako dorozumievací prostriedok, potreba štúdia cudzích jazykov • typy a formy komunikácie (verbálna, neverbálna) • kultúra komunikácie (komunikácia v rôznych situáciách, na verejnosti a v súkromí medzi mladými, mladými a staršími, na ulici, v škole, v rodine, v každodennom živote, vo výnimočných situáciách tykanie a vykanie) • písomná komunikácia formálna a neformálna (súkromná korešpondencia, žiadosť, sťažnosť) • moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač - elektronická pošta, internet)

Vzťahy medzi ľuďmi

- medziľudské vzťahy (v rodine a v škole, susedské, generačné)
- priateľstvo a láska (hodnotový systém, stretnutia, oslavy)
- spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k postihnutým, závislým, bezdomovcom, solidarita a pomoc druhým)

Mládež a jej svet (2)

Obsahový štandard

- charakteristika mladých (zovňajšok, móda, vnútorná charakteristika, typické vlastnosti, záujmy, problémy)
- postavenie mladých v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny)
- vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy (konflikty, príčiny, prejavy, dôsledky)

Profesia a pracovný život (2)

Obsahový štandard

- pracovné činnosti a profesie, typy povolání, fyzická a duševná práca
- výber profesie, voľba povolania, motivácia
- trh práce, ponuka pracovných miest, žiadosť o zamestnanie, profesijný životopis, pracovný pohovor
- problémy na trhu práce, nezamestnanosť, prepúšťanie, potreba skúseností
- pracovný čas a voľný čas, zdokonaľovanie práce, nové technológie

Veda a technika v službách ľudstva (2)

Obsahový štandard

- život kedysi a dnes (vedecký pokrok, výtvarné umenie, vedy a techniky a životná úroveň, prístroje v domácnosti)
- pozoruhodné objavy a vynálezy vedy a techniky
- veda a technika v službách človeka (elektronika, informatika, jadrová fyzika, biológia, ...)

Vzory a ideály (2)

Obsahový štandard

- pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti, kritériá hodnôt, individuálne priority a hodnoty
- ideálny človek, človek, ktorého si vážim
- skutoční a literárni hrdinovia

Slovensko moja vlasť (6)

Obsahový štandard

Slovensko

- krajina a obyvatelia
- turistické miesta a kultúrne pamiatky, miesta, ktoré by som odporučil cudzincom
- zvyky, tradície, konvencie

Slovensko a Európska únia

- Slovensko ako súčasť Európskej únie, prínos pre Slovensko
- história vzniku EÚ, hlavné inštitúcie, symboly

Krajina, jazyk ktorej sa učím (2)

Obsahový štandard

- krajina a obyvatelia
- miesto, ktoré by som rád navštívil (turistické miesta a kultúrne pamiatky)
- výnimočnosť, zvyky a tradície

VI. Metódy a formy práce

a) Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

b) Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

c) Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

d) Klasické didakticko-diagnostické:

ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využitie metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch

VII. Učebné zdroje

Parler français? C'est facile!– konverzačná príručka

OUI! Francúzština - Nová matura

Rôzny obrazový materiál

Doplňkové materiály

Prekladové a výkladové slovníky

Aktivity podľa SERR pre A2, B1

Vocabulaire progressif du français (niveau avancé)

CD, DVD, video a audio nahrávky

Internet (počítač, tablety)

VIII. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov vychádzajú z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Hodinová dotácia: **2 hodiny týždenne**

Kritériá hodnotenia:

- dbať na informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu hodnotenia
- dbať na pravidelnosť v hodnotení
- rešpektovať individuálne osobitosti žiaka

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov získavať týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostikovaním žiaka
- sústavným sledovaním výkonu žiaka
- rôznymi druhmi skúšok (ústne, písomné)
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka

V jednom klasifikačnom období musí žiak preukázať svoje komunikačné zručnosti podľa obsahového a výkonového štandardu. Žiak získava body v jednotlivých oblastiach - testy, monologické prejavy, dialogické prejavy a iné aktivity, ktoré sa následne premietnu do percentuálneho hodnotenia. Ak žiak dosiahne z jednotlivých aktivít

100% - 70% - bude hodnotený ako **aktívne absolvoval(a)**

69% - 40% - bude hodnotený ako **absolvoval(a)**

39% - 0% - bude hodnotený ako **neabsolvoval(a)**

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň B2

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Predmet sa neklasifikuje. Hodnotí sa aktívne absolvoval(a)/ absolvoval(a)/ neabsolvoval(a).

Kritériá pre absolvovanie:

- pravidelná účasť
- aktívna práca na hodinách
- jedna prezentácia, resp. referát na dohodnutú tému
- **minimálne 40% úspešnosť z testov a ústnych odpovedí**

Názov predmetu	VP - Nemecký jazyk 3.roč. + septima B1
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Nemecký jazyk ako súčasť cudzích jazykov prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia, tolerance a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Vzhľadom na využitie jazyka v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr sa kladie dôraz na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v nemeckom jazyku je podľa Európskeho referenčného rámca založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie nemeckého jazyka ako 2. cudzieho jazyka. Označenie úrovne B1 je samostatný používateľ.

Na vyučovanie **VP nemeckého jazyka ako 2. cudzieho jazyka** v treťom ročníku podľa školského vzdelávacieho programu je určená **dvoj** hodinová dotácia. Požiadavky pre vzdelávanie v **nemeckom jazyku** vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie v nemeckom jazyku ako druhom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne **B1** pre absolventa a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**.

II. Ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu nemecký jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby komunikačný zámer sa realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

III. Kompetencie

Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú žiakovi konať. Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiaci:

- dokázali riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhali cudzincom, ktorí sú v ich vlastnej krajine;
- dokázali si vymieňať informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkujú im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápali spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- rozoznávať, pochopiť a efektívne používať jednotlivé stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj budúci profesijný rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- identifikovať základné reálie krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými reáliami vlastnej krajiny,
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie krajín, v ktorých sa hovorí cudzím jazykom,
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa nemeckým jazykom hovorí.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie.

Jazyková kompetencia

Žiak a úrovni B1 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),
- slovtvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

Žiak na úrovni B1 ovláda jazyk:

- v takom rozsahu, aby sa dohodovil a vedel vyjadriť s použitím osvojenej slovnej zásoby na vymedzené témy týkajúce sa bežného života, aj keď jeho obmedzená slovná zásoba mu príležitostne spôsobuje ťažkosti s formuláciou jeho výpovede, pričom používa opisné jazykové prostriedky,
- v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadriť myšlienky, ktoré sa týkajú aj abstraktných tém, ktoré sú uvedené v učebných osnovách.
- v takom rozsahu, aby mohol komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne dobre ovládať gramatiku, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách;

- tak, aby vedel vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať,
- artikulačne zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti.

Sociolingválna kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách,
- poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá;
- uvedomovať si rozdiely medzi formálnym a neformálnym prejavom;
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu;
- uvedomovať si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať;
- uvedomovať si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v bežnej jazykovej praxi, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby sa dokázal vyjadriť:

- pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť;
- zasiahnúť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova;
- začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém alebo osobných záujmov;
- dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek;
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku;
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému;
- zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky.

IV. Komunikačné jazykové činnosti a stratégie – výkonový štandard

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť počas štúdia. Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1. Počúvanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže porozumieť:

- jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikujúc všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom; textu ako celku, téme a hlavnej myšlienke;
- špecifickým informáciám a zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich;

- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- autentickým dialógom na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview;
- prejavom naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh;
- podrobným orientačným pokynom;
- podstatným informáciám v prednáškach, referátoch, diskusiách, ak mu je téma známa, a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči.

2. Čítanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže:

- získať informácie z bežných textov;
- na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty;
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou;
- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov;
- odhadnúť význam neznámych slov z kontextu a meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania;
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, e-mailu;
- rozoznať dôležité myšlienky v jednoduchých novinových článkoch na známe témy;
- rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností.

3. Písomný prejav

Žiak na úrovni B1 dokáže napísať jednoduchý súvislý prejav na témy z každodenného života a dokáže vyjadriť svoje postoje, pocity a dojmy. Vie správne používať základné lexikálne, gramatické, syntaktické a štylistické prostriedky vo formálnom a neformálnom písomnom prejave. Správne používa kompozičné postupy s ohľadom na obsah a adresáta písomného prejavu, ako aj s ohľadom na slohový útvar.

Žiak sa na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, že počas štúdia dokáže zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a štylisticky vhodne:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu,
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
- jednoducho opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť,
- napísať jednoduchší súkromný list,
- napísať obsahovo a jazykovo jednoduchý úradný list: žiadosť, inzerát a odpoveď naň,
- napísať životopis,
- napísať príbeh, rozprávanie, opis
- napísať súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

4. Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Žiak sa vie jazykovo správne a primerane reagovať v bežných životných situáciách. Dokáže bezprostredne naviazať rozhovor na témy z každodenného života.

Žiak na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, že počas štúdia dokáže:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii,
- získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému;
- vyjadriť svoje myšlienky na abstraktné témy, ktoré sprostredkuje, napríklad filmy, knihy, scénické predstavenia, výstavy, hudba atď.;
- využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania;
- bez prípravy sa zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť osobné názory, vyjadriť a reagovať na pocity, akými sú prekvapenie, šťastie, smútok, záujem a nezáujem;
- porovnať a dať do protikladu alternatívy s podrobným vysvetlením toho, čo treba robiť, kam ísť, koho alebo čo si vybrať atď.;
- vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii na zaujímavé témy;
- vyhľadať a vyjadriť jednoduché faktografické informácie;
- požiadať o podrobné usmernenia a riadiť sa nimi;
- získať podrobnejšie informácie.

Ústny prejav – monológ

Žiak vie súvisle a s využitím jednoduchších jazykových prostriedkov hovoriť o svojich skúsenostiach, pocitoch, zážitkoch. Vie odôvodniť a vysvetliť svoj názor. Dokáže porozprávať jednoduchý príbeh a prerozprávať obsah prečítaného alebo vypočutého textu a vyjadriť svoj postoj.

Žiak na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, že počas štúdia dokáže:

- vyjadrovať sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii k témam z bežného života,
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti,
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne,
- interpretovať a odovzdávať informácie,
- dokáže tvoriť a vyrozprávať jednoduché príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy).
- stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány a činnosti;
- predniesť krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života.

V. Kompetencie a funkcie jazyka

Sú vyjadrené v **spôsobilostiach**, ktoré súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie, a **vo funkciách**, ktoré sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť.

Prehľad kompetencií a funkcií jazyka.

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať

	Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybniť zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva

	<p>Vyjadriť prekvapenie</p> <p>Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo</p> <p>Vyjadriť nezáujem</p>
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	<p>Žiadať od niekoho niečo</p> <p>Odpovedať na žiadosť</p> <p>Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal</p> <p>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali</p> <p>Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)</p> <p>Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem</p> <p>Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti	<p>Varovať pred niekým/niečím</p> <p>Poradiť</p> <p>Dodať odvahu/Podporiť</p> <p>Adresovať niekomu svoje želanie</p>
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	<p>Spomenúť si na niečo/nieкого</p> <p>Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol</p> <p>Pripomenúť</p> <p>Kondolovať</p> <p>Gratulovať</p>
17. Reagovať pri prvom stretnutí	<p>Predstaviť nieкого</p> <p>Predstaviť sa</p> <p>Reagovať na predstavenie nieкого</p> <p>Privítať</p> <p>Predniesť prípitok</p>
18. Korešpondovať	<p>Korešpondovať</p> <p>Začať list</p> <p>Ukončiť list</p>
19. Telefonovať	<p>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</p>
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	<p>Začať rozhovor</p> <p>Ujať sa slova v rozhovore</p> <p>Vypýtať si slovo</p> <p>Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</p> <p>Zabrániť niekomu v rozhovore</p>
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	<p>Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky)</p> <p>Oboznámiť s obsahom/osnovou</p> <p>Rozviesť tému a osnovu</p> <p>Prejsť z jedného bodu na iný</p> <p>Ukončiť svoj výklad</p>
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	<p>Podčiarknuť/ dať do pozornosti</p> <p>Odbočiť od témy (digresia)</p> <p>Vrátiť sa k pôvodnej téme</p> <p>Uviesť príklad</p> <p>Citovať</p> <p>Parafrázovať</p>
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať	<p>Navrhnuť novú tému/nové body diskusie</p> <p>Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie</p> <p>Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie</p>

<p>24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené</p>	<p>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematickeho slova/vyjadrenia/frázy Nahradit' zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</p>
<p>25. Porozprávať niečo</p>	<p>Rozprávať príbeh Zčať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku</p>

VI. Obsah vzdelávania

Ročník: Tretí – VP Nemecký jazyk v štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
TRETÍ	Rodina	2
	Kultúra a umenie	3
	Šport	3
	Bývanie	3
	Obchod a služby	3
	Starostlivosť o zdravie	3
	Cestovanie	3
	Vzdelanie	3
	Zamestnanie	3
	Vzťah medzi ľuďmi	3
	Človek a príroda	2
	Vedecko technický rozvoj	3
	Človek a spoločnosť	2
	Komunikácia a jej formy	2
	Masmédia	2
	Mládež a jej svet	3
	Stravovanie	4
	Záľuby, voľný čas	3
	Multikultúrna spoločnosť	2
	Mestá a miesta	3
	Obliekanie a móda	2
Kniha – priateľ človeka	2	
Vzory a ideály	2	
Krajina, jazyk ktorej sa učím	2	
Slovensko moja vlasť	3	

Výkonový štandard – spoločný pre všetky tematické celky.

Žiak vie:

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- Vypočúť si a podať informácie
- Vybrať si z ponúkaných možností
- Vyjadriť svoj názor

- Vyjadriť svoju vôľu
- Vyjadriť svoju schopnosť
- Vnímať a prejavovať svoje city
- Vyjadriť očakávania a reagovať na ne.
- Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus
- Reagovať vo vyhrotenej situácii
- Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti
- Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností
- Reagovať na príbeh alebo udalosť
- Ponúknuť a reagovať na ponuku
- Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti
- Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti
- Reagovať pri prvom stretnutí
- Korešpondovať
- Telefonovať
- Vymieňať si názory, komunikovať s niekým
- Vypracovať prezentáciu/prednášku
- Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku
- Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať
- Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené
- Prerozprávať prečítaný text.

Rodina (2)

Obsahový štandard

- životopis (osobné údaje: meno, bydlisko, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, významné momenty v živote),
- členovia rodiny (zovňajšok, charakter, záľuby),
- rodinné vzťahy (vzťahy medzi súrodencami, rodičmi a deťmi, starí rodičia, pomoc v rodine, domáce práce, všedné dni a rodinné oslavy).

Kultúra a umenie (3)

Obsahový štandard

- možnosti kultúry v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec),
- obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, známe osobnosti),
- literatúra
- výtvarné umenie
- sochári
- hudba
- balet
- geografická kultúra
- návšteva kultúrneho podujatia

Šport (3)

Obsahový štandard

- druhy športu (kolektívne, individuálne, letné a zimné, atraktívne športy, rekreačný a profesionálny šport),
- šport, ktorý ma zaujíma (aktívne, pasívne), dôvody,
- význam športu pre rozvoj osobnosti (fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti)

Bývanie (3)

Obsahový štandard

- môj domov (opis prostredia, v ktorom bývam, vybavenie miestností),
- bývanie v meste a na vidieku (výhody a nevýhody),
- ideálne bývanie (vlastné predstavy o bývaní)

Obchod a služby (3)

Obsahový štandard

- nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská),
- služby (pošta, banka, polícia, čerpacia stanica),
- reklama a vplyv reklamy na zákazníkov.

Starostlivosť o zdravie (3)

Obsahový štandard

- ľudské telo,
- bežné a civilizačné choroby, úrazy, telesné a fyzické stavy, návšteva u lekára, v lekárni,
- zdravý spôsob života (správna životospráva, telesná a duševná hygiena).

Cestovanie (3)

Obsahový štandard

- prípravy na cestu, dôvody, cieľ a význam cestovania (za prácou, na dovolenku, služobne),
- dopravné prostriedky (výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov),
- individuálne a kolektívne cestovanie (spôsob a druhy dopravy, druhy ubytovania, stravovanie).

Vzdelanie (3)

Obsahový štandard

- školský systém (typy školských zariadení, skúšky, organizácia školského roka, klasifikácia,
- prázdniny),
- vyučovanie (rozvrh hodín, predmety, prestávky, školské stravovanie, aktivity na hodine),
- c) život študenta (voľný čas, záľuby, mimoškolské aktivity, brigády, priatelia, vreckové)

Zamestnanie (3)

Obsahový štandard

- typy povolání (fyzická a duševná práca), voľba povolania, jej motivácia,
- trh práce (ponuka pracovných miest a nezamestnanosť, žiadosť o zamestnanie, profesijný životopis,
- prijímací pohovor),
- pracovný čas a voľný čas (zdokonaľovanie práce, nové technológie).

Vzťah medzi ľuďmi (3)

Obsahový štandard

- medziľudské vzťahy (v rodine a v škole, susedské, generačné),
- priateľstvo a láska (hodnotový systém, postoje, stretnutia, oslavy),
- spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k postihnutým, závislým a bezdomovcom).

Človek a príroda (2)

Obsahový štandard

- ročné obdobia, počasie,
- príroda okolo nás – fauna (zvieratá voľne žijúce, v ZOO, domáce) a flóra,
- stav životného prostredia (znečistenie zeme, vôd, ovzdušia), prírodné katastrofy

Vedecko technický rozvoj (3)

Obsahový štandard

- život kedysi a dnes (výdobytky vedy a techniky a životná úroveň, prístroje v domácnosti),
- pozoruhodné objavy a vynálezy vedy a techniky,
- veda a technika v službách človeka (elektronika, informatika, jadrová fyzika, ...).

Človek a spoločnosť (2)

Obsahový štandard

- morálka (správanie sa mladých a starších ľudí, etická výchova v rodine a v škole),
- spoločenská etiketa – stretnutia, pozdravy a blahoželania, etiketa návštev: dôvody a čas, témy
- rozhovorov, pohostenie,
- normy a ich porušovanie (morálka a zákon, nedorozumenie a konflikt).

Komunikácia a jej formy (2)

Obsahový štandard

- typy komunikácie a jej význam (verbálna, neverbálna),
- komunikácia v rôznych situáciách (na verejnosti a v súkromí medzi mladými, mladými a staršími, na ulici, v škole, v rodine, v každodennom živote, vo výnimočných situáciách),
- moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač - elektronická pošta, internet).

Masmédia (2)

Obsahový štandard

- typy masovokomunikačných prostriedkov (ich využitie, výhody, nevýhody),
- tlač (noviny, časopisy, rubriky) - výber, nákup, čítanie – obľúbené články,
- rozhlas, televízia (obľúbené typy programov, sledovanosť).

Mládež a jej svet (3)

Obsahový štandard

- charakteristika mladých (zovňajšok, móda; vnútorná charakteristika: typické vlastnosti, záujmy),
- postavenie mladých v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny),
- vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy (konflikty - príčiny, prejavy, dôsledky).

--

Stravovanie (4)

Obsahový štandard

- jedlá a nápoje počas dňa (raňajky, obed, večera), obľúbené jedlo,
- stravovacie možnosti a zariadenia (stravovanie v škole, doma, v reštaurácii),
- národné kuchyne – zvyky a špeciality (suroviny, jedlá, stolovanie).

Záľuby, voľný čas (3)

Obsahový štandard

- možnosti trávenia voľného času,
- organizovaný voľný čas (mimoškolské aktivity, krúžky, brigády),
- individuálne záľuby (umenie, kultúra, hudba, knihy, šport, domáce práce, príroda).

Multikultúrna spoločnosť (2)

Obsahový štandard

- (cirkevné a štátne sviatky, folklórne tradície a rôzne podujatia),
- spolunažívanie ľudí rôznych národností v jednej krajine,
- zblížovanie kultúr (kontakty kedysi a dnes), osobné kontakty s inými kultúrami, tolerancia.

Mestá a miesta (3)

Obsahový štandard

- dôležité miesta v mojom živote (rodisko, miesto štúdií, miesto trávenia víkendov a prázdnin),
- sprevádzanie turistov (privítanie, základné informácie o pobyte),
- turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, jaskyne) a mestá.

Obliekanie a móda (2)

Obsahový štandard

- vplyv počasia a podnebia na odievanie,
- odev a doplnky na rôzne príležitosti,
- výber oblečenia (móda, vek, vkus, nálada, možnosti), starostlivosť o oblečenie.

Kniha – priateľ človeka (2)

Obsahový štandard

- knihy - výber, čítanie,
- obľúbený autor a žánre,
- prečítané dielo spisovateľa krajiny, ktorej jazyk sa učím (život a dielo spisovateľa).

Vzory a ideály (2)

Obsahový štandard

- pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti, ideálny človek, kritériá hodnôt,
- človek, ktorého si vážim,

- c) skutoční a literárni hrdinovia

Krajina, jazyk ktorej sa učím (2)

Obsahový štandard

- krajina a obyvatelia,
- miesto, ktoré by som rád navštívil,
- výnimočnosť, zvyky, tradície a konvencie.

Slovensko moja vlasť (3)

Obsahový štandard

- krajina a obyvatelia,
- miesta, ktoré by som odporučil cudzincom,
- zvyky, tradície, konvencie

VII. Metódy a formy práce

a) Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

b) Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audio didaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

c) Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

d) Klasické didakticko-diagnostické:

ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využitie metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

VIII. Učebné zdroje

Učebnica Direkt 2, Direkt 3, Ja! Direkt – bez obáv k novej maturite

Prekladové slovníky

Výkladové slovníky

Časopis Freundschaft

Internet

Nemecký jazyk – príprava na maturitu

IX. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov vychádzajú z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Hodinová dotácia: **2 hodiny týždenne**

Kritériá hodnotenia:

- dbať na informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu hodnotenia
- dbať na pravidelnosť v hodnotení
- rešpektovať individuálne osobitosti žiaka

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov získavať týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostikovaním žiaka
- sústavným sledovaním výkonu žiaka
- rôznymi druhmi skúšok (ústne, písomné)
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka

V jednom klasifikačnom období musí žiak preukázať svoje komunikačné zručnosti podľa obsahového a výkonového štandardu. Žiak získava body v jednotlivých oblastiach - testy, monologické prejavy, dialogické prejavy a iné aktivity, ktoré sa následne premietnu do percentuálneho hodnotenia. Ak žiak dosiahne z jednotlivých aktivít

100% - 70% - bude hodnotený ako **aktívne absolvoval(a)**

69% - 40% - bude hodnotený ako **absolvoval(a)**

39% - 0% - bude hodnotený ako **neabsolvoval(a)**

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Predmet sa neklasifikuje. Hodnotí sa aktívne absolvoval(a)/ absolvoval(a)/ neabsolvoval(a).

Kritériá pre absolvovanie:

- pravidelná účasť
- aktívna práca na hodinách
- jedna prezentácia, resp. referát na dohodnutú tému
- **minimálne 40% úspešnosť z testov a ústnych odpovedí**

Názov predmetu	VP - Ruský jazyk 3. roč. + septima B1
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Ruský jazyk ako súčasť cudzích jazykov prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia, tolerance a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Vzhľadom na využitie jazyka v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr sa kladie dôraz na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v ruskom jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie ruského jazyka ako 2. cudzieho jazyka.

Na vyučovanie **VP ruského jazyka ako 2. cudzieho jazyka** v treťom ročníku podľa školského vzdelávacieho programu je určená **dvojhodinová** dotácia. Požiadavky pre vzdelávanie v **ruskom jazyku** vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie v ruskom jazyku ako druhom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne B1 pre absolventa a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby komunikačný zámer sa realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

III. Kompetencie

Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú žiakovi konať. Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiaci:

- dokázali riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhali cudzincom, ktorí sú v ich vlastnej krajine;
- dokázali si vymieňať informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkujú im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápali spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich;
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si ruského jazyka;
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti;
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom;
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektami vlastnej krajiny.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa ruským jazykom hovorí.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie.

Jazyková kompetencia

Žiak a úrovni B1 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),
- slovtvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

Žiak sa na úrovni B1 ovláda jazyk:

- v takom rozsahu, aby sa dohodovil a vedel vyjadriť s použitím osvojenej slovnej zásoby na vymedzené témy týkajúce sa bežného života, aj keď jeho obmedzená slovná zásoba mu príležitostne spôsobuje ťažkosti s formuláciou jeho výpovede, pričom používa opisné jazykové prostriedky,
- v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadriť myšlienky, ktoré sa týkajú aj abstraktných tém, ktoré sú uvedené v učebných osnovách.
- v takom rozsahu, aby mohol komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne dobre ovládať gramatiku, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách;
- tak, aby vedel vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať,

- artikulačne zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti

Sociolingválne kompetencie

Žiak na úrovni B1 má osvojené sociolingválne kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách,
- poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá;
- uvedomovať si rozdiely medzi formálnym a neformálnym prejavom;
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu;
- uvedomovať si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať;
- uvedomovať si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v bežnej jazykovej praxi, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie

Pragmatická kompetencia

Žiak na úrovni B1 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, že dokáže:

- pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť;
- zasiahnuť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova;
- začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém alebo osobných záujmov;
- dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek;
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku;
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému;
- zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky

IV. Komunikačné jazykové činnosti a stratégie – výkonový štandard

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť počas štúdia. Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1. Počúvanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže porozumieť:

- jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikujúc všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom; textu ako celku, téme a hlavnej myšlienke;
- špecifickým informáciám a zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich;
- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- autentickým dialógom na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview;

- prejavom naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh;
- podrobným orientačným pokynom;
- podstatným informáciám v prednáškach, referátoch, diskusiách, ak mu je téma známa, a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči

2. Čítanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže:

- získať informácie z bežných textov;
- na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty;
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou;
- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov;
- odhadnúť význam neznámych slov z kontextu a meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania;
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, e-mailu;
- rozoznať dôležité myšlienky v jednoduchých novinových článkoch na známe témy;
- rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností

3. Písomný prejav

Žiak na úrovni B1 dokáže napísať jednoduchý súvislý prejav na témy z každodenného života a dokáže vyjadriť svoje postoje, pocity a dojmy. Vie správne používať základné lexikálne, gramatické, syntaktické a štylistické prostriedky vo formálnom a neformálnom písomnom prejave. Správne používa kompozičné postupy s ohľadom na obsah a adresáta písomného prejavu, ako aj s ohľadom na slohový útvar.

Žiak sa na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, že počas štúdia dokáže zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a štylisticky vhodne:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu,
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
- jednoducho opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť,
- napísať jednoduchší súkromný list,
- napísať obsahovo a jazykovo jednoduchý úradný list: žiadosť, inzerát a odpoveď naň,
- napísať životopis,
- napísať príbeh, rozprávanie, opis
- napísať súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

4. Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Žiak sa vie jazykovo správne a primerane reagovať v bežných životných situáciách. Dokáže bezprostredne nadviazať rozhovor na témy z každodenného života.

Žiak na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, že počas štúdia dokáže:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii,
- získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému;

- vyjadriť svoje myšlienky na abstraktné témy, ktoré sprostredkuje, napríklad filmy, knihy, scénické predstavenia, výstavy, hudba atď.;
- využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania;
- bez prípravy sa zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť osobné názory, vyjadriť a reagovať na pocity, akými sú prekvapenie, šťastie, smútok, záujem a nezáujem;
- porovnať a dať do protikladu alternatívy s podrobným vysvetlením toho, čo treba robiť, kam ísť, koho alebo čo si vybrať atď.;
- vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii na zaujímavé témy;
- vyhľadať a vyjadriť jednoduché faktografické informácie;
- požiadať o podrobné usmernenia a riadiť sa nimi;
- získať podrobnejšie informácie

Ústny prejav – monológ

Žiak vie súvisle a s využitím jednoduchších jazykových prostriedkov hovoriť o svojich skúsenostiach, pocitoch, zážitkoch. Vie odôvodniť a vysvetliť svoj názor. Dokáže porozprávať jednoduchý príbeh a prerozprávať obsah prečítaného alebo vypočutého textu a vyjadriť svoj postoj.

Žiak na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, že počas štúdia dokáže:

- vyjadrovať sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii k témam z bežného života,
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti,
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne,
- interpretovať a odovzdávať informácie,
- dokáže tvoriť a vyrozprávať jednoduché príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy).
- stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány a činnosti;
- predniesť krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života

V. Kompetencie a funkcie jazyka.

Sú vyjadrené **v spôsobilostiach**, ktoré súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie, a **vo funkciách**, ktoré sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť. Prehľad kompetencií a funkcií jazyka.

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas

	<p>Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty</p>
5. Vyjadriť svoju vôľu	<p>Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)</p>
6. Vyjadriť svoju schopnosť	<p>Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť</p>
7. Vnímať a prejavovať svoje city	<p>Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu</p>
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	<p>Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, pošťožovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím</p>
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	<p>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu</p>
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	<p>Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať</p>
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	<p>Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť</p>
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	<p>Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať</p>
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapilo Vyjadriť nezáujem</p>

<p>14. Ponúknuť a reagovať na ponuku</p>	<p>Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
<p>15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti</p>	<p>Varovať pred niekým/niečím Poradiť Dodať odvalu/Podporiť Adresovať niekomu svoje želanie</p>
<p>16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</p>	<p>Spomenúť si na niečo/niekoho Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol Pripomenúť Kondolovať Gratulovať</p>
<p>17. Reagovať pri prvom stretnutí</p>	<p>Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok</p>
<p>18. Korešpondovať</p>	<p>Korešpondovať Začať list Ukončiť list</p>
<p>19. Telefonovať</p>	<p>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</p>
<p>20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým</p>	<p>Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore</p>
<p>21. Vypracovať prezentáciu/prednášku</p>	<p>Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) Oboznámiť s obsahom/osnovou Rozviesť tému a osnovu Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť svoj výklad</p>
<p>22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku</p>	<p>Podčiarknuť/ dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať</p>
<p>23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať</p>	<p>Navrhnuť novú tému/nové body diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie</p>
<p>24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené</p>	<p>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</p>

	Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematickeho slova/vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať príbeh	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku

VI. Obsah vzdelávania

Ročník: Tretí – VP Ruský jazyk v štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
TRETÍ	Rodina a spoločnosť	2
	Kultúra a umenie	3
	Šport nám, my športu	3
	Domov a bývanie	3
	Obchod a služby	3
	Ľudské telo, starost. o zdravie	3
	Človek na cestách	3
	Vzdelávanie a práca	3
	Profesia a pracovný život	3
	Vzťahy medzi ľuďmi	3
	Človek a príroda	2
	Veda a technika v službách čl.	3
	Človek a spoločnosť	2
	Komunikácia a jej formy	2
	Masmédia	2
	Mládež a jej svet	3
	Výživa a zdravie, stravovanie	4
	Záľuby, voľný čas	3
	Multikultúrna spoločnosť	2
	Krajina, mestá a miesta	3
	Obliekanie a móda	2
	Knihy a literatúra	2
	Vzory a ideály	2
Krajina, jazyk ktorej sa učím	2	
Slovensko moja vlasť	3	

Výkonový štandard – spoločný pre všetky tematické celky.

Žiak vie:

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- Vypočuť si a podať informácie
- Vybrať si z ponúkaných možností
- Vyjadriť svoj názor
- Vyjadriť svoju vôľu
- Vyjadriť svoju schopnosť
- Vnímať a prejavovať svoje city

- Vyjadriť očakávania a reagovať na ne.
- Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus
- Reagovať vo vyhrotenej situácii
- Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti
- Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností
- Reagovať na príbeh alebo udalosť
- Ponúknuť a reagovať na ponuku
- Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti
- Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti
- Reagovať pri prvom stretnutí
- Korešpondovať
- Telefonovať
- Vymieňať si názory, komunikovať s niekým
- Vypracovať prezentáciu/prednášku
- Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku
- Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať
- Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené
- Prerozprávať prečítaný text.

Rodina a spoločnosť(2)

Obsahový štandard

- životopis (osobné údaje: meno, bydlisko, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, významné momenty v živote),
- členovia rodiny (zovňajšok, charakter, záľuby),
- rodinné vzťahy (vzťahy medzi súrodencami, rodičmi a deťmi, starí rodičia, pomoc v rodine, domáce práce, všedné dni a rodinné oslavy).

Kultúra a umenie (3)

Obsahový štandard

- možnosti kultúry v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec),
- obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, známe osobnosti),
- literatúra
- výtvarné umenie
- sochári
- hudba
- balet
- geografická kultúra
- návšteva kultúrneho podujatia

Šport nám, my športu(3)

Obsahový štandard

- druhy športu (kolektívne, individuálne, letné a zimné, atraktívne športy, rekreačný a profesionálny šport),
- šport, ktorý ma zaujíma (aktívne, pasívne), dôvody,
- význam športu pre rozvoj osobnosti (fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti)

Domov a bývanie (3)

Obsahový štandard

- môj domov (opis prostredia, v ktorom bývam, vybavenie miestností),
- bývanie v meste a na vidieku (výhody a nevýhody),
- ideálne bývanie (vlastné predstavy o bývaní)

Obchod a služby (3)

Obsahový štandard

- nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská),
- služby (pošta, banka, polícia, čerpacia stanica),
- reklama a vplyv reklamy na zákazníkov.

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie (3)

Obsahový štandard

- ľudské telo,
- bežné a civilizačné choroby, úrazy, telesné a fyzické stavy, návšteva u lekára, v lekárni,
- zdravý spôsob života (správna životospráva, telesná a duševná hygiena).

Človek na cestách (3)

Obsahový štandard

- prípravy na cestu, dôvody, cieľ a význam cestovania (za prácou, na dovolenku, služobne),
- dopravné prostriedky (výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov),
- individuálne a kolektívne cestovanie (spôsob a druhy dopravy, druhy ubytovania, stravovanie).

Vzdelávanie a práca (3)

Obsahový štandard

- školský systém (typy školských zariadení, skúšky, organizácia školského roka, klasifikácia,
- prázdniny),
- vyučovanie (rozvrh hodín, predmety, prestávky, školské stravovanie, aktivity na hodine),
- c) život študenta (voľný čas, záľuby, mimoškolské aktivity, brigády, priatelia, vreckové)

Profesia a pracovný život (3)

Obsahový štandard

- typy povolání (fyzická a duševná práca), voľba povolania, jej motivácia,
- trh práce (ponuka pracovných miest a nezamestnanosť, žiadosť o zamestnanie, profesijný životopis,
- prijímací pohovor),
- c) pracovný čas a voľný čas (zdokonaľovanie práce, nové technológie).

Vzťah medzi ľuďmi (3)

Obsahový štandard

- medziľudské vzťahy (v rodine a v škole, susedské, generačné),
- priateľstvo a láska (hodnotový systém, postoje, stretnutia, oslavy),
- spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k postihnutým, závislým a

- bezdomovcom).

Človek a príroda (2)

Obsahový štandard

- ročné obdobia, počasie,
- príroda okolo nás – fauna (zvieratá voľne žijúce, v ZOO, domáce) a flóra,
- stav životného prostredia (znečistenie zeme, vôd, ovzdušia), prírodné katastrofy.

Veda a technika v službách človeka (3)

Obsahový štandard

- život kedysi a dnes (výdobytky vedy a techniky a životná úroveň, prístroje v domácnosti),
- pozoruhodné objavy a vynálezy vedy a techniky,
- veda a technika v službách človeka (elektronika, informatika, jadrová fyzika, ...).

Človek a spoločnosť (2)

Obsahový štandard

- morálka (správanie sa mladých a starších ľudí, etická výchova v rodine a v škole),
- spoločenská etiketa – stretnutia, pozdravy a blahoželanania, etiketa návštev: dôvody a čas, témy
- rozhovorov, pohostenie,
- normy a ich porušovanie (morálka a zákon, nedorozumenie a konflikt).

Komunikácia a jej formy (2)

Obsahový štandard

- typy komunikácie a jej význam (verbálna, neverbálna),
- komunikácia v rôznych situáciách (na verejnosti a v súkromí medzi mladými, mladými a staršími, na ulici, v škole, v rodine, v každodennom živote, vo výnimočných situáciách),
- moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač - elektronická pošta, internet).

Masmédia (2)

Obsahový štandard

- typy masovokomunikačných prostriedkov (ich využitie, výhody, nevýhody),
- tlač (noviny, časopisy, rubriky) - výber, nákup, čítanie – obľúbené články,
- rozhlas, televízia (obľúbené typy programov, sledovanosť).

Mládež a jej svet (3)

Obsahový štandard

- charakteristika mladých (zovňajšok, móda; vnútorná charakteristika: typické vlastnosti, záujmy),
- postavenie mladých v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny),
- vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy (konflikty - príčiny, prejavy, dôsledky).

Výživa a zdravie, stravovanie (4)

Obsahový štandard

- jedlá a nápoje počas dňa (raňajky, obed, večera), obľúbené jedlo,
- stravovacie možnosti a zariadenia (stravovanie v škole, doma, v reštaurácii),
- národné kuchyne – zvyky a špeciality (suroviny, jedlá, stolovanie).

Záľuby, voľný čas (3)

Obsahový štandard

- možnosti trávenia voľného času,
- organizovaný voľný čas (mimoškolské aktivity, krúžky, brigády),
- individuálne záľuby (umenie, kultúra, hudba, knihy, šport, domáce práce, príroda).

Multikultúrna spoločnosť (2)

Obsahový štandard

- (cirkevné a štátne sviatky, folklórne tradície a rôzne podujatia),
- spolunažívanie ľudí rôznych národností v jednej krajine,
- zblížovanie kultúr (kontakty kedysi a dnes), osobné kontakty s inými kultúrami, tolerancia.

Krajina, mestá a miesta (3)

Obsahový štandard

- dôležité miesta v mojom živote (rodisko, miesto štúdií, miesto trávenia víkendov a prázdnin),
- sprevádzanie turistov (privítanie, základné informácie o pobyte),
- turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, jaskyne) a mestá.

Obliekanie a móda (2)

Obsahový štandard

- vplyv počasia a podnebia na odievanie,
- odev a doplnky na rôzne príležitosti,
- výber oblečenia (móda, vek, vkus, nálada, možnosti), starostlivosť o oblečenie.

Knihy a literatúra (2)

Obsahový štandard

- knihy - výber, čítanie,
- obľúbený autor a žánre,
- prečítané dielo spisovateľa krajiny, ktorej jazyk sa učím (život a dielo spisovateľa).

Vzory a ideály (2)

Obsahový štandard

- pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti, ideálny človek, kritériá hodnôt,
- človek, ktorého si vážim,
- c) skutoční a literárni hrdinovia

Krajina, jazyk ktorej sa učím (2)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • krajina a obyvatelia, • miesto, ktoré by som rád navštívil, • výnimočnosť, zvyky, tradície a konvencie.

Slovensko moja vlasť (3)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • krajina a obyvatelia, • miesta, ktoré by som odporučil cudzincom, • zvyky, tradície, konvencie

VII. Metódy a formy práce

a) Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

b) Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

c) Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

d) Klasické didakticko-diagnostické:

ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využité metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

VIII. Učebné zdroje

Встречи с Россией, Ruský jazyk pre 3.-4.ročník stredných škôl

Prekladové slovníky

Výkladové slovníky

Príručná gramatika Ruského jazyka

Internet

Ruština – maturitná príprava

Ruština otázky a odpovede

IX. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov vychádzajú z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Hodinová dotácia: **2 hodiny týždenne**

Kritériá hodnotenia:

- dbať na informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu hodnotenia
- dbať na pravidelnosť v hodnotení
- rešpektovať individuálne osobitosti žiaka

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov získavať týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostikovaním žiaka
- sústavným sledovaním výkonu žiaka
- rôznymi druhmi skúšok (ústne, písomné)
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka

V jednom klasifikačnom období musí žiak preukázať svoje komunikačné zručnosti podľa obsahového a výkonového štandardu. Žiak získava body v jednotlivých oblastiach - testy, monologické prejavy, dialogické prejavy a iné aktivity, ktoré sa následne premietnu do percentuálneho hodnotenia. Ak žiak dosiahne z jednotlivých aktivít

100% - 70% - bude hodnotený ako **aktívne absolvoval(a)**

69% - 40% - bude hodnotený ako **absolvoval(a)**

39% - 0% - bude hodnotený ako **neabsolvoval(a)**

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Predmet sa neklasifikuje. Hodnotí sa aktívne absolvoval(a)/ absolvoval(a)/ neabsolvoval(a).

Kritériá pre absolvovanie:

- pravidelná účasť
- aktívna práca na hodinách
- jedna prezentácia, resp. referát na dohodnutú tému
- **minimálne 40% úspešnosť z testov a ústnych odpovedí**

Názov predmetu	Spoločenskovedný seminár
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť

I. Charakteristika predmetu

Spoločenskovedný seminár je predmet, ktorý pomáha žiakovi orientovať sa v spoločnosti. Prehĺbi vedomosti žiakov získane z predmetu náuka o spoločnosti. Predmet žiakov naučí chápať a hlbšie analyzovať dianie v spoločnosti v rôznych uhloch pohľadu. Naučí žiakov aplikovať získane vedomosti v sociálnej realite. Predmet otvára žiakom nové perspektívy pri riešení problémových otázok spoločnosti. Vede študentov k systematickému postupu pri získavaní informácií z dostupných a relevantných zdrojov. Oboznamuje študentov o nutnosti poznania svojej osobnosti a jej prejavov. Predmet poskytuje ucelený pohľad na hospodárenie v spoločnosti ako makroekonomickom celku. Predmet rozvíja vnímanie rodiny ako základnej hospodárskej jednotky. Buduje právne a občianske vedomia žiaka a poukazuje na nutnosť zapájania jednotlivca sa do verejného života spoločnosti. Učí študenta vnímať a tolerovať multikultúrnosť v spoločnosti. Vede žiaka k schopnosti orientácie na trhu práce a schopnosti ponúknuť svoje pracovné dispozície. Pripravuje žiaka na zručnosti vo finančnej gramotnosti a rozvíja jeho vedomosti o sociálnom systéme v Slovenskej republike. Učí študenta analyzovať filozofické dielo A pracovať s filozofickým textom. Študent vie spracovať filozofickú esej na zvolené témy. Pomáha študentovi naučiť sa samostatne vyjadrovať názory a postoje k rôznym filozofickým problémom.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Názov tematického celku	Všeobecné ciele	Špecifické ciele
<u>Človek ako individuum</u>	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vysvetlí a popíše podstatu ľudskej psychiky • žiak sa dokáže vcítiť do prežívania iného človeka • žiak na základe získaných vedomostí nadobudne zručnosti správnych návykov jednotlivých druhov učenia a následného opakovania 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak rozlíši na základe popisu psychických vlastností jednotlivé typy temperamentu □ žiak dokáže identifikovať samého seba ako istý typ temperamentu a vyjadriť svoj názor na obsadenie pracovných pozícií jednotlivými typmi osobností • žiak vie ilustrovať na viacerých prípadoch stratégie zvládania stresu • žiak vie aplikovať prostriedky duševnej hygieny v kontexte života jednotlivca • žiak porovná jednotlivé druhy učenia • žiak dokáže formulovať nevyhnutnosť psychologického poradenstva pre osobnosť

<p><u>Spoločnosť a človek</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vysvetlí a popíše podstatu spoločnosti ako živého organizmu • žiak vie zaujať postoj k sociálnym problémom slovenskej spoločnosti □ žiak nadobudne zručnosti interpretovania neverbálnej komunikácie 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak sa vcíti do jednotlivých sociálnych pozícií jednotlivcov • žiak porovná jednotlivé typy kultúr v spoločnosti • žiak dokáže na jednotlivých prípadoch ilustrovať hraničné podoby extrémizmu v spoločnosti □ žiak dokáže porovnať jednotlivé štýly výchovy v rodinách • žiak zhrnie a porovná sociálne normy platné v našej a iných spoločnostiach • žiak dokáže vysvetliť dôležitosť začlenenia sa jednotlivca do sociálnej skupiny vzhľadom k jej funkciám • žiak popíše fungovanie sociálnych organizácií
<p><u>Štát a občan</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vysvetlí a popíše podstatu demokracie, ľudských práv • žiak zaujme postoj k otázke 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vie nájsť nedemokratické prvky v jednotlivých štátnych zariadeniach • žiak vlastnými slovami charakterizuje právny štát • žiak porovná jednotlivé typy štátov
	<p>nevyhnutnosti dodržiavania ľudských práv</p> <p>□ žiak nadobudne zručnosti pri analýze dokumentov týkajúcich sa ľudských práv</p>	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže porovnať a zhodnotiť výhody a nevýhody volebných systémov na svete • žiak vie zovšeobecniť podstatné náležitosti, ktoré sú obsahom dokumentov ochraňujúcich ľudské práva • žiak pozná svoje práva a vie ich uplatňovať a taktiež žiada ochranu ľudských práv pre iných jedincov
<p><u>Právo a občan</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vie vysvetliť pojem práva, chápe obsah jednotlivých právnych odvetví • žiak zaujme morálny postoj k prípadom v jednotlivých odvetviach právach • žiak nadobudne zručnosti pri analýze zákonníkov 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vie uviesť podmienky pre vznik manželstva • žiak nadobudne právne vedomie • žiak dokáže porovnať jednotlivé inštitúcie právnej ochrany • žiak vie vyjadriť rozdiel medzi morálnymi a právnymi normami

<p><u>Základné ekonomické problémy</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vie charakterizovať jednotlivé typy ekonomík vzhľadom k tomu, ako rieši základné otázky fungovania ekonomiky • žiak získa zručnosť pri analýze periodík s hospodárskou problematikou a vie získať z nich faktické informácie • žiak získa komplexný pohľad na ekonomický kolobeh, správanie spotrebiteľov a výrobcov • žiak vie zaujať postoj ku konaniu jednotlivých subjektov trhu vzhľadom k ich pozícií • žiak vie popísať funkciu daňového a bankového systému • žiak dokáže zaujať postoj k rovnovej a progresívnej dani z príjmu 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vie analyzovať ekonomiku Slovenskej republiky • žiak zaujme postoj k statkom, ktoré sú vzácne v našom regióne a navrhne spôsob ich získavania • žiak vie získať faktické informácie z periodík • žiak vie porovnať jednotlivé typy trhov a uviesť príklad komodít, s ktorými obchodujú □ žiak vie vlastnými slovami vysvetliť pojem konkurencia • žiak vie uviesť negatívne aj pozitívne dopady konkurencie na trhu • žiak analyzuje pozíciu jednotlivých subjektov trhu • žiak vie uviesť determinanty, ktoré ovplyvňujú trhovú rovnováhu • žiak dokáže porovnať jednotlivé typy daní
<p><u>Svet práce</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • žiak charakterizuje trh práce a mobilitu pracovného trhu • žiak načrtne grafický prehľad aktuálnych pracovných ponúk podľa pracovných odvetví • žiak vie načrtnúť základný obraz výdavkov nezamestnaného jednotlivca • žiak získa predstavu o trhu práce, vzdelávaní a formálnych náležitostiach vstupu do zamestnania • žiak dokáže zhodnotiť význam vzdelania pre 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak získa prehľad o množstve pracovných pozícií na trhu práce v Slovenskej republike aj v Európskej únii • žiak vie vysvetliť rozdiel medzi záujmami jednotlivých žiadateľov práce • žiak vie vysvetliť funkciu rekvalifikačných kurzov • žiak vie odôvodniť a vysvetliť oprávnenosť jednotlivca na poberanie podpory v nezamestnanosti • žiaka popíše spoločenský status nezamestnaného jednotlivca • žiak preukáže zručnosť, ktoré slúžia na rýchle vyhľadávanie informácií o pracovnej pozícií • žiak vie porovnať jednotlivé formy zárobkovej
	<p>budúce pôsobenie na trhu práce</p>	<p>činnosti</p>
<p><u>Aktualizácia učiva</u></p>	<p>□ žiak vie analyzovať filozofické dielo a pracovať s filozofickým textom. Študent vie spracovať filozofickú esej na zvolené témy.</p>	<p>□ žiak vie obhájiť svoju prácu pred učiteľom i ostatnými žiakmi</p>

III. Predmetové kompetencie:

Názov tematického celku	Predmetové kompetencie
<u>Človek ako individuum</u>	<ul style="list-style-type: none"> • žiaci poznajú svoj duševný život a vedia ho ovplyvňovať • žiaci sa naučia správne sa učiť • žiaci sa naučia starať o svoje psychické zdravie
<u>Spoločnosť a človek</u>	<ul style="list-style-type: none"> • žiaci sa naučia tolerovať náboženské, kultúrne, rasové a iné rozdielnosti vo svete • žiaci chápu spoločnosť ako dynamický celok a dokážu identifikovať svoje miesto v nej • žiaci vnímajú rodinu ako základnú jednotku spoločnosti
<u>Štát a občan</u>	<ul style="list-style-type: none"> • žiaci vedia zhodnotiť potrebu fungovania spoločnosti na demokratických princípoch • žiaci chápu podstatu a nevyhnutnosť ochrany ľudských práv
<u>Právo a občan</u>	<p>□ žiaci sa naučia orientovať v právnom systéme Slovenskej republiky □ žiaci dokážu lokalizovať vo svojom okolí protiprávne konanie a vedia podniknúť adekvátne kroky k náprave</p>
<u>Základné ekonomické problémy</u>	<ul style="list-style-type: none"> • žiaci získajú ucelený pohľad na fungovanie ekonomiky v spoločnosti • žiaci vedia zhodnotiť nevyhnutnosť ochrany niektorých statkov • žiaci vedia vysvetliť princíp fungovania trhového mechanizmu • žiaci chápu samých seba ako subjekt trhu s istými funkciami • žiak vie vysvetliť slovenský daňový systém • žiak získa prehľad o bankových produktoch a vie porovnať ich výhodnosť, respektíve nevýhodnosť
<u>Svet práce</u>	<ul style="list-style-type: none"> • žiaci získajú zručnosti v rýchлом a efektívnom vyhľadávaní pracovných ponúk • žiaci dokážu hľadať cestu na odstránenie nezamestnanosti prostredníctvom rekvalifikačných kurzov • žiak získa ucelený obraz o fungovaní sociálneho systému slovenskej republiky • žiak získa zručnosti, ktoré využije pri odstraňovaní sociálno – ekonomického dopadu nezamestnanosti • žiak získa praktické administratívne zručnosti nevyhnutné pri hľadaní zamestnania • žiak vie prakticky využiť poznatky z oblasti verbálnej a neverbálnej komunikácie pri prijímacom pohovore do zamestnania
<u>Aktualizácia učiva</u>	<ul style="list-style-type: none"> • žiaci sú vedení k samostatnej práci s filozofickým textom • žiaci vedia zaujať stanovisko a vyjadrovať vlastné názory k rôznym filozofickým otázkam • žiaci sú vedení ku kritickému zhodnoteniu a prehodnoteniu postoja

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: tretí vo štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: dve hodiny

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
Tretí/septima	1. Človek ako individuum	14
	2. Spoločnosť a človek	8
	3. Štát a občan	14
	4. Právo a občan	12
	5. Základné ekonomické problémy	10
	6. Svet práce	6
	7. Aktualizácia učiva	2

Človek ako individuum (14)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> vymenovať jednotlivé psychické javy osobnosti, vlastnými slovami definovať pojem osobnosť, na základe vlastnej skúsenosti identifikovať chyby vnímania, na základe vlastnej skúsenosti objasniť selektívnosť pozornosti, na základe vlastnej skúsenosti objasniť podstatu krátkodobej pamäti, analyzovať vlastnú osobnosť podľa JOHARI –ho okna, uviesť vzťah medzi psychickými stavmi a psychickými procesmi, zdôvodniť nevyhnutnosť poznania psychických javov pre osobnosť. □ vlastnými slovami definovať pojem temperament, vymenovať teórie temperamentov, identifikovať typy temperamentov, □ priradiť jednotlivé osobnosti vo svojom okolí k typom temperamentu, určiť svoj vlastný profesijný typ, určiť profil temperamentu pre druhy profesií. posúdiť význam jednotlivých determinantov určujúcich vývin psychiky, vlastnými slovami definovať pojem socializácia a individualizácia, priradiť udalosti v živote jedinca k jednotlivým obdobiam ontogenézy psychiky, rozoznať socializačné činitele vo svojom živote, definovať vlastnými slovami pojem učenie, 	<ul style="list-style-type: none"> Osobnosť a psychické javy osobnosti, □ psychické vlastnosti, procesy, stavy, pocit'ovanie, vnímanie, predstavy, fantázie, učenie, myslenie, reč, pamäť, temperament, schopnosti, charakter, motívy, postoje, vôľové vlastnosti, pozornosť, citové stavy, vedomie, johari window, Temperament, teórie tempereamnetu osobnosti (Hippokrates, Jung, Eysneck, Kretschmer) □ vývin psychiky a učenie, dedičnosť , prostredie, individualizácia, socializácia, učenie, stratégie riešenia stresu, psychohygiena, psychoterapia, relaxačné techniky,Sociálny vplyv, závislosť, nezávislosť, konformita, nekonformita, nonkonformita, uniformnosť, konvenčnosť konflikt, druhy konfliktov, stratégie zvládania konfliktov, □ hry s nenulovým počtom.

- dokáže identifikovať jemu najviac
vyhovujúci druh učenia sa,

<ul style="list-style-type: none"> • kriticky posúdiť význam učenia pre jedinca i spoločnosť, • kriticky posúdiť význam tvorivosti pre jedinca i spoločnosť. • vysvetliť vlastnými slovami pojem stres, • definovať vlastnými slovami štádia stresu, • určiť stresujúce faktory ovplyvňujúce jeho správanie, • vymenovať niektoré druhy relaxačných metód, ktoré vytvárajú dobré predpoklady na zvládanie stresových situácií, • zhodnotiť význam psychohygieny pre jednotlivca, • na základe vlastnej skúsenosti zhodnotiť význam relaxačných techník pre jedinca. • vlastnými slovami definovať pojem sociálny vplyv, • opísať experimenty zamerané na skúmanie sociálneho vplyvu, • na konkrétnych sociálnych situáciách vysvetliť formy závislosti jedinca, □ vysvetliť pojem „bystander efekt“. • aplikovať prenesenie zodpovednosti difúziu zodpovednosti v konkrétnych životných situáciách, • vysvetliť dôsledky závislosti jedinca v spoločnosti, • kriticky posúdiť dôsledky rôznych foriem sociálneho vplyvu pre jedinca i pre spoločnosť. • vymenovať jednotlivé druhy konfliktov, • zdôvodniť nevyhnutnosť potreby zvládania konfliktných situácií, • použiť v jednotlivom druhu konfliktu vhodne zvolenú stratégiu pri riešení konfliktov. 	
---	--

Spoločnosť a človek (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard

<p>Žiak vie/dokáže: Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v texte (videu, fotografii, karikatúre) identifikovať rôzne prejavy intolerancie, • na základe textu analyzovať problematiku segregácie a integrácie na Slovensku, • porovnať jednotlivé kultúry, • zhodnotiť pozitívne i negatívne stránky kultúrnych zmien, • zaujať postoj ku svojej kultúre, • diskutovať o problematike rôznych prejavov intolerancie. • vlastnými slovami definovať pojem vodca, • vymenovať znaky sociálnej skupiny, □ rozlíšiť medzi sociálnou skupinou, agregátom a davom, 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednota a rozmanitosť kultúr, • intolerancia, integrácia, segregácia, prejavy intolerancie, • sociálne skupiny, skupína, agregát, dav, vodca, • sociálna komunikácia, • Othellova chyba, pinocchiov efekt, □ vytváranie alebo zmena skutočnosti pomocou jazyka (Orwell – newspeak, pseudoodborný jazyk, komentáre, odlišná gramatika) • sociálne organizácie, • byrokracia, vertikálna a horizontálna komunikácia, kultúra organizácie,
<ul style="list-style-type: none"> • kriticky posúdiť význam skupiny pre jednotlivca a jednotlivca pre skupinu, • identifikovať svoju pozíciu v rámci skupiny. • zhodnotiť úlohu vodcu pre spoločnosť. □ definovať pojem komunikácia, • vysvetliť pojem komunikačný kanál, • vysvetliť Othellovu chybu a pinocchiov efekt, • vymenovať faktory, ktoré znemožňujú komunikáciu, • aplikovať „newspeak“, pseudoodborný jazyk a komentár a použiť rozdielnu gramatiku v konkrétnych situáciách, • aplikovať pravidlá komunikácie v závislosti od sociálnej situácie, • zhodnotiť význam spätnej väzby v komunikácií. • definovať vlastnými slovami pojem byrokracia, • vysvetliť vertikálnu a horizontálnu komunikáciu v organizácii, • na základe analýzy textu identifikovať komunikačné bariéry v organizácii, • diskutovať o kultúre organizácie, □ kriticky posúdiť dôležitosť komunikácie v organizácii. 	

Štát a občan (14)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard

Žiak vie/dokáže:

- vlastnými slovami definovať pojem štátna moc,
- vymenovať hlavy Ústavy SR, ktoré sa zaoberajú deľbou štátnej moci,
- na konkrétnom príklade uviesť princíp brzd a rovnováh,
- uviesť mysliteľov, ktorí sa podieľali na myšlienke deľby štátnej moci,
- na základe analýzy Ústavy SR identifikovať vzájomné brzdy a protiváhy jednotlivých zložiek moci,
- zdôvodniť nevyhnutnú potrebu horizontálnej deľby štátnej moci.
- uviesť príklady na federáciu, unitárny štát, konfederáciu,
- určiť kompetencie štátnych orgánov vo vertikálnej štruktúre,
- porovnať formy štátu podľa vertikálneho delenia moci,
- diskutovať o strate suverenity Slovenska v súvislosti s jeho vstupom do EÚ,
- zdôvodniť nevyhnutnú potrebu vertikálnej deľby štátnej.
- porovnať demokratický a nedemokratický režim

- štátna moc – horizontálna deľba moci,
- Princíp deľby moci, princíp brzd a rovnováh, zákonodarná moc, výkonná moc, súdna moc,
- štátna moc – vertikálna deľba moci ,
- centralizácia, decentralizácia, unitárny a zložený štát, zväzky štátov, federácia, konfederácia,
- demokracia, demokratický a nedemokratický štát, paradox demokracie,
- volebné systémy pomerný, väčšinový
- systém ochrany ľudských práv,
- vnútroštátne a medzinárodne prostriedky ochrany ľudských práv, Všeobecná deklarácia ľudských práv, Európsky dohovor,
- ako sa cítia menšiny, homosexuáli, národnostná menšina, nezamestnaní, zdravotne ťažko postihnutí, Rómovia),
- právo na život,
- eutanázia, trest smrti, potraty, eutanázia.

<ul style="list-style-type: none"> • pomocou slepej mapy načrtnúť demokratické a nedemokratické režimy na svete, • na základe analýzy Periklovej reči o demokracii identifikovať znaky demokracie zaujať postoj k jednotlivým druhom ideológií, • diskutovať o paradoxe demokracie, □ kriticky posúdiť nedemokratické režimy • vysvetliť rozdiel medzi pomerným a väčšinovým volebným systémom, • uviesť krajiny, ktoré využívajú jednotlivé volebné systémy, • zhodnotiť výhody aj nevýhody väčšinového aj pomerného volebného systému, • na základe analýzy volebných výsledkov z posledných volieb v SR vytvoriť čo najstabilnejšiu koalíciu. • vymenovať vnútroštátne a medzinárodné prostriedky ochrany ľudských práv, • vymenovať významné dokumenty popisujúce ochranu ľudských práv, • porovnať Všeobecnú deklaráciu ľudských práv a Európsky dohovor, • zhodnotiť význam ochrany ľudských práv v Slovenskej republike i v zahraničí, • definovať vlastnými slovami pojem menšina, □ porovnať postavenie menšín na Slovensku a v Európe, • diskutovať o právach menšín, □ zaujať postoj k právam menšín. • definovať vlastnými slovami pojem eutanázia, interrupcia, trest smrti, • na základe analýzy Ústavy SR zhodnotiť ochranu práva na život, • diskutovať o práve na život, • zaujať postoj k ochrane práva na život na Slovensku. 	
---	--

Právo a občan (12)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard

<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastnými slovami definovať pojem spravodlivosť, na základe analýzy textov a karikatúry diskutovať o spravodlivosti, □ zhodnotiť význam práva pre spoločnosť. uviesť predmet jednotlivých právnych odvetví, rozlíšiť medzi vnútroštátnym a medzinárodným právom, porovnať pozíciu jednotlivca vo verejnom a súkromnom vnútroštátnom práve, na základe analýzy textov identifikovať rôzne názory na vzťah občana a štátu, zhodnotiť význam právnych odvetví pre jednotlivca, 	<ul style="list-style-type: none"> spravodlivosť, systém práva, právne odvetvia občiansko – právny proces, navrhovateľ - žalobca, odporca - žalovaný, zásady občianskeho súdneho konania, vznik a zánik manželstva, podmienky vzniku manželstva, cirkevný a civilný sobáš, rozvod, Trestnoprávny proces, orgány činné v trestnom konaní, štádia trestného konania.
<ul style="list-style-type: none"> vytvoriť prípadové štúdie z jednotlivých právnych odvetví. vlastnými slovami vysvetliť pojem občianskoprávny vzťah rozlíšiť medzi hmotným a procesným právom, na základe analýzy občiansko-právneho procesu identifikovať úlohy jednotlivých účastníkov občianskeho sporu, diskutovať o potrebe orgánov vymáhajúcich právo, uviesť podmienky vzniku manželstva, porovnať cirkevný a civilný sobáš, posúdiť nevyhnutnosť dodržania všetkých podmienok vzniku manželstva, posúdiť právne následky zániku manželstva, □ diskutovať o rozvodovosti, zaujať postoj k príčinám rozvodovosti na Slovensku. vysvetliť rozdiel medzi hmotným a procesným právom, vymenovať orgány činné v trestnom konaní, □ porovnať kompetencie orgánov činných v trestnom konaní, analyzovať prípadové štúdie týkajúce sa trestného konania, uviesť sankcie v trestnom konaní, kriticky posúdiť nevyhnutnosť dodržiavania práva v spoločnosti. 	

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť základné ekonomické názory, • na základe analýzy textov identifikovať základné ekonomické postoje, • rozlíšiť medzi liberalizmom a intervencionizmom, • posúdiť potrebu zásahov štátu do ekonomiky. <ul style="list-style-type: none"> □ vymenovať typy ekonomík, • na základe analýzy textu objasniť podstatu neviditeľnej ruky trhu, • na základe analýzy videa objasniť podstatu Nashovho equilibria, • diskutovať o cieľoch ekonomického systému, <ul style="list-style-type: none"> □ zaujať postoj k ekonomickej slobode, □ zaujať postoj k ekonomickej efektívnosti, • zaujať postoj k ekonomickej rovnosti, □ zaujať postoj k ekonomickej istote, • zaujať postoj k ekonomickému rastu. • vymenovať jednotlivé druhy daní v SR, • pomocou konkrétnych príkladov vysvetliť reštriktívnu a expanzívnu fiškálnu politiku, • na základe analýzy grafov vysvetliť 	<ul style="list-style-type: none"> • ekonómia, marxizmus, keynesovstvo, monetarizmus, liberalizmus a intervencionizmus, • typy ekonomík a ciele ekonomického systému, príkazová, trhovú, zmiešanú ekonomiku, neviditeľná ruka trhu, Nashovo equilibrium, ekonomická sloboda, ekonomická efektívnosť, ekonomická rovnosť, ekonomická istota, ekonomický rast, • fiškálna politika Slovenskej republiky, • progresívna, regresívna a rovná daň z príjmu, Lafferova krivka, reštriktívna a expanzívna fiškálna politika, • monetárna politika, • centrálna banka, expanzívna a reštriktívna monetárna politika,
<p>progresívnu, regresívnu a rovnú daň z príjmu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • na základe analýzy Lafferovej krivky zaujať postoj k miere daňového zaťaženia, • kriticky posúdiť výhody a nevýhody reštriktívnej fiškálnej politiky, • kriticky posúdiť výhody a nevýhody expanzívnej fiškálnej politiky. • vymenovať úlohy centrálnej banky, • porovnať postavenie centrálnej banky na Slovensku pred prijatím eura a po ňom, • na základe analýzy textov kriticky posúdiť činnosť centrálnych bánk, • kriticky posúdiť výhody a nevýhody reštriktívnej monetárnej politiky, • kriticky posúdiť výhody a nevýhody expanzívnej monetárnej politiky 	

Svet práce (6)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhľadať informácie o voľných pracovných miestach z rôznych zdrojov, • analyzovať pracovné inzeráty, • zostaviť pracovný inzerát z pozície uchádzača o prácu, • zostaviť pracovný inzerát z pozície potenciálneho zamestnávateľa. • vymenovať štyri etapy, ktorými prechádza nezamestnaný jedinec, ☐ porovnať negatívne dôsledky nezamestnanosti pre jednotlivca a spoločnosť, • navrhnúť možné riešenia pre nezamestnaného, ktorými by eliminoval dôsledky nezamestnanosti, • vypracovať stratégiu na riešenie nezamestnanosti pre nezamestnaného. • vymenovať žiaduce i nežiaduce momenty verbálnej i neverbálnej komunikácie pri prijímacom pohovore, • porovnať formy prijímacieho pohovoru, • demonštrovať žiaduce i nežiaduce príklady verbálnej aj neverbálnej komunikácie pri prijímacom pohovore 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientácia na trhu práce a pracovný inzerát, • psychológia nezamestnaného, šok, optimizmus, pesimizmus, fatalizmus, negatívne dôsledky nezamestnanosti pre jednotlivca a spoločnosť, stratégie na riešenie nezamestnanosti, • psychologické aspekty prijímacieho pohovoru, • prijímací pohovor, formy pohovoru, verbálna a neverbálna komunikácia počas pohovoru
---	---

Aktualizácia učiva (2)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <p>☐ vie obhájiť svoju prácu pred učiteľom i ostatnými žiakmi</p>	<p>☐ Odovzdávanie a obhajoba záverečných prác</p>

V. Metódy a formy práce

Názov tematického celku	Metódy a formy práce
<p><u>Človek ako individuum</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Výkladová – ilustratívna ☐ Diskusia ☐ Výskumná ☐ Overovanie výsledkov ☐ Zážitkové učenie

	☐ Dialogická
<u><i>Spoločnosť a človek</i></u>	☐ Výkladová - ilustratívna ☐ Heuristická ☐ Dialogická ☐ Výskumná ☐ Zážitkové učenie ☐ Žiacke referáty
<u><i>Štát a občan</i></u>	☐ Výkladová ☐ Problémové vyučovanie ☐ Zážitková metóda ☐ Skupinová práca ☐ Dialogická ☐ Riadený rozhovor
<u><i>Právo a občan</i></u>	☐ Dialogická ☐ Výskumná ☐ Výkladová - ilustratívna ☐ Skupinová práca ☐ Zážitkové učenie ☐ Riadený rozhovor
<u><i>Základné ekonomické problémy</i></u>	☐ Dialogická ☐ Výkladová ☐ Výskumná
<u><i>Svet práce</i></u>	☐ Výskumná ☐ Internet ☐ Výkladová ☐ Zážitkové učenie ☐ Riadený rozhovor
<u><i>Aktualizácia učiva</i></u>	☐ Žiacke prezentácie

VI. Učebné zdroje

Názov tematického celku	Odborná literatúra d'alšie zdroje	Didaktická technika
-------------------------	-----------------------------------	---------------------

<u>Človek ako individuum</u>	KOŠČ, M.: Základy psychológie, 2. vydanie, Bratislava: SPN, 1996. DROTÁROVÁ, E. – DROTÁROVÁ, L.: Relaxační metody. Praha: Epoque, 2003. Internet, knižnica	Tabuľa, notebook, dataprojektor
<u>Spoločnosť a človek</u>	SOPÓCI, J. – BÚZIK, B.: Základy sociológie, 1. vydanie. Bratislava: SPN, 1995. KEENE, M.: Svetové náboženstvá. Bratislava: Ikar, 2003. Internet, knižnica	Tabuľa, notebook, dataprojektor
<u>Štát a občan</u>	TÓTH, R.: Základy politológie, 1. vydanie. Bratislava: SPN, 1994. KRSKOVÁ, A. – KRÁTKA, D.: Základy práva, 4. vydanie. Bratislava: SPN, 2001. BRIESTENSKÝ, L. – STRAPÁKOVÁ, Z.: Právo pre každého III. Občianske právo, 1. vydanie. Bratislava: OSF, 1999. Internet, knižnica	Tabuľa, notebook, dataprojektor
<u>Právo a občan</u>	TÓTH, R.: Základy politológie, 1. vydanie. Bratislava: SPN, 1994. KRSKOVÁ, A. – KRÁTKA, D.: Základy práva, 4. vydanie. Bratislava: SPN, 2001. BRIESTENSKÝ, L. – STRAPÁKOVÁ, Z.: Právo pre každého III. Občianske právo, 1. vydanie. Bratislava: OSF, 1999. HRUBALA, J.- ŽILINČÍK, P.: Právo pre každého II. Trestné právo, 1. vydanie. Bratislava: OSF, 1998. BRIESTENSKÝ, L.: Pracovné právo. Právo pre každého V. Pracovné právo, 1. vydanie. Bratislava: OSF, 2001. HRUBALA, J.- ROHÁRIK, J.: Právo pre každého IV. Rodinné právo, 1. vydanie. Bratislava: OSF, 2000. ZÁKONY II/ 2010 – Žilina: Poradca, s. r. o. ZÁKONY III/ 2010 – Žilina: Poradca, s. r. o. Internet, knižnica	Tabuľa, notebook, dataprojektor
<u>Základné ekonomické problémy</u>	ŠLOSÁR, R a KOL.: Základy ekonómie a ekonomiky. 5. vydanie, Bratislava: SNP, 2006. NOVÁK, J. - ŠLOSÁR, R. : Základy ekonómie a ekonomiky pre stredné školy. 1. vydanie, Bratislava: SNP, 2008. Internet, knižnica Hospodárske noviny, Ekonomický časopis	Tabuľa, notebook, dataprojektor
<u>Svet práce</u>	KROŠLÁKOVÁ, J.-PALKOVIČOVÁ, M.: Úvod do sveta práce pre stredné školy. Bratislava: SPN, 2006. CORFIELD, R.: Jak úspěšně zvládnout přijímací pohovor. Presentujte se sebejistě a vyvarujte se nejčastějších chyb při pohovoru. Praha: Computer press, 2005. Internet, knižnica	Tabuľa, notebook, dataprojektor
<u>Aktualizácia učiva</u>	KATUŠČÁK, D.: Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Bratislava: Enigma, 2007.	Tabuľa, notebook, dataprojektor

VII. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

- Predmet sa neklasifikuje
- 3 úrovne hodnotenia:
 - 0% - 39% = NEABSOLVOVAL
 - 40% - 69% = ABSOLVOVAL
 - 70% - 100% = AKTÍVNE ABSOLVOVAL
- Min. 3 x aktivita (pracovné listy, domáce úlohy, ústna odpoveď)
- Test – 1 x za polrok
- 1 x prezentácia na vybranú tému (projekty, vytváranie prezentácií, filozofické eseje)

Názov predmetu	Dejepis – VP 3. Ročník + Septima
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť

I. Charakteristika predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou geografie a občianskou náukou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. Tí si v ňom postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s historickým procesom ako jedným zo základných predpokladov komplexného poznávania sveta a ľudskej spoločnosti z potrieb prítomnosti.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie continuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Takto vedie žiakov k rozvíjaniu vzťahu k minulosti vlastného národa ako súčasťou kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom

- poznávať históriu, ktorá nepredstavuje uzavretú minulosť so vždy konečnými a jednostrannými interpretáciami,
- poznávať históriu, ktorá je výsledkom mnohostranného a protirečivého procesu,
- skúmať históriu aj na základe čítania s porozumením rôznorodých a mnohostranných školských historických prameňov – stôp po minulosti ako základného predpokladu poznávať a porozumieť minulosti,
- pochopiť, prečo sa história interpretuje rôznym spôsobom,
- rozvíjať komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, prostredníctvom ktorých žiaci riešia uvedené úlohy a problémy,
- rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti,
- osvojiť si postupne spôsobilosť historickej kultúry ako schopnosti orientovať sa v mnohosti kultúrnych situácií, v ktorých sa stretávame s históriou.

III. Predmetové kompetencie

Žiaci si kladú otázky

- **použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií**
 - **s historickým časom**
 - zaraďovať historické fakty, udalosti, javy, procesy chronologicky,
 - zaraďovať historické fakty, udalosti, javy synchrónne,
 - vytvoriť chronologické a synchrónne tabuľky,
 - rozpoznať nerovnomernosť historického vývoja na základe prijatých kritérií,
 - identifikovať rôzne časové štruktúry - **letopočet, dátum, obdobie, perióda, doba, moment, dlhé trvanie, krátke trvanie, medzník, periodizácia.**

- **s historickým priestorom**
 - identifikovať známe geografické pamiatky krajiny,
 - lokalizovať určité miesto v geografickom priestore,
 - zaradiť historickú udalosť vo vymedzenom priestore,
 - porovnať jednotlivé historické a geografické udalosti v priestore,
 - rozlišovať medzi miestnymi, regionálnymi, národnými, globálnymi historickými javmi a procesmi,
 - rozpoznať rôznorodú podmienenosť medzi geografickým prostredím a životom človeka, spoločnosti.

- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**

- vyčleniť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces,
- charakterizovať historické udalosti, javy, procesy na základe určujúcich znakov,
- určiť príčiny a vymedziť dôsledky historických udalostí, javov a procesov,
- vymedziť a popísať základné znaky jednotlivých historických období, civilizácií, kultúr,
- objasniť základné vývinové a typologické zvláštnosti historických období, civilizácií v jednotlivých krajinách, oblastiach a regiónoch,
- vymedziť ekonomické, sociálne, politické a kultúrne faktory, ktoré názor a kritický pohľad ovplyvňovali historický vývoj,
- vyjadriť k historickým faktom, udalostiam, javom a procesom svoj vlastný postoj.

- **aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri analýze školských historických**

- **písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňov – stopách po minulosti**
- pri vymedzovaní predmetu skúmania, napr. **kníhtlače**,
- pri analyzovaní štruktúry problému skúmania **o kníhtlači**,
- pri rozlišovaní kľúčových problémov, otázok spojených so základnými znakmi **kníhtlače**,
- pri vyjadrovaní toho, čo už vieme a čo ešte musíme odhaliť **o kníhtlači**,
- pri myslení v alternatívach, napr. **prečo pisári odmietali vynález kníhtlače**,
- pri vytvorení plánu skúmania **kníhtlače**,
- pri komunikácii v „skúmateľskom“ tíme o výsledkoch skúmania **kníhtlače**,
- pri vytváraní záznamu zo skúmania **kníhtlače**.
- **pri vyhľadávaní relevantných informácií** - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických i z textov kombinovaných, napr. **vedeckých, literárnych, svedectiev, článkov, plagátov, máp**
- z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok, archeologických nálezísk,
- z odbornej, populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie
- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**
- pri vyberaní informácií, napr. z **primárneho písomného prameňa, z karikatúry, fotografie, historického obrazu**,
- pri organizovaní informácií, napr. **prostredníctvom mentálnych máp, schém, grafov**,
- pri porovnávaní informácií, napr. **spoločné, podobné, rozdielne, staré, nové, skutočné, neskutočné, dobré, zlé**,
- pri rozlišovaní informácií, napr. **rozlíšiť symboly na karikatúre, komikse**,
- pri zaraďovaní informácií, napr. **na časovú priamku, do tabuľky, schémy, grafu**,
- pri kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií, napr. **plagátu, karikatúry, zhodnotení viacerých webových stránok na jednu tému**.

- pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu
- pri zoradení výsledkov, napr. do chronologickej tabuľky, Vennovho diagramu, tezauru kľúčových pojmov, poznámok,
- pri rozpoznaní podstatného od nepodstatného, napr. vymedzovaním historických pojmov, vzťahov medzi pojmami, faktov v rôznorodých textoch,
- pri určovaní podstatného, kľúčového, napr. tvorbou mentálnej mapy,
- pri integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca, napr. pomocou časovej priamky,
- pri vyhodnocovaní správnosti postupu, napr. kritickým overovaním historických faktov,
- pri tvorbe súboru vlastných prác (portfólio), napr. rôznorodými opakovacími zápismi, schémami, náčrtmi, kresbami, súbormi vlastných i cudzích textov a pod.

„Učenie o histórii začína vtedy, keď žiak zameria svoju pozornosť, napríklad na základe otázky, záujmu či vonkajšieho podnetu vo vzťahu k histórii ako celku a vníma z nej vybrané primerané materiály z minulosti. S týmto materiálom potom pracuje pomocou vecnej analýzy. Ďalším jeho krokom je interpretácia popísaného a hľadanie vzťahov k iným historickým svedectvám. Následne žiak hľadá historický i osobný význam, vytvára hodnotový súd. Ten sa potom stáva východiskovým bodom pre proces komunikácie s ostatnými a podnecuje ďalšie otázky vo vzťahu k minulosti, prítomnosti a budúcnosti. Môže rovnako tak viesť ku konaniu, vytváraniu produktov žiakovej činnosti, k vlastnému zobrazeniu a výkladu histórie, čo možno tiež chápať ako určité rozšírenie histórie ako celku. Všetky tieto naznačené kroky možno zhrnúť do nasledujúcich špecifických kompetencií učenia sa o histórii. **1. pozorovanie 2. analýza 3. interpretácia 4. hodnotenie 5. produkcia.**“

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: tretí v štvorročnej forme štúdia, siedmy v osemročnej forme štúdia – VP

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne – 66 hodín

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
	1. Stredovek	37
	2. Novovek	29

Stredovek (37)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vymedziť pravlast' Slovanov, určiť ich migračné smery. • Rekonštruovať, na základe hmotných prameňov, život na slovanskom hradisku. • Vysvetliť okolnosti vzniku Veľkomoravskej ríše. • Odhaliť príčiny a dôsledky napätia medzi Mojmirom a Pribinom, Rastislavom a Svätoplukom. • Opísať vzťahy medzi Veľkomoravskou ríšou a Franskou ríšou. • Charakterizovať a zhodnotiť pôsobenie Konštantína, Metoda a Gorazda vo Veľkomoravskej ríši. • Posúdiť význam byzantskej misie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samova ríša, • Pribinovo kniežatstvo, • Veľkomoravská ríša, • byzantská misia. • formovanie Uhorského kráľovstva a prínos predkov Slovákov v jeho utváraní, • formovanie slovenskej etnickej identity, • etnický obraz stredovekého Uhorska, • spôsob fungovania a organizácie štátu, • včasno-stredoveký uhorský štát, • vpád Tatárov, • Uhorsko vo vzťahu k svojim susedom, • Uhorsko v období vrcholného stredoveku, • vzdelanosť a kultúra v stredovekom Uhorsku.

<ul style="list-style-type: none"> • Odhaliť príčiny sporov o byzantskú misiu. • Zaujať postoj k formovaniu slovenskej etnickej identity na základe analýzy historických prameňov. • Zdôvodniť vznik Uhorského kráľovstva a prínos predkov Slovákov v tomto procese. • Vymedziť špecifické znaky mnohonárodnostného uhorského štátu. • Rozpoznať dôsledky tatárskeho vpádu do Uhorska. • Analyzovať Privilegiu pro Slavis ako dôkaz formovania slovenskej etnickej identity. • Charakterizovať architektonické pamiatky zo slovenskej gotickej cesty. • Posúdiť hospodársky rozvoj Uhorska. • Zhodnotiť kultúrny rozvoj Uhorska. • Rozlíšiť sociálne vzťahy uhorského kráľovstva. • Zhodnotiť politiku vlády Ľudovíta I. a Žigmunda Luxemburského. • Zhodnotiť rozvoj kultúry a vzdelania v Uhorsku za vlády Mateja Korvína, AcademiaIstropolitana. 	
---	--

Novovek (29)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definovať príčiny a dôsledky nástupu Habsburgovcov na uhorský trón. • Určiť dôsledky Moháča pre Uhorsko. • Zhrnúť dôsledky tureckej prítomnosti v Uhorsku. • Zdôvodniť konfesijné boje v Uhorsku. • Zovšeobecniť ciele protihabsburských povstaní. • Vymedziť príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní. • Porovnať proces reformácie v Uhorsku v kontexte Európy. • Vymedziť znaky osvietenského absolutizmu. • Zhodnotiť najvýznamnejšie tereziánske reformy a jozefínske reformy. 	<ul style="list-style-type: none"> • vzostup Habsburgovcov, • koniec stredovekého Uhorska, • rozdelenie Uhorska, • Turci v Uhorsku, • Habsburská monarchia a Slovensko, • protihabsburský odboj, • Habsburgovci v európskej politike

• Uviest' príčiny a dôsledky súperenia Habsburgovcov o hegemoniu v Európe.	

V. Metódy a formy práce

- aktívne učenie sa
- metóda rozhovoru
- súčinnosť učiteľa a žiaka
- kooperatívne učenie
- tvorba projektov

VI. Učebné zdroje

- učebnica dejepisu pre 1.,2.,3. ročník
- materiály od vyučujúceho
- školské historické pramene
- dejepisné atlas, pracovné zošity
- noviny, časopisy
- odborná literatúra, populárno-vedecká literatúra, historická beletria
- filmy
- informačné technológie

VII. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:	100% - 90%	⇒ výborný
	89% - 75%	⇒ chváľitebný
	74% - 50%	⇒ dobrý
	49% - 30%	⇒ dostatočný
	29% - 0%	⇒ nedostatočný

Seminár z dejepisu VP 3. ročník

predmet sa neklasifikuje ⇒ výstup študenta:

- 3 úrovne hodnotenia:
 - 0% - 39% = NEABSOLVOVAL
 - 40% - 69% = ABSOLVOVAL
 - 70% - 100% = AKTÍVNE ABSOLVOVAL
- Test – 2x za polrok
- 1 x samostatná práca

Pod samostatnou prácou žiaka sa myslí: referát, projekt, prezentácia, vypracované prac. listy, ústna odpoveď, domáca úloha, účasť na riadenej debata, aktivita žiaka.

V prípade neúčasti žiaka na niektorej dôležitej kontrolnej činnosti (ústnej alebo písomnej) učiteľ určí náhradný termín. V prípade, že žiak sa nezúčastní ani na náhradnom termíne skúšania (zo subjektívnych dôvodov), za nepreukázanie vedomostí na riadnom alebo náhradnom skúšaní, žiak nesplnil podmienky seminára a bude hodnotený ako neabsolvoval.

Názov predmetu	Seminár z matematiky
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami

I. Charakteristika predmetu

Učebný predmet Seminár z matematiky je zameraný na rozširovanie učiva matematiky v 3.ročníku pre tých študentov, ktorí sa pripravujú na maturitnú skúšku z matematiky .

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

- Naučiť žiaka používať matematiku vo svojom budúcom živote
- Rozvíjať jeho presné, logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať
- Rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa, najmä k racionálnemu a samostatnému učeniu sa
- Viesť žiaka k práci v skupine
- Ukázať mu matematiku ako súčasť ľudskej kultúry
- Naučiť ho používať prehľady, encyklopédie a primeranú odbornú literatúru
- Rozvíjať schopnosti presne sa vyjadrovať a formulovať otázky

III. Predmetové kompetencie

Proces vzdelávania smeruje k tomu, aby žiaci:

- používali matematické modely logického myslenia a prezentácie(vzorce, diagramy, grafy, tabuľky)
- uplatňovali vhodné metódy založené na analytickom, kritickom a tvorivom myslení
- vedeli vhodne argumentovať
- dokázali hľadať efektívne riešenia úloh
- vedeli odhadnúť výsledok, inovovať zaužívané postupy
- získali zručnosti v procese samostatného učenia sa
- získané vedomosti aplikovali na matematizáciu reálnych situácií z bežného života
- kriticky hodnotili svoj pokrok, prijímali spätnú väzbu a uvedomovali si svoje ďalšie rozvojové možnosti
- dokázali využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, mali adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu uplatnenia sa
- efektívne využívali dostupné informačno-komunikačné technológie
- vedeli prezentovať sami seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používali odborný jazyk
- chápali význam a uplatňovali formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti
- dokázali na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku/
- vedeli si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami
- osvojili si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine, uvedomovali si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokážu tvorivo prispievať pri dosahovaní spoločných cieľov
- dokázali odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzosobných vzťahoch
- dokázali si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotiť svoje výsledky a aktívne pristupovať k uskutočneniu svojich cieľov
- boli flexibilní a schopní prijať a zvládať inovatívne zmeny
- dokázali inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci práce, ale aj v každodennom živote

- uvedomovali si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňovali a ochraňovali princípy demokracie
- vyvážene chápali svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- uvedomovali si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam
- boli otvorení kultúrnej a etnickej rôznorodosti

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: Tretí v štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 2 hodiny

I. Funkcie (12)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definovať funkciu • Načrtnúť jej graf a z neho popísať vlastnosti funkcie • K prostej funkcii vytvoriť inverznú • z grafu funkcie odčítať s dostatočnou presnosťou veľkosť funkčnej hodnoty a naopak zaznačiť známu veľkosť funkčnej hodnoty do grafu • u daného grafu pracovať s pojmom rýchlosť zmeny • načrtnúť graf funkcie daných vlastností, • riešiť praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu funkcie alebo jeho tvorbu • na základe grafického znázornenia určiť približné riešenie – odhadnúť riešenie 	<ul style="list-style-type: none"> • lineárna funkcia • kvadratická funkcia • lineárna lomená funkcia • mocninová funkcia • exponenciálna funkcia • logaritmická funkcia • goniometrická funkcia

II. Rovnice a nerovnice (28)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovláda pojmy neznáma, koeficient, obor rovnice, nerovnice, množina koreňov • vysvetliť rozdiel medzi ekvivalentnou a neekvivalentnou úpravou a vie ich aplikovať pri riešení rovníc a nerovnic • riešiť jednoduché typy rovníc a nerovnic s absolútnou hodnotou • efektívne riešiť sústavu 2 (3) lineárnych rovníc s 2 (3) neznámymi • graficky riešiť sústavu 2 lineárnych rovníc, nerovnic 	<ul style="list-style-type: none"> • lineárne rovnice a nerovnice • rovnice s absolútnou hodnotou • kvadratické rovnice a nerovnice • exponenciálne rovnice a nerovnice • logaritmické rovnice a nerovnice • goniometrické rovnice a nerovnice

Dôkazy (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> • opísať základné druhy dôkazov (priamy, nepriamy, sporom) a dokumentovať ich príkladmi • aplikovať základné druhy dôkazov v jednoduchých prípadoch aj v situáciách bežného života. 	<ul style="list-style-type: none"> • priamy dôkaz • nepriamy dôkaz • dôkaz sporom

II. Analytická geometria (20)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> • Napísať rovnicu priamky v rovine a v priestore vo všeobecnom i parametrickom tvare • Napísať rovnicu roviny vo všeobecnom i parametrickom • Zistiť vzájomnú polohu priamok, rovín, priamky a roviny • Vypočítať uhol priamok, rovín, priamky a roviny • Vypočítať vzdialenosť bodu od priamky, roviny • Zistiť rovnicu kružnice • Určiť vzájomnú polohu priamky a kružnice 	<ul style="list-style-type: none"> • parametrické vyjadrenie priamky v rovine a v priestore • všeobecná rovnica priamky v rovine • všeobecná rovnica roviny • vzájomné polohy priamok a rovín • uhly priamok a rovín • vzdialenosť bodu od priamky, roviny • vzdialenosť rovnobežných priamok a rovín • rovnica kružnice • vzájomná poloha priamky a kružnice

V. Metódy a formy práce

K tomu, aby žiak dosiahol výkonový štandard budeme používať:

- Problémové vyučovanie
- Projektové vyučovanie
- Samostatnú prácu
- Prácu v skupinách
- Klasické formy vyučovania
- Pamäťové počítanie
- Rozhovor
- Práca s internetom, práca na PC s výukovými programami

VI. Učebné zdroje

Učebnice: Matematika pre 1.2.3.ročník gymnáziá Odvárko, Hecht
 Zbierka úloh z matematiky pre 1.2.3.ročník Odvárko, Smida, Hecht
 Odborná literatúra
 Didaktické pomôcky
 Internet a výukové programy

VII. Hodnotenie predmetu

Predmet sa neklasifikuje

- 3 úrovne hodnotenia:
 - 0% - 39% = NEABSOLVOVAL
 - 40% - 69% = ABSOLVOVAL
 - 70% - 100% = AKTÍVNE ABSOLVOVAL
- Test - min 2x za polrok

Názov predmetu	Cvičenia z informatiky
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami

I. Charakteristika predmetu

Cvičenia z informatiky – ako voliteľný predmet v treťom ročníku sa vyučuje 2 hodiny týždenne. V predmete si žiak rozvinie a doplní základné poznatky z oblasti informatiky, informačného procesu a spracovania informácií. Počítačová gramotnosť je jednou zo základných zručností potrebných pre uplatnenie absolventa v praxi alebo pri štúdiu na vysokej škole. Je určený hlavne pre žiakov ktorí budú maturovať z predmetu informatika. Vhodný je však aj pre ostatných žiakov, pretože obsahovo sú cvičenia orientované na prehĺbenie si základnej počítačovej gramotnosti, ktorú získali v predchádzajúcich ročníkoch.

Predmet nadväzuje na informatiku z predchádzajúcich ročníkov. Študenti by mali ovládať základný pojmový aparát informatiky, mali by mať primerané zručnosti v oblasti počítačových systémov, vedieť pracovať s textom, tabuľkou, graf. dokumentom, v sieti Internet a mať základné vedomosti z algoritmickej.

Voliteľný predmet cvičenia z informatiky v treťom ročníku podstatne rozširuje vedomosti získané v predchádzajúcich ročníkoch v niektorých tematických okruhoch

Do vzdelávacieho obsahu predmetu sú začlenené nasledovné okruhy *prierezových tém*:

→ Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – Komunikácia a spolupráca

II. Ciele predmetu

Žiaci po absolvovaní predmetu

- dokážu pracovať na úrovni pokročilých používateľov aplikačného software pre prácu s textom, tabuľkou a prezentačným software
- efektívne vyhľadávajú informácie uložené na pamäťových médiách, alebo na sieti
- dokážu efektívne využívať služby OS
- dokážu pracovať s multimédiami (nahrávanie a editovanie zvuku, úprava fotografie, tvorba videa)
- vedia komunikovať pomocou siete
- dokážu pracovať v prostredí bežných aplikačných programov
- poznajú základné zásady tvorby webovej stránky
- dokážu efektívne používať nástroje na tvorbu webovej stránky
- vedia používať freehosting
- rozvíjajú svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, sebakritickosť a snažia sa o sebazvedelávanie
- dokážu samostatne robiť výber a študovať odbornú literatúru
- dokážu spolupracovať v skupine pri riešení problému

III. Predmetové kompetencie

V predmete informatika sa rozvíjajú nasledujúce kľúčové kompetencie žiakov:

a) k učeniu

- samostatne plánovať a organizovať si učenie a pracovnú činnosť,
- efektívne využívať rôzne stratégie učenia sa k získavaniu poznatkov a informácií,
- hľadať a rozvíjať účinné postupy vo svojom učení,
- kriticky pristupovať ku zdrojom informácií,
- tvorivo spracovávať informácie a prakticky ich využívať

b) komunikačné schopnosti

- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- zrozumiteľne prezentovať nadobudnuté vedomosti, skúsenosti a zručnosti,
- používať odborný jazyk

c) riešenie problémov

- analyzovať vybrané problémy,
- aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych problémových úloh
- používať základné myšlienkové operácie a metódy vedeckého poznávania pri riešení problémových úloh,
- využívať informačné a komunikačné technológie pri riešení problémových úloh,
- vedieť posúdiť vhodnosť navrhnutého postupu riešenia problémovej úlohy
- zhodnotiť úspešnosť riešenia problémovej úlohy
- logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom informatiky a iných učebných predmetov a využiť ich pri riešení problémových úloh,

d) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- efektívne využívať informačno-komunikačné technológie pri svojom vzdelávaní, tvorivých aktivitách, projektovom vyučovaní, vyjadrovaní svojich myšlienok a postojov a riešení problémov reálneho života,
- prostredníctvom internetu a IKT získavať a spracovávať informácie v textovej aj grafickej podobe,
- algoritmicky myslieť a využívať tieto schopnosti v reálnom živote,
- uvedomovať si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- rozumieť príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a informačno-komunikačných technológií

e) sociálne

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách,
- vzájomne si pomáhať pri riešení úloh teoretického a praktického charakteru,
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,
- prijímať ocenenie, radu a kritiku a čerpať poučenie pre ďalšiu prácu

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: 3. ročník, Septima

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – práca s textom, práca s tabuľkami (16)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• voliť vhodné nástroje na riešenie problému• kombinovať textové, tabuľkové a iné dokumenty• pracovať s externými údajmi• použiť nastavenia dokumentu• ovláda prácu s pokročilým formátovaním• použiť v texte vlastné štýly• nenaformátovaný dokument upraviť pomocou vhodných filtrov a formátovania• nastaviť dokument pre tlač• využívať zložitejšie vzorce pri riešení problémov• zabezpečiť dokument a nastaviť povolenia pre používanie	<p>MS Word</p> <ul style="list-style-type: none">• možnosti dokumentu• pokročilé formátovanie• štýly• snímka obrazovky• zlomy• vysvetlivky, citácia, bibliografia• menovky <p>MS Excel</p> <ul style="list-style-type: none">• možnosti dokumentu• vlastné filtre• nastavenie strany (mierka, kvalita tlače, okraje, poradie strán, ...)• zložitejšie vzorce• medzisúčty• zabezpečenie hárku• ukotvenie priečok

REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – práca s multimédiami (20)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• rozoznať hudobné formáty• spracovať digitálnu fotografiu• vytvoriť a upraviť jednoduché video• vytvoriť efekty, titulky• strihať video• orezávať obraz• vytvoriť video formát• vytvoriť fotodokumentáciu• vytvoriť vlastné DVD• používať multimediálne nástroje pri realizácii svojich projektov,• posudzovať výhody a nevýhody rôznych nástrojov na manipuláciu s multimédiami,	<ul style="list-style-type: none">• grafické formáty (bmp, jpg, gif, png)• zvukové formáty (midi, wav, mp3)• video formáty (avi, mp4, flv)• text• zvuk• obraz• animácia

- navrhovať a hodnotia postupnosť operácií pri práci s multimédiami.

KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – prezentovanie informácií prostredníctvom webovej stránky (30)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržiavať zásady správnej tvorby webových stránok • charakterizovať programovací jazyk HTML • vytvoriť html dokument a opravovať chyby • rozumieť hotovým html dokumentom, poznať ich štruktúru, vedieť ich testovať a modifikovať, vedieť zobrazit' zdrojový kód prehliadanej html stránky • riešiť úlohy pomocou tagov s rôznymi obmedzeniami a nastaveniami parametrov. • pracovať s písmom, textom , blokmi, s hypertextovými linkami, diakritikou, farbou. • poznať význam definovania interných a externých štýlov • definovať a používať objekty (obrázok, tabuľka, zoznam, formulár). • upraviť a nastaviť vlastnosti objektov (obrázok, tabuľka, zoznam, formulár). • rozpoznať a odstrániť syntaktické chyby. • aktívne pracovať s vybraným freewebovým serverom. • používať konkrétne nástroje na vytvorenie webovej stránky s požadovaným obsahom a formátom (napr. výsledky práce žiaka), • realizovať postup pre sprístupnenie/publikovanie stránky na webe. 	<ul style="list-style-type: none"> • HTML (pravidlá, syntax) • základné časti stránky • HEAD • BODY • základné tágy (párové, nepárové) • práca s textom (základné formátovanie, formátovanie odstavcov, textových reťazcov, písma) • odkazy • obrázky • tabuľky • formuláre • štýly (CSS) • freehosting

V. Metódy a formy práce

- a) klasické výučbové metódy
 - slovné – vysvetľovanie, prednáška, práca s textom, rozhovor
 - názorno – demonštračné – prezentácia a pozorovanie, práca s obrazom
 - zručnostno – praktické – napodobňovanie, experimentovanie, vytváranie zručností
- b) aktivizujúce metódy
 - diskusné
 - heuristické, riešenie problémov
- c) komplexné výučbové metódy
 - frontálne vyučovanie
 - skupinové a kooperatívne vyučovanie
 - samostatná práca žiakov
 - projektové vyučovanie
 - vyučovanie podporované počítačom

VI. Učebné zdroje

- Informatika pre stredné školy – Ivan Kalaš a kolektív, SPN 2001
- Informatika pre stredné školy - Práca s multimédiami – Lubomír Šnajder a kol., SPN, 2005
- HTML a XHTML Kompeltí pruvodce, Chuck Musciano, Bill Kennedy, Computer Press Praha, 2000
- Vytváříme www stránky, Jiří Hlavenka a kolektiv, CP Books Brno, 2005

VII. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia budú zisťovať, úroveň osvojenia výkonového štandardu žiakom. Zisťovanie úrovne osvojených kompetencií v zmysle výkonových štandardov bude prevádzané:

- obhajobou záverečných prác
- praktickou prácou pri PC
- písomnou formou (2 testy – polročný a záverečný)
 - každý test je potrebné oznámiť týždeň dopredu
 - opravený test dôsledne analyzovať, žiak musí vedieť kritériá hodnotenia a opravený test musí vidieť
- predmet sa neklasifikuje
- 3 úrovne hodnotenia:

0% – 39% = NEABSOLVOVAL

40% – 69% = ABSOLVOVAL

70% – 100% = AKTÍVNE ABSOLVOVAL

Názov predmetu	Seminár z fyziky
Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda

I. Charakteristika predmetu

Výučba fyziky sa spolu s biológiou a chémiou podieľa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti žiaka tak, aby využíval nadobudnuté vedomosti, bol schopný klásť otázky a na základe dôkazov vyvodzoval závery, ktoré vedú k porozumeniu obsahu výučby prírodných vied.

Obsah výučby fyziky je postavený na overenej konštruktivistickej pedagogickej teórii, ktorá kladie pri budovaní fyzikálnych poznatkov dôraz na vlastnú žiacku skúsenosť s fyzikálnymi javmi a objektmi. Umožňujú to žiacke pokusy, reálne demonštrácie, priame merania a ich spracovanie. Postupne sa žiak vedie k formalizácii poznávaného obsahu, prípadne k matematickým vzťahom a k zovšeobecneniam v podobe teoretických pojmov.

Prostredníctvom tvorby vybraných fyzikálnych (často aj prírodovedných) pojmov sa rozvíjajú žiacke bádateľské spôsobilosti, najmä pozorovať, merať, experimentovať, spracovať namerané údaje tabelárnou a grafickou formou. Súčasťou týchto spôsobilostí sú aj manuálne a technické zručnosti žiaka, schopnosť formulovať hypotézy, tvoriť závery a zovšeobecnenia, interpretovať údaje a opísať ich vzájomné vzťahy.

Proces fyzikálneho vzdelávania uprednostňuje metódy a formy, ktoré sa podobajú prirodzenému postupu vedeckého poznávania. Vzhľadom na vek žiakov je to najmä už spomenutý empirický postup, pre ktorý je charakteristické riešenie problémov experimentálnou metódou aj s využitím informačno-komunikačných prostriedkov. Aktívna účasť žiaka sa zabezpečuje najmä riešením problémov a prácou v skupinách.

Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti potrebné aj k osobným rozhodnutiam v občianskych a kultúrnych záležitostiach, ktoré súvisia s lokálnymi aj globálnymi problémami ako sú zdravie, životné prostredie, technický pokrok a podobne. Rovnako dôležité je, aby pochopil kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy a techniky.

Do vzdelávacieho obsahu predmetu sú začlenené nasledovné okruhy **prierezových tém** :

- Enviromentálna výchova / Problémy životného prostredia / - Atómová fyzika
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti / Elektromagnetické žiarenie a častice mikrosveta /- Optika
- Mediálna výchova/ Internet ako efektívna pomôcka/ Elektromagnetické žiarenie
- Mediálna výchova/ Tvorba a význam mediálnych produktov/ Elektromagnetické žiarenie

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Oblasť: Svet/prírodovedné poznatky a myšlienky

Žiaci

- opíšu spôsoby, ktorými prírodné vedy pracujú,
- vyhodnotia zisky a nedostatky aplikácií vedy,
- diskutujú na tému etických a morálnych otázok vyplývajúcich z aplikácie vedy,
- diskutujú o tom, ako je štúdium vedy podmienené kultúrnymi vplyvmi,
- chápu, ako rôzne prírodovedné disciplíny vzájomne súvisia a ako súvisia s inými predmetmi,
- považujú vedu za aktivitu spolupráce,
- demonštrujú znalosť vedeckých faktov, definícií, zákonov, teórií, modelov,
- demonštrujú schopnosť používať vhodnú terminológiu, vrátane použitia symbolov.

Oblasť: Komunikácia

Žiaci vyjadrujú myšlienky, argumenty, praktické skúsenosti z pozorovania

- použitím vhodného slovníka a jazyka,
- použitím grafov a tabuliek,
- použitím vhodného formátu laboratórneho protokolu,
- použitím digitálnych technológií (určených školským vzdelávacím programom).

Oblasť: Prírodovedné bádanie/vykonávanie experimentov

Žiaci

- formulujú problém vo forme otázky, ktorá môže byť zodpovedaná experimentom,
- formulujú hypotézu,
- testujú hypotézu v podmienkach riadenia jednej nezávisle premennej veličiny,
- plánujú experiment,
- naznačia záver konzistentný s realizovaným experimentom, komentujú chyby merania,
- vyhodnotia celkový experiment vrátane použitých postupov,
- postupujú podľa slovných i písaných inštrukcií,
- vyberú a bezpečne použijú experimentálnu zostavu, materiál, techniku vhodnú na meranie,
- vykonajú experiment bezpečne, zaznamenajú údaje z pozorovania a merania,
- použijú vhodné nástroje a techniku na zber dát,
- spolupracujú v skupine rovesníkov zostavenej učiteľom.

Oblasť: Spracovanie dát

Žiaci

- riešia úlohy s úplne definovaným problémom, ako aj úlohy s neúplne definovaným problémom a neúplne definované úlohy,
- organizujú, prezentujú a vyhodnocujú dáta rôznymi spôsobmi,
- transformujú dáta prezentované jednou formou do inej formy vrátane matematických výpočtov, grafov, tabuliek,
- identifikujú trendy v dátach,
- vytvárajú predpovede založené na dátach,
- naznačujú závery založené na dátach,
- odhadujú dáta na základe vlastnej skúsenosti, použijú poznatky na vysvetlenie záverov.

III. Štruktúra kompetencií rozvíjaných vyučovaním fyziky

Poznávacia (kognitívna)	Komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Používať kognitívne operácie.	Tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Akceptovať skupinové rozhodnutia.	Regulovať svoje správanie.
Formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia.	Vyhľadávať informácie.	Kooperovať v skupine.	Vytvárať si vlastný hodnotový systém.
Uplatňovať kritické myslenie.	Formulovať svoj názor a argumentovať.	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných.	
Nájsť si vlastný štýl učenia a vedieť sa učiť v skupine.		Diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme.	
Myslieť tvorivo a uplatniť jeho výsledky.			

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: 3. ročník

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
tretí	Sila a pohyb	20
	Vlastnosti kvapalín, plynov a pevných látok	16
	Elektromagnetické žiarenie a častice mikrosвета	6
	Pozorovanie, meranie, experiment	24

Sila a pohyb (20)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> riešiť úlohy s využitím vzťahov kinematiky aj dynamiky pre pohyby so zrýchlením, zostrojiť graf závislosti rýchlosti od času a dráhy od času pre rovnomerný priamočiary a rovnomerne zrýchlený pohyb, rozhodnúť o pohybovom stave telesa na základe určenia výslednice síl pôsobiacich na dané teleso graficky aj výpočtom, rozlíšiť fyzikálnu prácu od „fyziologicky“ pocitovanej práce, riešiť úlohy s využitím vzťahu pre mechanickú prácu, ak pôsobiaca sila a posunutie majú rôznu smer, rozložiť silu na zložky do vhodne zvolených smerov, overiť navrhnutým experimentom vzťah medzi sklonom naklonenej roviny a veľkosťou pohybovej zložky gravitačnej sily, analyzovať situácie, v ktorých je trenie (užitočné) aj navrhnúť spôsoby zmenšenia trenia tam, kde prekáža, riešiť úlohy s využitím vzťahov pre hybnosť a zákon zachovania hybnosti, riešiť úlohy s využitím vzťahu pre kinetickú a potenciálnu energiu telesa, riešiť úlohy s využitím zákona zachovania energie, 	<ul style="list-style-type: none"> sila ako vektorová fyzikálna veličina schéma voľného telesa rozklad sily na zložky s danými smermi naklonená rovina, využitie v praxi statické a dynamické trenie hybnosť zákon zachovania hybnosti pohyb telesa bez pôsobenia výslednej sily, prvý Newtonov pohybový zákon zrýchlenie príčiny zmien pohybového stavu telesa pohyb telesa pri pôsobení konštantnej výslednej sily, druhý Newtonov pohybový zákon dostredivá sila (kvalitatívne) tretí Newtonov pohybový zákon voľný pád, pád telesa v reálnych podmienkach pohyb telesa vo vzduchu a v kvapaline aerodynamická a hydrodynamická odporová sila mechanická práca silou vykonaná a silou spotrebovaná práca pri deformácii pružiny kinetická energia telesa potenciálna energia telesa potenciálna energia pružnosti premeny mechanickej energie, zákon zachovania energie

Vlastnosti kvapalín, plynov a pevných látok (16)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • riešiť úlohy súvisiace so vzájomnou závislosťou objemu, tlaku, teploty a množstva ideálneho plynu v uzavretej nádobe, • vysvetliť výsadné postavenie teploty – 273,15 °C, • vyjadriť teplotu v Celziovovej aj Kelvinovej stupnici, • riešiť úlohy s využitím rovnice spojitosti pre kvapalinu, • identifikovať a vysvetliť javy potvrdzujúce platnosť Bernoulliho rovnice pre kvapaliny a plyny, • odvodiť Bernoulliho rovnicu ako špecifický prípad zákona zachovania energie • aplikovať kapilárne javy v úlohách z praktického života. • aplikovať teplotnú objemovú rozťažnosť kvapalín pri riešení úloh. • riešiť úlohy s kapilárnou eleváciou a depresiou • charakterizovať a popísať kryštalické a amorfné látky • popísať krivku deformácie • vysvetliť pojmy medza úmernosti, medza pružnosti a medza pevnosti látok • zdôvodniť a charakterizovať teplotnú dĺžkovú a objemovú rozťažnosť pevných telies. • aplikovať vzťah pre teplotnú rozťažnosť pri riešení úloh. • použiť Hookov zákon pri riešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • hydraulické zariadenia, ich funkcia a využitie • tlak v kvapaline, tlaková sila • závislosť atmosférického tlaku od nadmorskej výšky (kvalitatívne) • vlastnosti kvapalín ako dôsledok ich vnútornej štruktúry • vlastnosti plynov ako dôsledok ich vnútornej štruktúry • zákony ideálneho plynu • stavová rovnica ideálneho plynu • časticová stavba látok • látky kryštalické a amorfné • prúdenie tekutín • rovnica spojitosti • Bernoulliho rovnica • vztlaková sila • ideálny plyn • prvý termodynamický zákon • práca plynu • deformácia pevného telesa • Hookov zákon • absolútne a relatívne predĺženie • povrchová vrstva, energia • kapilarita

Elektromagnetické žiarenie a častice mikrosвета (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • využiť zobrazovaciu rovnicu na výpočet polohy a vlastností obrazu vytvoreného zrkadlom alebo šošovkou 	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazovacia rovnica • rovnica pre priečne zväčšenie • optická mohutnosť

Pozorovanie, meranie, experiment (24)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať zápis hodnoty veličiny v tvare l nm aj $1 \cdot 10^{-9}$ m, • vysvetliť súvislosť chyby merania s kreslením čiary aproximujúcej fyzikálnu závislosť získanú meraním, • vysvetliť súvislosť presnosti merania s počtom meraní, • formulovať a zdôvodniť hypotézu, • navrhnúť cieľ, metódu a aparatúru experimentu na potvrdenie hypotézy, • vyhodnotiť priebeh a výsledky experimentu, vyvodíť záver, • používať meracie prístroje poskytnuté učiteľom obvyklým spôsobom a bezpečne, • zaznamenávať všetky relevantné merané údaje v primeranej štruktúre, zvyčajne tabuľkou alebo grafom, • zaokrúhliť vypočítanú hodnotu veličiny s ohľadom na presnosť hodnôt vstupujúcich do výpočtu, • preložiť čiaru cez namerané body na základe vopred formulovanej hypotézy, • interpretovať sklon grafu lineárnej závislosti a polohu priesečníka grafu s osami súradníc. 	<ul style="list-style-type: none"> • experiment objaviteľský a overovací • pozorovanie a rozlíšenie dejov (pohybov) rovnomerných a nerovnomerných, zrýchlených a spomalených • základné fyzikálne veličiny sústavy SI a ich jednotky • zápis hodnoty veličiny • rozlišovanie presnosti hodnoty veličiny podľa počtu platných číslic v zápise • vyjadrenie hodnoty veličiny pomocou rôznych násobkov a dielov jednotky s predponami mega až piko • chyba merania, jej príčiny a vyjadrenie • odhad veľkosti chyby spôsobenej meradlom • aritmetický priemer z viacerých meraní • lineárna závislosť dvoch veličín • priama úmernosť medzi dvomi veličinami

V. Metódy a formy práce

Metódy

- výkladovo-ilustratívna metóda
- reproduktívna metóda
- výkladovo-problémová metóda
- heuristická metóda
- výskumná metóda

Formy

- metodické (výkladové, dialogické, demonštračné, samostatná práca žiakov)
- sociálne (frontálna, individuálna a skupinová práca)
- organizačné (vyučovacia hodina, laboratórna práca, projekty ...)

VI. Učebné zdroje

- PaeDr.Jozef Beňuška,PhD.: Fyzika pre gymnázia a SOŠ, : Sila a pohyb, Vlastnosti kvapalín a plynov, Elektromagnetické žiarenie a častice mikrovsveta
- Zbierka úloh z fyziky 1. A 2. diel SPN

- Scholtz, Kireš-Fyzika kinematika pre gymnázia s osemročným štúdiom
- Scholtz, Kireš-Fyzika dynamika pre gymnázia s osemročným štúdiom
- Hanzelík- Zbierka riešených úloh z fyziky
- Tuščinskij- Zbierka kvalitatívnych úloh z fyziky
- Bartuška: Sbíрка řešených úloh z fyziky 1,2,3,4, Prometheus 1997

VII. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

- Predmet sa neklasifikuje
- 3 úrovne hodnotenia:
 - 0% - 39% = NEABSOLVOVAL
 - 40% - 69% = ABSOLVOVAL
 - 70% - 100% = AKTÍVNE ABSOLVOVAL
- Test – 2 x za polrok
- Obhajoba laboratórnej práce

Názov predmetu	SEMINÁR Z CHÉMIE
Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda

I. Charakteristika predmetu

- Učebný predmet chémie na gymnáziách, ako súčasť vzdelávacej oblasti Človek a príroda, poskytuje žiakom vhodne vybranými poznatkami zo všeobecnej, anorganickej a organickej chémie didaktický systém poznatkov o chemických látkach a ich premenách.
- Obsah učiva tvoria predovšetkým poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v bežnom živote. Sú to najmä oblasti ako: chémie potravín a nápojov, kozmetika, liečivá, čistiace prostriedky a podobne.
- V obsahu učiva sú v dostatočnej miere zastúpené aj poznatky, ktoré umožňujú žiakom chápať význam chemickej vedy a chemického priemyslu pre spoločnosť a prírodu.
- Východisko pre poznatky o vlastnostiach anorganických a organických látok a ich premenách tvoria všeobecne platné, teoretické poznatky a vzťahoch medzi štruktúrou a vlastnosťami látok a poznatky o zákonitostiach chemických reakcií. Tieto poznatky umožňujú v učebnom predmete chémie aplikovať v dostatočnej miere jednotlivé myšlienkové operácie a metódy vedeckého poznávania.
- Realizovaním moderných foriem, prostriedkov a vyučovacích metód vyučovania sa vytvárajú podmienky pre formovanie a rozvíjanie logického a tvorivého myslenia a konania žiakov. Tvorivé myslenie umožňuje žiakom správne aplikovať poznatky pri riešení problémových úloh teoretického aj praktického charakteru.
- Chémia, ako predmet, ktorý rozširuje všeobecné vzdelanie žiakov, súčasne poskytuje základy nevyhnutné pre ďalšie vzdelávanie (chemické odbory, medicína, environmentálne vedy a pod.).
- Organickou súčasťou učebného predmetu chémie je aj systém praktických cvičení (laboratórnych cvičení - LC), ktorých správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných laboratórnych zručností a návykov presnej a bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.
- Cieľom Seminára z chémie v 3. ročníku je upevniť, rozšíriť a systematizovať chemické poznatky získané v povinnom vyučovaní chémie. Rozšíriť a prehĺbiť nadobudnuté vedomosti so zameraním na prax. Rozvíjať tvorivé a kritické myslenie.

Prierezové témy v predmete:

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- tematický okruh: **Tvorba projektu, prezentačné zručnosti**

- tematický celok: Obhajoba projektu

II. Rozvíjajúce ciele predmetu:

- Vo vyučovaní chémie majú žiaci získať predstavu o stavbe látok a základných chemických, fyzikálno-chemických a biochemických dejoch.
- Dôraz sa kladie najmä na súvislosti s ostatnými prírodovednými predmetmi a na základný vplyv chemických dejov na životné prostredie.
- Každý žiak je vedený k tomu, aby :
 - chápal vzťahy medzi štruktúrou a vlastnosťami látok,
 - rozumel základným typom chemických reakcií a poznal ich úlohu v prírode a v každodennom živote,
 - správne využíval matematické zručnosti pri základných chemických výpočtoch,
 - aplikoval teoretické vedomosti pri realizácii LC,
 - pri riešení úloh teoretického a praktického charakteru spolupracoval v skupine.

III. Predmetové kompetencie:

V učebnom predmete chémie by žiaci mali nadobudnúť a rozvíjať nasledovné **kompetencie k učeniu**

- plánovať a organizovať si učenie a pracovnú činnosť,

- kriticky pristupovať ku zdrojom informácií, informácie tvorivo spracovávať a využívať pri svojom štúdiu.

komunikačné schopnosti

- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- zrozumiteľne prezentovať nadobudnuté vedomosti, skúsenosti a zručnosti,
- urobiť zápis o experimente pomocou textu, schém, náčrtu, obrázkov a tabuliek,
- spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

riešenie problémov

- analyzovať vybrané problémy,
- aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych problémových úloh,
- používať základné myšlienkové operácie a metódy vedeckého poznávania pri riešení problémových úloh,
- využívať informačné a komunikačné technológie pri riešení problémových úloh,
- posúdiť vhodnosť navrhnutého postupu riešenia problémovej úlohy,
- zhodnotiť úspešnosť riešenia problémovej úlohy
- logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom chémie a iných učebných predmetov a využiť ich pri riešení problémových úloh.

manuálne

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

sociálne

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách,
- vzájomne si pomáhať pri riešení úloh teoretického a praktického charakteru,
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,
- prijímať ocenenie, radu a kritiku a čerpať poučenie pre ďalšiu prácu.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: 3. ročník

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
tretí VP	1. Chémia ako veda	2
	2. Časticové zloženie látok	4
	3. Súčasné teórie chemickej väzby	4
	4. Chemické reakcie	10
	5. Výpočty v chémii	8
	6. PSP	2
	7. Názvoslovie anorganických látok	4
	8. Chémia prvkov	8
	9. Uhl'ovodíky	4
	10. Deriváty uhl'ovodíkov	2
	11. Prírodné látky	4
	12. Kvalitatívna a kvantitatívna analýza	4
	13. Zaujímavá chémia	10

TC	Výkonový štandard	Obsahový štandard
VŠEOBECNÁ CHÉMIA		
1	CHÉMIA AKO VEDA (2 hodiny)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> Zatriediť chémiu do systému prírodných vied. Charakterizovať chémiu 21. storočia. 	<ul style="list-style-type: none"> Chémia ako veda
2	ČASTICOVÉ ZLOŽENIE LÁTOK (4 hodiny)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> Poznať kvantitatívnu charakteristiku stavebných častíc chemických látok. Charakterizovať zloženie a štruktúru atómov a molekúl. Vysvetliť princíp rádioaktivity Poznať typy rádioaktívneho žiarenia Uviesť význam rádioaktivity Poznať typy kvantových čísel, ich označenie a význam Poznať pravidlá elektrónovej konfigurácie 	<ul style="list-style-type: none"> Atómy a molekuly Rádioaktivita Kvantové čísla Elektrónová konfigurácia
3	SÚČASNÉ TEÓRIE CHEMICKEJ VÄZBY (4 hodiny)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> Poznať teórie vzniku chemickej väzby. Stručne charakterizovať teóriu hybridizácie. Vedieť ako chemická väzba ovplyvňuje vlastnosti látok Upevniť vedomosti z chemickej väzby cez chemický pokus 	<ul style="list-style-type: none"> Vznik chemickej väzby Hybridizácia Vlastnosti látok
4	CHEMICKÉ REAKCIE (10 hodín)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> Poznať príčiny priebehu chemických reakcií Vedieť vypočítať stechiometrické koeficienty v redoxných reakciách. Vedieť zapísať reakcie v iónovom tvare Poznať niektoré zaujímavé chemické reakcie z hľadiska termochémie (Prečo sa po daždi ochladí?) a elektrochémie (Sú naozaj olympijské medaily zlaté?). Poznať faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií Poznať príklady chemických reakcií z každodenného života, kde sa používa ovplyvňovanie rýchlosti niektorými z uvedených faktorov Vedieť uskutočniť jednoduché výpočty Poznať faktory ovplyvňujúce chemickú rovnováhu Aplikovať vzťah pre rovnovážnu konštantu pri riešení úloh Zapísať čiastkové reakcie oxidácie a redukcie 	<ul style="list-style-type: none"> Typy chemických reakcií Stechiometrické koeficienty Termochémia Chemická kinetika Chemická rovnováha Redoxné reakcie Elektrochémia Protolytické reakcie Zrážacie reakcie

	<ul style="list-style-type: none"> • upraviť koeficienty v jednoduchých chemických rovniciach, • vymenovať po dva príklady látok, ktoré pôsobia ako oxidovadlá alebo redukovadlá, • na základe usporiadania prvkov v rade napätia kovov Na, Mg, Al, Zn, Fe, Pb, H, Cu, Ag, Au rozdeliť kovy na ušľachtilé a neušľachtilé • Napísať chemickú rovnicu autoprotolýzy vody a vyznačiť oxóniový kation a hydroxidový anión • Poznať stupnicu pH, jej význam a použitie • Vypočítať hodnotu pH roztoku • Určiť pomocou indikátora pH roztoku • Poznať príklady konkrétnych solí, ktoré hydrolyzujú za vzniku kyslého, neutrálneho a zásaditého roztoku • Poznať iónový zápis zrážacej reakcie, • Poznať príklady využitia zrážacích reakcií v praxi • Poznať zápis pre výpočet súčinu rozpustnosti • Vypočítať súčin rozpustnosti na základe rovnovážnych koncentrácií iónov 	
5	VÝPOČTY V CHÉMII (8 hodín)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> • Poznať dôležité veličiny v chémii, ich označenie, význam a výpočet. • Poznať základné výpočty pre roztoky: hmotnostný zlomok, koncentrácia, zriedovanie a zmiešavanie roztokov. • Vedieť vypočítať hmotnosť produktu, ak jeden z reaktantov je v nadbytku 	<ul style="list-style-type: none"> • Dôležité veličiny v chémii • Roztoky – hmotnostný zlomok, koncentrácia • Zmiešavanie a zriedovanie roztokov • Výpočty z chemických rovníc
6	PSP (2 hodiny)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> • Čo sa dá vyčítať z periodickej sústavy prvkov? 	<ul style="list-style-type: none"> • PSP
ANORGANICKÁ CHÉMIA		
7	NÁZVOSLOVIE ANORGANICKÝCH ZLÚČENÍN (4 hodiny)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> • Uplatniť pravidlá názvoslovnia pri tvorbe vzorcov • Uplatniť pravidlá pri tvorbe vzorcov zložitejších zlúčenín – podvojných zlúčenín, koordinačných zlúčenín 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidlá anorganického názvoslovnia • Podvojných zlúčenín • Koordinačných zlúčenín
8	CHÉMIA PRVKOV (8 hodín)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť a porovnať na základe informácií z PT fyzikálne vlastnosti (mechanické vlastnosti, elektrická a tepelná vodivosť) a chemické vlastnosti (reaktivita, typy reakcií a zlúčenín) s-prvkov 	<ul style="list-style-type: none"> • Prvky s • Prvky p • Prvky d

	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť a porovnať na základe informácií z PT fyzikálne vlastnosti (mechanické vlastnosti, elektrická a tepelná vodivosť) a chemické vlastnosti (reaktivita, typy reakcií a zlúčenín) p-prvkov • Opísať fyzikálne a chemické vlastnosti N, S, F, Cl (skupenstvo, elektrická vodivosť, tvrdosť, rozpustnosť, ...) a z nich vyplývajúce využitie, • Vysvetliť základný princíp výroby železa a ocele a ich využitie • Opísať základné fyzikálne a chemické vlastnosti Fe, Ag, Au, Pt, Hg a z toho vyplývajúce využitie jednotlivých kovov 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať vodu a vzduch spolu so Slnkom ako alternatívne zdroje energie. (aj ako projekt) 	<ul style="list-style-type: none"> • Voda • Vzduch
	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať kyslík (nositeľ a života a smrti) a vodík (Bude palivom budúcnosti?) – vlastnosti, zlúčeniny, význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Kyslík • Vodík
	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať kovy mäkké ako maslo; najpoužívanejšie kovy na Zemi; kovy budúcnosti; vzácne prvky v počítačoch. • Poznať účinok ťažkých kovov na organizmy 	<ul style="list-style-type: none"> • Kovy • Polokovy
ORGANICKÁ CHÉMIA		
9	UHEOVODÍKY (4 hodiny)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popísať ako vlastne vyzerá uhlík? Popísať plyn, ktorý urýchľuje dozrievanie ovocia. Udusia nás výfukové plyny áut? • Vedieť uplatniť pravidlá organického názvoslovia • Napísať chemické vzorce (molekulové, racionálne, štruktúrne) rôznych jednoduchých organických zlúčenín acyklických, cyklických, nasýtených, nenasýtených, aromatických, • Vyhľadať v chemických tabuľkách informácie o fyzikálnych vlastnostiach vybraných organických zlúčenín, • Charakterizovať ropu (zloženie, horľavosť, farba, zápach, ťažba, preprava, spracovanie, základné frakcie, využitie ako surovina na výrobu organických látok a zdroj energie) 	<ul style="list-style-type: none"> • Alifatické a aromatické uhl'ovodíky • Fosilne palivá • Názvoslovie organických zlúčenín
10	DERIVÁTY UHEOVODÍKOV (2 hodiny)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskutovať o vplyve alkoholu na ľudský organizmus. • Charakterizovať užitočné karboxylové kyseliny a ich deriváty. • Porovnať priebeh oxidácie primárnych alkoholov a sekundárnych alkoholov, napísať reakčnú schému oxidácie etanolu na 	<ul style="list-style-type: none"> • Alkoholy • Karboxylové kyseliny a ich deriváty

	<p>acetaldehyd a kyselinu etánovú</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť základný princíp výroby etanolu, • Diskutovať o vplyve alkoholu na ľudský organizmus. 	
BIOCHÉMIA		
11	PRÍRODNÉ LÁTKY (4 hodiny)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať dobré a zlé tuky. • Charakterizovať, prečo nemusia byť sacharidy sladké. • Klasifikovať aminokyseliny z hľadiska ich vlastností a výživy • Napísať rovnicu reakcie vzniku dipeptidu z daných vzorcov aminokyselín, • Vysvetliť vzťah medzi nukleovými kyselinami a bielkovinami z hľadiska syntézy bielkovín, • Popísať ako DNA odhaľuje zločincov. • Uviesť prírodné látky na hrane zákona. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipidy • Sacharidy • Bielkoviny • Nukleové kyseliny
PRAKTICKÁ CHÉMIA		
12	KVALITATÍVNA A KVANTITATÍVNA ANALÝZA (4 hodiny)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať princíp dôkazových reakcií iónov, vážkovej a odmernej analýzy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy analytickej chémie
13	ZAÚJÍMAVÁ CHÉMIA (10 hodín)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demonštrovať efektné, zábavné a zaujímavé chemické pokusy • Charakterizovať umývacie prostriedky, prostriedky vlasovej chémie, pre žiarivý úsmev. • Charakterizovať chémiu narkózy – história, anestetiká. • Charakterizovať látky súvisiace s chemickým laboratóriom na jazyku a v nose. • Charakterizovať najznámejšie prírodné farbivá – karotény, xantofyly, pyránové, chinónové, pyrolové a indolové farbivá. • Charakterizovať chémiu na poliach a záhradách • Charakterizovať chemické látky ako hrozbu. • Charakterizovať – čo všetko dýchame, jeme a pijeme. 	<ul style="list-style-type: none"> • Efektne chemické pokusy • Chémia čistoty a krásy • Chémia narkózy • Chémia chutí a vôní • Chémia farieb prírody • Chémia v službách človeka

V. Formy a metódy práce

Vo vyučovaní sa uprednostňujú metódy, formy a didaktické postupy, ktoré podporujú prejavovaný záujem žiakov o chémiu, umožňujú im aktívnu účasť na získavaní poznatkov, stimulujú rozvoj ich poznávacích schopností, podporujú samostatnosť a tvorivosť.

Pri sprístupňovaní učiva by mali prevažovať rôzne formy rozhovoru, diskusná beseda.

Východiskom môžu byť predchádzajúce poznatky a skúsenosti žiakov, prednesený referát, utvorené problémové a modelové situácie a pod.

Ťažisko priebežného precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov je v individuálnom i skupinovom riešení problémov a úloh. Zastúpené by mali byť primerane náročné kvantitatívne aj kvalitatívne úlohy, práca s tabuľkami a modelmi. Žiaci s vyhraneným záujmom o určitý problém môžu pracovať samostatne a na dlhodobějších úlohách.

METÓDY

- výkladovo-ilustratívna metóda
- reproduktívna metóda
- výkladovo-problémová metóda
- heuristická metóda
- výskumná metóda

FORMY

- metodické (výkladové, dialogické, demonštračné, samostatná práca žiakov)
- sociálne (frontálna, individuálna a skupinová práca)
- organizačné (vyučovacia hodina, laboratórna práca, projekty ...)

VI. Učebné zdroje:

Literatúra

1. Učebnica chémie pre 1. – 3. ročník gymnázia.
2. ŠRAMKO, T. a kol.: Chémia pre maturantov. Bratislava, SPN 1988.
3. KANDRÁČ, J. - SIROTA, A.: Výpočty v stredoškolskej chémii. Bratislava, SPN 1996.
4. ŠRAMKO, T. – ADAMKOVIC, E.: Ako tvoriť názvy a vzorce anorganických látok. Bratislava, SPN 1989.
5. HEGER, J.: Ako tvoriť názvy v organickej chémii. Bratislava, SPN 1998
6. SILNÝ, P. – BRESTENSKÁ, B.: Prehľad chémie 1. Bratislava, SPN 1996.
7. ZAHRADNÍK, P. – KOLLÁROVÁ, M.: Prehľad chémie 2. Bratislava, SPN 1997.
8. HNÁT, I.: Chémia. Nitra, ENIGMA 1997.
9. Biológia, ekológia, chémia
10. Mladý vedec
11. Pracovný zošit z chémie, GAB Námestovo, 2016

VII. Hodnotenie predmetu

predmet sa neklasifikuje ⇔ výstup študenta:

- Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).
- 3 úrovne hodnotenia:
 - 0% - 39% = NEABSOLVOVAL
 - 40% - 69% = ABSOLVOVAL
 - 70% - 100% = AKTÍVNE ABSOLVOVAL
- Test – 1x za polrok
- 1. polrok - diskusný príspevok na vybranú tému
- 2. polrok - diskusný príspevok na vybranú tému

Názov predmetu	SEMINÁR Z BIOLÓGIE
Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda

I. Charakteristika predmetu

- Učebný predmet biológia poskytne základný systém poznatkov o živej prírode, ako predpokladu formovania prírodovednej gramotnosti.
- Poznanie zákonov, ktorými sa riadi živá príroda, je základom pre pochopenie jej fungovania ako celku a je dôležité pre formovanie citlivého vzťahu k nej. Toto poznanie je zároveň nevyhnutným predpokladom zodpovedného prístupu k celému okolitému svetu ako aj sebe samému.
- Program je koncipovaný tak, aby bolo možné čo najviac využívať moderné didaktické formy, metódy a prostriedky, ktoré okrem maximálnej názornosti, podporujú samostatnosť a kreativitu žiakov pri práci s informáciami a rozvíjajú schopnosť poznatky aplikovať.
- Jednotlivé tematické celky približujú stavbu a organizáciu živých sústav, vysvetľujú podstatu procesov prebiehajúcich v organizmoch na všetkých úrovniach počnúc bunkou.
- Zdôrazňujú vzájomnú súvislosť medzi stavbou a funkciou orgánov, čoho výsledkom sú životné prejavy organizmov.
- Tento tematický okruh poskytne základné informácie dôležité pre pochopenie jednoty živej prírody.
- Praktické cvičenia umožnia žiakom vyskúšať si a v praxi overiť teoretické poznatky rôznymi formami od klasických laboratórnych prác s prírodninami až po prácu s informáciami prostredníctvom IKT.
- Cieľom Seminára z biológie v 3. ročníku je upevniť, prehĺbiť, rozšíriť a systematizovať biologické poznatky získané v povinnom vyučovaní biológie. Rozšíriť a prehĺbiť nadobudnuté vedomosti so zameraním na prax. Rozvíjať tvorivé a kritické myslenie.

Prierezové témy v predmete:

Environmentálna výchova

- tematický okruh: **Problémy životného prostredia**
- tematický celok: Ekológia
- tematický okruh: **Vzťah človeka k prostrediu**
- tematický celok: Ekológia

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- tematický okruh: **Tvorba projektu, prezentačné zručnosti**
- tematický celok: Praktická biológia

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Všeobecné ciele:

- Formovať ucelenú predstavu o rozmanitosti a jednote živej prírody, o javoch a procesoch, ktoré v nej prebiehajú, o zákonitostiach, ktorými sa riadia všetky živé organizmy.

Špecifické ciele:

- Poznávať praktický význam živých organizmov pre život človeka.
- Rozvíjať zručnosti pri práci v teréne a v prírodovednom laboratóriu.
- Rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení úloh a školských projektov najmä v oblasti ochrany živej prírody a zdravia človeka (samostatne alebo v skupinách).

III. Predmetové kompetencie

Formovať ucelenú predstavu o rozmanitosti a jednote živej prírody, o javoch a procesoch, ktoré v nej prebiehajú, o zákonitostiach, ktorými sa riadia všetky živé organizmy.

Kompetencie:

- schopnosť vnímať živú prírodu ako hierarchicky usporiadaný, neustále sa meniaci, dynamický systém;
- schopnosť chápať vzájomné vzťahy medzi organizmami a ich prostredím;
- vedieť odlišovať zákonité príčiny biologických procesov od ich vonkajších prejavov;
- schopnosť hľadať v prírodných javoch a procesoch príčinné súvislosti a tým podporovať logické myslenie;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
- samostatne a slobodne (na základe poznania predmetu), voliť výberové a maturitné predmety, zodpovedne rozhodovať o svojom ďalšom štúdiu na VŠ a budúcej profesii.

Poznávať praktický význam živých organizmov pre život človeka.**Kompetencie:**

- poznať najbežnejšie úžitkové a hospodársky významné druhy rastlín, húb a živočíchov;
- poznať možnosti využitia vlastností a životných prejavov organizmov v biotechnológiách;
- poznať nebezpečné a patogénne organizmy, ich účinok na ľudský organizmus, možnosti liečby, prevencie a poskytnutia prvej pomoci.

Rozvíjať zručnosti pri práci v teréne a v prírodovednom laboratóriu.**Kompetencie:**

- schopnosť pozorovať biologické objekty vo voľnej prírode;
- bezpečne manipulovať s bežným biologickým materiálom pri jeho zbere a spracovaní v laboratóriu;
- schopnosť pracovať s bežnými laboratórnymi pomôckami a prístrojmi pri poznávaní biologického materiálu.

Rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení úloh a školských projektov najmä v oblasti ochrany živej prírody a zdravia človeka (samostatne alebo v skupinách).**Kompetencie:**

- schopnosť vyhľadávať informácie o živej prírode v literatúre a informačných médiách, pracovať s informáciami;
- rozvíjať čitateľskú gramotnosť v oblasti odborného biologického textu;
- schopnosť tvorivo riešiť úlohy, poukazovať na príčiny problémov, navrhovať ich riešenia;
- schopnosť prakticky riešiť úlohy, interpretovať fakty a vyvodzovať závery;
- schopnosť pripraviť vlastné prezentácie a vystúpenia;
- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce;
- schopnosť prezentovať vlastnú prácu, diskutovať, argumentovať, obhájiť vlastné stanovisko;
- schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niest' zodpovednosť.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: 3. ročník
Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
tretí – seminár z biológie	1. Biológia ako veda	2
	2. Základné biologické laboratórne techniky	2
	3. Hierarchická organizácia živých sústav	4
	4. Systém organizmov	4
	5. Ekológia	6
	6. Fyziológia organizmov	16
	7. Biológia človeka	14
	8. Genetika	4
	9. Praktická biológia	14

TC	SEMINÁR Z BIOLÓGIE (2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne)	
	Výkonový štandard	Obsahový štandard
1	BIOLÓGIA AKO VEDA (2 hodiny)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vedieť definovať biológiu ako vedu • poznať najznámejšie biologické vedné disciplíny • poznať základné metódy práce, vedieť rozdiely medzi pozorovaním a pokusom aj na konkrétnom príklade • vymenovať najdôležitejšie vedecké objavy v biológii a ich predstaviteľov • vedieť význam biologických poznatkov pre život a praktické využitie 	<ul style="list-style-type: none"> • Biológia ako veda • Najznámejšie biologické vedné disciplíny • Metódy vedeckej práce v biológii • Dejiny biológie
2	ZÁKLADNÉ BIOLOGICKÉ LABORATÓRNE TECHNIKY (2 hodiny)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vedieť vymenovať základné biologické laboratórne techniky • poznať princíp jednotlivých biologických laboratórných techník • vedieť uviesť príklad na praktické využívanie jednotlivých biologických techník 	<ul style="list-style-type: none"> • Základné biologické laboratórne techniky a ich princíp • Mikroskopovanie • Preparácia • Herbarizácia
3	HIERARCHICKÁ ORGANIZÁCIA ŽIVÝCH SÚSTAV (4 hodiny)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vedieť odlíšiť živé sústavy od neživých na základe charakteristických vlastností, uviesť aj konkrétny príklad • vymenovať jednotlivé organizačné stupne živých sústav • vymenovať základné životné prejavy organizmov • vedieť vysvetliť podstatu bunkovej teórie 	<ul style="list-style-type: none"> • Všeobecná charakteristika živých sústav • Rozdiel medzi živou a neživou prírodou • Organizačné stupne živých sústav (hierarchizácia)

	<ul style="list-style-type: none"> • na príklade bunky baktérie opísať stavbu prokaryotickej bunky. • poznať všeobecnú štruktúru eukaryotickej bunky. • poznať význam bunkových povrchov. • vedieť vymenovať membránové a fibrilárne štruktúry a poznať ich význam pre bunku. • poznať rozdiely v stavbe prokaryotickej a eukaryotickej bunky. • vedieť odlíšiť rastlinnú a živočíšnu bunku. • vedieť rozdiel medzi mitózou a meiózou • uviesť príklady na rôzne typy rastlinných a živočíšnych buniek, vysvetliť vzťah medzi tvarom a funkciou špecializovaných buniek. • definovať rastlinné pletivá, tkanivá a poznať rozdiely medzi nimi • rozlíšiť delivé pletivá od trvácich, poznať ich rozdelenie, funkciu a význam v rastline • vymenovať jednotlivé typy tkanív • vedieť rozlíšiť jednotlivé typy tkanív • z hľadiska stavby a funkcie vedieť definovať orgán, orgánovú sústavu, organizmus • vysvetliť vývojové vzťahy orgánov a orgánových sústav (jednobunkovce, mnohobunkovce) 	<ul style="list-style-type: none"> • Bunka a bunková teória • Prokaryotická a eukaryotická bunka, rastlinná a živočíšna bunka • Pletivo (typy pletív) • Tkanivo (typy tkanív- epitel, spojivá, svalové tkanivo, nervové a trofické tkanivo) • Orgán (stavba, funkcia) • Orgánové sústavy
4	SYSTÉM ORGANIZMOV (4 hodiny)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • definovať súčasnú systematiku (taxonómiu) a vedieť z čoho vychádza • charakterizovať taxón, binomickú nomenklatúru • vymenovať orientačný prehľad základných skupín organizmov • charakterizovať klasifikačné systémy jednotlivých ríš, poznať kritériá ich triedenia, poznať základné systematické jednotky • poznať dôležité systematické znaky, zákonitosti fylogeny a základnú charakteristiku a typických predstaviteľov jednotlivých ríš • pomocou kľúča na určovanie jednotlivých organizmov zaradiť daný organizmus čo najpresnejšie do taxonomických kategórií 	<ul style="list-style-type: none"> • Nebunkové organizmy (vírusy) • Prokaryotické organizmy • Baktérie • Sinice, prochlorofyty • Eukaryotické organizmy: • Jednobunkovce (prvky, riasy) • Huby (slizovky, vlastné huby) • Rastliny <ul style="list-style-type: none"> - nižšie rastliny - vyššie rastliny (nahosemenné a krytosemenné) • Živočíchy <ul style="list-style-type: none"> - dvojlistovce (hubky a prhlivce) - trojlistovce - prvoústovce - druhoústovce
5	EKOLÓGIA (6 hodín)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • definovať producenty, konzumenty, dekompozítory • uviesť konkrétny príklad na producentov, konzumentov a dekompozítorov, poznať rozdiely medzi nimi • poznať význam a dôležitosť ochrany životného prostredia 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam organizmov v ekosystéme (producenty, konzumenty, dekompozítory) • Ochrana životného prostredia.

	<ul style="list-style-type: none"> • vedieť vymenovať formy ochrany prírody • vymenovať typy chránených území a uviesť ku každému aspoň jeden konkrétny príklad • charakterizovať chránená krajinná oblasť HORNÁ ORAVA z hľadiska jej prírodného bohatstva 	<ul style="list-style-type: none"> • Formy ochrany prírody. • Typy chránených území • Chránená krajinná oblasť HORNÁ ORAVA
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • definovať globálne problémy a globálne zmeny • vymenovať najzávažnejšie súčasné globálne ekologické problémy • poznať príčiny, dôsledky rastu globálnych ekologických problémov • vedieť vymenovať metódy, formy, spôsoby riešenia globálnych problémov • uviesť konkrétne ekologické problémy vo vašom okolí, možnosti ich riešenia • vysvetliť tok energie v ekosystéme • poznať kolobeh najdôležitejších prvkov a zlúčenín v ekosystéme 	<ul style="list-style-type: none"> • Globálne problémy a globálne zmeny • Explozívny nárast ľudskej populácie • Deštrukcia životného prostredia • Surovinová a energetická kríza • Klimatické zmeny (skleníkový efekt, kyslé dažde, ozónová diera) • Vymieranie druhov • Vojnové konflikty • Tok energie v ekosystéme • Kolobeh látok v ekosystéme (voda, uhlík, kyslík, dusík, fosfor) a vznik biomasy
6	FYZIOLÓGIA ORGANIZMOV (16 hodín)	
	6.1 Fyziológia rastlín	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam vodného režimu pre rastlinu. • poznať mechanizmy príjmu, vedenia a výdaja vody rastlinou • poznať úlohu vegetatívnych orgánov pri zabezpečovaní vodného režimu • vysvetliť jedinečnosť /význam/ fotosyntézy • poznať vstupné látky a konečné produkty fotosyntézy, faktory, ktoré ju ovplyvňujú • vedieť vysvetliť podstatu primárnych a sekundárnych procesov fotosyntézy • význam, vstupné látky a konečné produkty dýchania rastlín, faktory, ktoré ho ovplyvňujú • podstata anaeróbneho a aeróbneho dýchania • porovnať procesy fotosyntézy a dýchania rastlín • vymenovať spôsoby výživy rastlín a poukázať na základný rozdiel medzi nimi • vedieť podstatu rastových a vývinových procesov rastlín • vymenovať vonkajšie a vnútorné činitele ontogenézy • vedieť rozlíšiť fyzikálne a vitálne pohyby • poznať princíp a spôsoby pohlavného a nepohlavného 	<ul style="list-style-type: none"> • Príjem a výdaj vody v rastlinách • Fotosyntéza. Faktory ovplyvňujúce fotosyntézu. • Dýchanie. Faktory ovplyvňujúce dýchanie. • Rozdiel medzi fotosyntézou a dýchaním • Výživa rastlín (autotrofia, heterotrofia, mixotrofia) • Rast a vývin rastlín. Faktory, ktoré rast a vývin rastlín ovplyvňujú. Pohyby rastlín. • Rozmnožovanie rastlín (nepohlavné a pohlavné)

	rozmnožovania rastlín <ul style="list-style-type: none"> • vedieť rozdiely medzi nepohlavným a pohlavným rozmnožovaním rastlín 	rozmnožovanie)
	6.2 Fyziológia živočíchov a človeka	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> • poznať stavbu, fylogézu, typy orgánov - krycej, opornej, pohybovej sústavy, ich životné funkcie v závislosti od spôsobu života a životného prostredia, formy pohybu živočíchov, človeka • poznať stavbu, fylogézu, typy orgánov tráviacej sústavy, ich význam a životné funkcie • vedieť význam tráviacich žliaz, poznať účinok tráviacich enzýmov • poznať stavbu, fylogézu, typy orgánov vylučovacej sústavy, ich význam a životné funkcie • poznať stavbu, fylogézu, typy orgánov dýchacej sústavy, ich význam a životné funkcie • vedieť rozlíšiť vonkajšie a vnútorné dýchanie • poznať stavbu, fylogézu, typy orgánov obehovej sústavy, ich význam a životné funkcie, zloženie, typy a obeh telových tekutín • vymenovať riadiace a regulačné sústavy živočíchov a človeka, fylogézu, stavbu, typy a funkcia nervovej sústavy • vedieť vymenovať základné žľazy s vnútorným vylučovaním a účinok ich hormónov na organizmus živočíchov a človeka • poznať rozdiely medzi ektohormónmi a endohormónmi • poznať fylogézu, stavbu a typy zmyslových orgánov živočíchov a človeka, princíp a význam ich činnosti • poznať spôsoby rozmnožovania mnohobunkových organizmov a zákonitosti ich embryonálneho a postembryonálneho vývinu 	<ul style="list-style-type: none"> • Krycia sústava • Oporná sústava • Pohybová sústava • Tráviaca sústava • Vylučovacia sústava • Dýchacia sústava • Obehová sústava • Regulačné mechanizmy (hormonálne riadenie, nervová sústava) • Zmyslové orgány • Rozmnožovacia sústava
7	BIOLÓGIA ČLOVEKA (14 hodín)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť podstatu fungovanie ľudského organizmu • vysvetliť látkový a energetický metabolizmus cukrov, tukov a bielkovín v ľudskom tele • definovať katabolické a anabolické deje • poznať rozdiely medzi katabolickými a anabolickými reakciami v organizme z hľadiska výdaja alebo spotreby energie • uviesť konkrétny príklad na katabolické a anabolické deje • poznať význam enzýmov v procesoch metabolizmu • vedieť vymenovať rozdiely vo fungovaní ľudského organizmu v mladosti a v starobe • vedieť význam obranných regulačných mechanizmov a imunity pri zabezpečovaní homeostázy a obrane organizmu pred nepriaznivými vplyvmi prostredia 	<ul style="list-style-type: none"> • Ľudský organizmus ako celok • Látkový a energetický metabolizmus človeka • Fungovanie ľudského organizmu a v starobe v mladosti
8	GENETIKA (4 hodiny)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> • poznať základné genetické pojmy: gén, alela, znak, 	<ul style="list-style-type: none"> • Základné genetické pojmy

	<ul style="list-style-type: none"> genotyp, fenotyp, • poznať štruktúru a význam nukleových kyselín, • pomocou experimentu dokázať prítomnosť DNA v bunkách, • poznať rozdiel v genetike prokaryotickej a eukaryotickej bunky, • zostaviť genetický profil triedy podľa niektorých znakov, • vedieť riešiť genetické príklady na autozómovú a gonozómovú dedičnosť a populačnú genetiku 	<ul style="list-style-type: none"> • Molekulové základy dedičnosti • Genetika na úrovni bunky • Mendelove zákony dedičnosti
9	PRAKTICKÁ BIOLÓGIA POZOROVANIE ORGANIZMOV V PRIRODZENOM PROSTREDÍ (14 hodín)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> • vedieť vyhodnotiť fyzikálno-chemické vlastnosti vody a pôdy • vedieť vyhodnotiť biomonitoring vody a pôdy • charakterizovať vybraný biotop /reliéf, klíma, lokalita, zaujímavosti/ • vedieť rastlinstvo vybraného biotopu zaradiť do systému, určiť jeho výskyt v rámci Slovenska (ohrozené, chránené druhy....) • vedieť živočíšstvo vybraného biotopu zaradiť do systému, určiť jeho výskyt v rámci Slovenska (ohrozené, chránené druhy....) • vymenovať faktory ovplyvňujúce vybraný biotop 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekológia vody a pôdy • Charakteristika vybraného biotopu • Rastlinstvo vybraného biotopu • Živočíšstvo vybraného biotopu • Faktory ovplyvňujúce na vybraný biotop

V. Metódy a formy práce

Vo vyučovaní sa uprednostňujú metódy, formy a didaktické postupy, ktoré podporujú prejavovaný záujem žiakov o biológiu, umožňujú im aktívnu účasť na získavaní poznatkov, stimulujú rozvoj ich poznávacích schopností, podporujú samostatnosť a tvorivosť.

Pri sprístupňovaní učiva by mali prevažovať rôzne formy rozhovoru, diskusná beseda.

Východiskom môžu byť predchádzajúce poznatky a skúsenosti žiakov, prednesený referát, utvorené problémové a modelové situácie a pod.

Ťažisko priebežného precvičovania, upevňovania, prehlbovania a systematizácie poznatkov je v individuálnom i skupinovom riešení problémov a úloh. Zastúpené by mali byť primerane náročné kvantitatívne aj kvalitatívne úlohy, práca s tabuľkami a modelmi. Žiaci s vyhraným záujmom o určitý problém môžu pracovať samostatne a na dlhodobjších úlohách.

METÓDY

- výkladovo-ilustratívna metóda
- reprodukčná metóda
- výkladovo-problémová metóda
- heuristická metóda
- výskumná metóda

FORMY

- metodické (výkladové, dialogické, demonštračné, samostatná práca žiakov)
- sociálne (frontálna, individuálna a skupinová práca)
- organizačné (vyučovacia hodina, laboratórna práca, projekty ...)

VI. Učebné zdroje

- Vilček, F.: a kol.: Prehľad biológie 1, 2, SPN, 1997
- Hančová, Vlková: Biológia v kocke I,II, Art area, Bratislava
- Križan, J.: Biológia pre maturantov, Enigma, Nitra, 1998
- Benešová, M.: Zmaturuj z biológie, Didaktis, Bratislava, 2006
- Biológia pre gymnáziá 7,8
- **Pracovný zošit z biológie, GAB Námestovo, 2015**

VII. Hodnotenie predmetu

predmet sa neklasifikuje ⇔ výstup študenta:

- Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).
- 3 úrovne hodnotenia:
 - 0% - 39% = NEABSOLVOVAL
 - 40% - 69% = ABSOLVOVAL
 - 70% - 100% = AKTÍVNE ABSOLVOVAL
- Test – 1 x za polrok
- Prezentácia (1. polrok)
- Obhajoba projektu (2. polrok)

Názov predmetu	Seminár z Geografie
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť

I. Charakteristika predmetu

Predmet Seminár z geografie patrí medzi predmety, ktoré dotvárajú obsah vzdelávania študentov. Všetky aktivity sa odvíjajú od zvládnutia a správneho využitia nadobudnutých geografických poznatkov a zručností v praxi. To znamená, že žiak dokáže aplikovať a hodnotiť geografické informácie (z máp, médií, literatúry, internetu a osobných skúseností) a vie pomocou nich relevantne rozhodovať.

Dôraz pri sprostredkovaní vedomostí, manuálnych a intelektových zručností a návykov je založený na samostatnom získavaní informácií, ich spracovaní, interpretácii a prezentovaní. Dôležitou súčasťou je rozvíjanie spôsobilostí správne, objektívne a systematicky pozorovať javy okolo nás, pracovať podľa návodu, zaznamenávať získané údaje a poznatky, spracovávať a interpretovať ich. Významnou súčasťou je rozvíjanie spôsobilostí potrebných pri plánovaní postupov praktických činností, ich overovaní a zovšeobecňovaní.

Žiaci dokážu rozpoznať možnosti a spôsoby uplatnenia informácií geografického rázu v bežnom živote, napr. analyzovať obsah mapy a podľa nej sa aj orientovať, odvodiť všeobecné zákonitosti na základe poznania princípu a ovplyvňujúcich faktorov, získavať informácie z diagramov, schém, tabuliek, posúdiť súčasnú (geo)politickú situáciu v rôznych častiach sveta a pod.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Všeobecné ciele:

- vo vyučovaní geografie sa všetky aktivity odvíjajú od hlavného cieľa – zvládnuť a správne využiť nadobudnuté geografické poznatky a zručnosti v praxi
- dokázať aplikovať a hodnotiť geografické informácie, čo znamená informácie získané z máp, literatúry, médií, osobných skúseností z regiónu alebo z iných oblastí sveta a vedieť pomocou nich relevantne rozhodovať
- prijímať alebo odmietať názory druhých na základe dôkazov, mať zmysel pre spoluprácu a prácu v tímoch, a tiež mať zmysel pre tolerantnosť

Špecifické ciele:

- podporovať chuť učiť sa
- rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať
- všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta
- vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, autoatlas, mapa predpovede počasia, . . .
- vnímať jedinečnosť prírodných javov a výtvorov na Zemi a vysvetliť prírodné javy na základe vedomostí
- rozumieť grafom, diagramom
- hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť projekt, prezentovať ho)
- diskutovať o návrhoch
- oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť

Tematický celok: ***Oceány a Polárne oblasti sveta***

- **všeobecné ciele:**

- interpretovať a správne využiť nadobudnuté geografické poznatky a zručnosti z oblasti Oceánov a Polárnych oblastí sveta

- zhotoviť charakteristiku regiónu na základe informácií z médií, internetu, máp, štatistických materiálov a skonštruovať mentálnu mapu vybranej časti Oceánov a Polárnych oblastí sveta
 - prijímať alebo odmietat' názory druhých na základe dôkazov, mať zmysel pre spoluprácu a prácu v tímoch, a tiež mať zmysel pre tolerantnosť
- **špecifické ciele:**
- určiť podľa mapy rozloženie oceánov
 - porovnať možnosti ich hospodárskeho využitia v jednotlivých regiónoch najmä ťažba a preprava ropy, rybolov, centrá turistického ruchu
 - lokalizovať najväčšie prístavy sveta a odôvodniť ich význam, určiť najohrozenejšie oblasti
 - analyzovať príčiny znečistenia a možný vývoj do budúcnosti
 - porovnať polohu, prírodné podmienky, možnosti hospodárskeho využitia Arktídy a Antarktídy
 - analyzovať, prečo sa stáva táto oblasť strategicky dôležitá a jej premeny sú barometrom stavu životného prostredia na Zemi
 - vysvetliť aktuálne zmeny, ktorými prechádza tento región
 - spracovať fakty z médií a internetu a pomocou máp, tabuliek vyhodnocovať hospodárske využitie regiónu

Tematický celok: *Austrália a Oceánia*

- **všeobecné ciele:**
- interpretovať a správne využiť nadobudnuté geografické poznatky a zručnosti z oblasti Oceánov a Polárnych oblastí sveta
 - zhotoviť charakteristiku regiónu na základe informácií z médií, internetu, máp, štatistických materiálov a skonštruovať mentálnu mapu vybranej časti Oceánov a Polárnych oblastí sveta
 - prijímať alebo odmietat' názory druhých na základe dôkazov, mať zmysel pre spoluprácu a prácu v tímoch, a tiež mať zmysel pre tolerantnosť
- **špecifické ciele:**
- určiť polohu Austrálie a Oceánie, fyzickogeografické zákonitosti, ktoré vyplývajú z polohy
 - lokalizovať horizontálnu a vertikálnu členitosť Austrálie
 - vysvetliť špecifiká v biosfére, v rozmiestnení obyvateľstva,
 - rozlišovať rasy, národy, náboženstvá a charakterizovať urbanizáciu
 - charakterizovať priemysel, poľnohospodárstvo a spôsob života v Austrálii a Oceánii
 - v Oceánii rozdeliť štáty podľa štátoprávneho usporiadania a hospodárskej úrovne
 - zhodnotiť zameranie štátov najmä perspektívy cestovného ruchu vo vybraných oblastiach
 - zhodnotiť súčasné premeny Austrália a Oceánie a ich význam pre budúcnosť.

Tematický celok: *Afrika*

- **všeobecné ciele:**
- interpretovať a správne využiť nadobudnuté geografické poznatky a zručnosti z oblasti Oceánov a Polárnych oblastí sveta
 - zhotoviť charakteristiku regiónu na základe informácií z médií, internetu, máp, štatistických materiálov a skonštruovať mentálnu mapu vybranej časti Oceánov a Polárnych oblastí sveta
 - prijímať alebo odmietat' názory druhých na základe dôkazov, mať zmysel pre spoluprácu a prácu v tímoch, a tiež mať zmysel pre tolerantnosť
- **špecifické ciele:**
- určiť polohu Afriky a vyvodit' fyzickogeografické zákonitosti z toho vyplývajúce
 - určiť horizontálnu a vertikálnu členitosť Afriky
 - zdôvodniť princípy vzniku a rozloženia bioklimatických pásiem, počtu a rozmiestnenia obyvateľstva, rás, národov, náboženstiev, kultúry, tradícií, opisať históriu kolonizácie a vyvodit' dôsledky z toho vyplývajúce

- charakterizovať urbanizáciu, hospodárstvo a jeho špecifiká pre Afriku
- odôvodniť, prečo je Afrika najproblematickejší svetadiel, pomenovať príčiny vojen, prevratov, genocíd v jednotlivých regiónoch
- pomenovať unikáty Afriky vytvorené prírodou a človekom, najstaršie civilizácie, oblasti chránene UNESCO-m
- uviesť možnosti premeny Afriky aj v oblasti cestovného ruchu

Tematický celok: *Severná a Južná Amerika*

- **všeobecné ciele:**

- interpretovať a správne využiť nadobudnuté geografické poznatky a zručnosti z oblasti Oceánov a Polárnych oblastí sveta
- zhotoviť charakteristiku regiónu na základe informácií z médií, internetu, máp, štatistických materiálov a skonštruovať mentálnu mapu vybranej časti Oceánov a Polárnych oblastí sveta
- prijímať alebo odmietať názory druhých na základe dôkazov, mať zmysel pre spoluprácu a prácu v tímoch, a tiež mať zmysel pre tolerantnosť

- **špecifické ciele:**

- určiť polohu Severnej a Južnej Ameriky a fyzickogeografické zákonitosti, ktoré z toho vyplývajú
- charakterizovať vertikálnu a horizontálnu členitosť Severnej a Južnej Ameriky
- vyvodiť charakteristiku podnebia, hydrosféry, pedosféry a biosféry na základe použitia príslušných máp
- aplikovať najnovšie informácie o Amerike
- humánno-geografickej oblasti charakterizovať rozmiestnenie obyvateľstva, štruktúru rasovú, náboženskú, národnostnú
- opísať históriu osídlenia a určiť lokalizačné predpoklady vzniku veľkých miest
- opísať históriu kolonizácie a jej dôsledky na vývoj regiónov a svet
- opísať vplyv najstarších civilizácií na vývoj histórie Ameriky
- charakterizovať prírodné podmienky na prepojenie s poľnohospodárskou produkciou, vymenovať významné oblasti ťažby nerastných surovín
- porovnať rozdielnosť ekonomík Severnej a Latinskej Ameriky a určiť príčiny rozdielov v jednotlivých štátoch
- analyzovať ľavicovú orientáciu niektorých štátov Latinskej Ameriky
- vymenovať významné lokality cestovného ruchu, významné pamiatky chránené UNESCO-m
- navrhnúť perspektívy vývoja zaostalejších regiónov Ameriky
- odôvodniť, prečo je región Južnej Ameriky dôležitý z hľadiska celosvetovej klímy

Tematický celok: *Ázia*

- **všeobecné ciele:**

- interpretovať a správne využiť nadobudnuté geografické poznatky a zručnosti z oblasti Oceánov a Polárnych oblastí sveta
- zhotoviť charakteristiku regiónu na základe informácií z médií, internetu, máp, štatistických materiálov a skonštruovať mentálnu mapu vybranej časti Oceánov a Polárnych oblastí sveta
- prijímať alebo odmietať názory druhých na základe dôkazov, mať zmysel pre spoluprácu a prácu v tímoch, a tiež mať zmysel pre tolerantnosť

- **špecifické ciele:**

- určiť polohu Ázie a fyzickogeografické zákonitosti z toho vyplývajúce
- charakterizovať vertikálnu a horizontálnu členitosť Ázie
- vyvodiť charakteristiku podnebia, hydrosféry, pedosféry a biosféry na základe použitia príslušných máp
- aplikovať najnovšie informácie o Ázii

- z hľadiska humánnej geografie charakterizovať v jednotlivých regiónoch Ázie rozmiestnenie obyvateľstva, ich migráciu, rasové, náboženské a národnostné zloženie
- opísať históriu osídľovania, najstaršie civilizácie a vedieť rozoznať kultúrne špecifiká regiónu
- porovnať ekonomické rozdielnosti jednotlivých štátov Ázie
- uviesť vzťahy medzi dianím v Ázii a diani vo svete
- charakterizovať obchod a cestovný ruch Ázie, porovnať a uviesť vzťahy s medzinárodným obchodom a cestovným ruchom vo svete
- klasifikovať regióny Ázie, vyčleniť najproblematickejšie z hľadiska politickej nestability, terorizmu, vojen a uviesť ich vplyv na celosvetové dianie

Tematický celok: ***Európa***

- **všeobecné ciele:**

- interpretovať a správne využiť nadobudnuté geografické poznatky a zručnosti z oblasti Oceánov a Polárnych oblastí sveta
- zhotoviť charakteristiku regiónu na základe informácií z médií, internetu, máp, štatistických materiálov a skonštruovať mentálnu mapu vybranej časti Oceánov a Polárnych oblastí sveta
- prijímať alebo odmietať názory druhých na základe dôkazov, mať zmysel pre spoluprácu a prácu v tímoch, a tiež mať zmysel pre tolerantnosť

- **špecifické ciele:**

- určiť polohu Európy a fyzickogeografické zákonitosti z toho vyplývajúcich
- vedieť klasifikovať regióny Európy z hľadiska polohy (severná, západná, stredná, východná a juhovýchodná Európa)
- podrobne charakterizovať vertikálnu a horizontálnu členitosť, geologický vývoj
- podľa mapy určiť oblasti výskytu významných nerastných surovín
- charakterizovať humánogeografickú stránku Európy, rozmiestnenie obyvateľstva, vývoj civilizácií, história kolonizácie a jej vplyv na celosvetové dianie
- porovnávať rozdiely v stupni urbanizácie v jednotlivých regiónoch
- lokalizovať všetky štáty Európy, ich hlavné mestá
- charakterizovať hospodárstvo v jednotlivých štátoch, priemyselné zameranie, poľnohospodárstvo, rozmiestnenie dopravy a úroveň infraštruktúry
- jednotlivým štátom priradiť členstvo vo významných hospodárskych, politických a vojenských integráciách, porovnať podiel jednotlivým štátom na celosvetovom obchode
- poznať významné kultúrne dedičstvo Európy, chránené pamiatky UNESCO-m, významné lokality cestovného ruchu
- analyzovať a diskutovať o podiele Európy na celosvetovom diani v historickom kontexte a v súčasnosti
- odôvodňovať príčiny problémov v Európe, v oblasti politickej nestability, vojen, napätia, separatizmu, šíriaceho sa terorizmu,
- diskutovať o problémoch: utečenci, prisťahovalectvo, nezamestnanosť, demografický vývoj, . . .
- porovnať Európu s inými svetadielmi a určiť jej postavenie v celosvetovom diani.

III. Predmetové kompetencie

Kompetenčný profil absolventa/maturanta:

Jednotlivé kompetencie zahŕňajú :

- Rozvíjanie kompetencie pracovať s informáciami sa deje prostredníctvom analýzy a interpretácie rozsiahleho súboru vstupných faktografických informácií, ktoré žiak dokáže sám získať a pretransformovať do hodnotiacich, sumarizujúcich a syntetických výstupov. Schopnosť pracovať s týmito výstupmi v podobe tematických máp, tabuliek, schém, diagramov a blok diagramov. Zároveň sa tým rozvíja aj čitateľská gramotnosť a to čítanie nesúvislých textov.

- Vnímanie odlišností medzi národmi, náboženstvami a kultúrami a taktiež odmietanie intolerancie, xenofóbie, násilia a akýchkoľvek prejavov diskriminácie.
- Spoznávanie kultúr, zvyklostí a tradičného života obyvateľov rôznych štátov sveta vedúce k akceptácii ich spôsobu života.
- Riešenie súčasných problémov (problémových situácií) v praktickej a teoretickej rovine pomocou analýzy kartografického materiálu najrôznejšej povahy (aj v digitálnej forme, vrátane práce s GPS), čím dôjde aj k rozvoju digitálnej kompetencie (počítačovej gramotnosti) spolu s tvorbou projektov napr. pri problémoch regionálnej geografie sveta.
- Aplikovať poznatky o zákonitostiach premien krajiny a spoločnosti pri posudzovaní perspektív rozvoja vybraných regiónov, čo smeruje k navrhovaniu a hodnoteniu alternatívne postupy pri scenároch ich rozvoja a pri vytváraní (teoretických) modelov (napríklad pracovných možností – modelová cestovná kancelária, rozvoj regiónu, prezentácia vlastného regiónu).
- Racionálne zhodnotenie dôsledkov činnosti človeka na životné prostredie a budovanie postojov, ktoré sú v súlade s optimalizáciou využitia krajiny pri minimálnych zásahoch do prírody (trvalo udržateľný rozvoj).
- Pochopenie globálnych trendov vývoja spoločnosti na Zemi a uplatnenie zručnosti na využitie týchto vedomostí pri ďalšom osobnom a profesijnom raste.
- Využívanie samostatných prejavov žiakov používaním správnej geografickej terminológie.

Výsledkom rozvíjania spomenutých kompetencií vedie ku geografickej gramotnosti, ktorá predstavuje systém poznatkov prírodných, sociálnych a ekonomických podmienok a faktorov života spoločnosti od globálnej, cez regionálnu až po lokálnu úroveň.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: tretí

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Oceány a Polárne oblasti sveta (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť podľa mapy rozloženie oceánov • porovnať možnosti ich hospodárskeho využitia v jednotlivých regiónoch najmä ťažba a preprava ropy, rybolov, centrá turistického ruchu • lokalizovať najväčšie prístavy sveta a odôvodniť ich význam, určiť najohrozenejšie oblasti • analyzovať príčiny znečistenia a možný vývoj do budúcnosti • porovnať polohu, prírodné podmienky, možnosti hospodárskeho využitia Arktídy a Antarktídy 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozloženie oceánov <ul style="list-style-type: none"> • Atlantický oceán • Tichý oceán • Indický oceán • Severný ľadový oceán • Hospodárske využitie oceánov v jednotlivých regiónoch sveta • Najväčšie prístavy v Európe, Amerike, Ázii, Afrike a Austrálii • Príčiny znečistenia oceánov a možný vývoj do budúcnosti Arktídy a Antarktídy

Austrália a Oceánia (9)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť polohu Austrálie a Oceánie a fyzickogeografické zákonitosti, ktoré vyplývajú z polohy • lokalizovať horizontálnu a vertikálnu členitosť Austrálie • vysvetliť špecifiká v biosfére • rozlišovať rasy, národy, náboženstvá a charakterizovať urbanizáciu • charakterizovať priemysel, poľnohospodárstvo a spôsob života v Austrálii a Oceánii • v Oceánii rozdeliť štáty podľa štátoprávneho usporiadania a hospodárskej úrovne • zhodnotiť zameranie štátov najmä perspektívy cestovného ruchu vo vybraných oblastiach 	<ul style="list-style-type: none"> • Poloha - ostrovy, polostrovy, prielivy, zálivy, moria, ... • Povrch – pohoria, plošiny, púšte • Podnebie – podnebné pásma a podnebné činitele • Vodstvo – málo rozvinuté, rieky, jazerá • Rastlinstvo a živočíšstvo – pohyb litosférických dosiek • Ochrana prírody – národné parky • Obyvateľstvo Austrálie – pôvodní obyvatelia, súčasťná štruktúra • Mestá v Austrálii a život v nich, vidiecke sídla • Hospodárstvo, postavenie v svetovom meradle • Doprava • Cestovný ruch • Kultúrne a prírodné dedičstvo

Afrika (9)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť polohu Afriky • vyvodiť fyzickogeografické zákonitosti z toho vyplývajúce • určiť horizontálnu a vertikálnu členitosť Afriky • zdôvodniť princípy vzniku a rozloženia bioklimatických pásiem, počtu a rozmiestnenia obyvateľstva, rás, národov, náboženstiev, kultúry, tradícií, • opísať históriu kolonizácie a vyvodiť dôsledky z toho vyplývajúce • charakterizovať urbanizáciu, hospodárstvo a jeho špecifiká pre Afriku • pomenovať unikáty Afriky vytvorené prírodou a človekom, 	<p>Prírodné pomery Afriky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha - ostrovy, polostrovy, zálivy, moria, • Povrch - pohoria, nížiny, panvy, sopky, priekopové prepadliny • Podnebie – podnebné pásma a podnebné činitele • Vodstvo – rieky, jazerá • Rastlinstvo a živočíšstvo – vegetačné pásma a stupne • Ochrana prírody – národné parky <p>Socio-ekonomické pomery Afriky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obyvateľstvo Afriky - rozmiestnenie obyvateľstva, štruktúra obyvateľstva • Mestá v Afrike a život v nich • Staré civilizácie a ich prínos pre svet • Hospodárstvo, postavenie v svetovom meradle, nerastné suroviny • Doprava • Cestovný ruch • Kultúrne a prírodné dedičstvo

	Špecifiká jednotlivých štátov Afriky Najproblematickejší svetadiel Unikáty Afriky
--	---

Severná a Južná Amerika (9)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť polohu Severnej a Južnej Ameriky a fyzickogeografické zákonitosti, ktoré z toho vyplývajú • charakterizovať vertikálnu a horizontálnu členitosť Severnej a Južnej Ameriky • vyvodit' charakteristiku podnebia, hydrosféry, pedosféry a biosféry • v humánogeografickej oblasti charakterizovať rozmiestnenie obyvateľstva, štruktúru rasovú, náboženskú, národnostnú • opísať históriu osídlenia a určiť lokalizačné predpoklady vzniku veľkých miest • opísať vplyv najstarších civilizácií na vývoj histórie Ameriky • charakterizovať prírodné podmienky na prepojenie s poľnohospodárskou produkciou, vymenovať významné oblasti ťažby nerastných surovín • porovnať rozdielnosť ekonomík Severnej a Latinskej Ameriky a určiť príčiny rozdielov v jednotlivých štátoch • vymenovať významné lokality cestového ruchu, významné pamiatky chránené UNESCO-m • navrhnúť perspektívy vývoja zaostalejších regiónov Ameriky 	<p>Prírodné pomery Ameriky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha - ostrovy, polostrovy, zálivy, prielivy, prieply, moria, oceány, ... • Povrch - pohoria, nížiny, panvy, sopky, pohyby litosferických dosiek (zlom San Andreas) • Podnebie – podnebné pásma a podnebné činitele • Vodstvo – rieky, jazerá, vodopády • Rastlinstvo a živočíšstvo – vegetačné pásma a stupne, oblasti ohrozené • Ochrana prírody – národné parky <p>Socio-ekonomické pomery Ameriky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obyvateľstvo Ameriky • Staré civilizácie a stret kultúr, multikultúra • Najväčšie mestá v Severnej a Južnej Amerike <ul style="list-style-type: none"> ○ Hospodárstvo, postavenie jednotlivých štátov v svetovom meradle, hospodárska rozdielnosť regiónov • Cestovný ruch <p>Špecifiká jednotlivých štátov Severnej a Južnej Ameriky</p>

Ázia (9)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť polohu Ázie a fyzickogeografické zákonitosti z toho vyplývajúce • charakterizovať vertikálnu a horizontálnu členitosť Ázie • vyvodit' charakteristiku podnebia, hydrosféry, pedosféry a biosféry na základe použitia príslušných máp • z hľadiska humánnej geografie charakterizovať v jednotlivých 	<p>Prírodné pomery Ázie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha - ostrovy, polostrovy, zálivy, moria, oceány, ... – sopečná činnosť, zemetrasenie • Povrch - pohoria, nížiny, panvy, sopky, priekopové prepadliny • Podnebie – podnebné pásma a podnebné činitele

<p>regiónoch Ázie rozmiestnenie obyvateľstva, ich migráciu, rasové, náboženské a národnostné zloženie</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnať ekonomické rozdielnosti jednotlivých štátov Ázie • charakterizovať obchod a cestovný ruch Ázie, porovnať a uviesť vzťahy s medzinárodným obchodom a cestovným ruchom vo svete • klasifikovať regióny Ázie, • vyčleniť najproblematickejšie z hľadiska politickej nestability, terorizmu, vojen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vodstvo – rieky, jazerá, bezodtokové oblasti • Rastlinstvo a živočíšstvo – vegetačné stupne • Ochrana prírody – národné parky, ohrozené oblasti <p>Socio-ekonomické pomery Ázie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obyvateľstvo Ázie, rozmiestnenie obyvateľstva v Ázii, Indogangská nížina, Čína, problémy populačnej explózie, riedko zaľudnené oblasti na Sibíri • Mestá v Ázii a život v nich, vidiecke sídla • Staré civilizácie a ich prínos pre svet • Hospodárstvo, postavenie v svetovom meradle, Ázijské tigre, nerastné suroviny • Cestovný ruch - oblasti • Kultúrne a prírodné dedičstvo <p>Špecifiká jednotlivých štátov Ázie</p>
--	---

Európa (24)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť polohu Európy a fyzickogeografické zákonitosti z toho vyplývajúcich • vedieť klasifikovať regióny Európy z hľadiska polohy (severná, západná, stredná, východná a juhovýchodná Európa) • podrobná charakterizovať vertikálnu a horizontálnu členitosť, geologický vývoj • podľa mapy určiť oblasti výskytu významných nerastných surovín • charakterizovať humánogeografickú stránku Európy, rozmiestnenie obyvateľstva, vývoj civilizácií, história kolonizácie • porovnávať rozdiely v stupni urbanizácie v jednotlivých regiónoch • lokalizovať všetky štáty Európy, ich hlavné mestá • charakterizovať hospodárstvo v jednotlivých štátoch, priemyselné 	<p>Prírodné pomery Európy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha - ostrovy, polostrovy, zálivy, prielivy, moria, oceány, ... – prírodná hranica medzi Európou a Áziou • Povrch - pohoria, nížiny, panvy, tabule, štíty, sopky • Podnebie – podnebné pásma, podnebné činitele, • Vodstvo – rieky, riečna sieť, pôvod jazier, umelé prielavy, bezodtokové oblasti, úmoria, • Rastlinstvo a živočíšstvo – vegetačné pásma a stupne, zastúpenie jednotlivých druhov fauny a flóry • Ochrana prírody – národné parky, ohrozené oblasti <p>Socio-ekonomické pomery Európy</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Obyvateľstvo Európy - rozmiestnenie obyvateľstva v Európe, štruktúra

<p>zameranie, poľnohospodárstvo, rozmiestnenie dopravy a úroveň infraštruktúry</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednotlivým štátom priradiť členstvo vo významných hospodárskych, politických a vojenských integráciách, porovnať podiel jednotlivým štátom na celosvetovom obchode • poznať významné kultúrne dedičstvo Európy, chránené pamiatky UNESCO-m, významné lokality cestovného ruchu • odôvodňovať príčiny problémov v Európe, v oblasti politickej nestability, vojen, napätia, separatizmu, šíriaceho sa terorizmu, • diskutovať o problémoch: utečenci, prisťahovalectvo, nezamestnanosť, demografický vývoj, . . . 	<p>obyvateľstva, oblasti vysokej a nízkej koncentrácie obyvateľstva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Štáty a hlavné mestá Európy • Mestá v Európe a život v nich, vidiecke sídla, • Staré civilizácie a ich prínos • Hospodárstvo, postavenie štátov v svetovom meradle <ul style="list-style-type: none"> ○ Cestovný ruch ○ Kultúrne a prírodné dedičstvo <p>Špecifiká jednotlivých štátov Európy Problémy v Európe</p>
---	---

V. Metódy a formy práce

V rámci usporiadania učiva, činnosti učiteľa a žiaka, ktoré sú zamerané na dosiahnutie cieľov vyučovacieho procesu uplatníme tieto metódy vyučovania a formy práce:

Metódy vyučovania:

- informačno – receptívna
- reproduktívna
- problémový výklad
- heuristická metóda práca s glóbusom
- práca s odbornou literatúrou
- práca s mapami
- pozorovanie a zaznamenávanie zmien
- diskusia
- vypracovanie eseje
- exkurzia

Formy vyučovania:

- frontálna práca
- kooperatívna skupinová práca
- párové vyučovanie
- individuálne vyučovanie

VI. Učebné zdroje

Odborná literatúra:

- **KOL. AUTOROV. 2005.** *Lexikón krajín sveta.* 2.vyd. Harmanec : VKÚ, 2005. 168 s. ISBN 8080424306
- **LIKAVSKÝ, P., ZAŤKOVÁ, M. 2001.** *Geografia (SŠ) v otázkach a úlohách.* 1.vyd. Bratislava : Enigma, 2001. 277 s. ISBN: 80-85471-79-5

Didaktická technika:

- notebook
- dataprojektor
- videotechnika
- interaktívna tabuľa

Materiálne vyučovacie prostriedky:

- **KOL. AUTOROV. 2005.** *Školský atlas sveta*. 1.vyd. Harmanec : VKÚ, 2005. 150 s. ISBN 6003321385
- **KOL. AUTOROV. 2001.** *Školský atlas – Zem, krajina, človek, mapa*. 1.vyd. Harmanec : VKÚ, 2001. 16 s. ISBN 8080421536
- **KOL. AUTOROV. 2001.** *Školský atlas – Európa*. 1.vyd. Harmanec : VKÚ, 2001.
- **KOL. AUTOROV. 2002.** *Školský atlas – Geografia pre stredné školy*. 1.vyd. Harmanec : VKÚ, 2002. 48 s. ISBN 9788080422295
- autoatlasy
- nástenné mapy jednotlivých kontinentov
- Interaktívny zemepisný atlas pre ZŠ a SŠ

Ďalšie zdroje:

- internet
- časopisy - National Geographic, Geografia, GEO, ...
- populárno-náučná literatúra
- DVD – Ľadové kráľovstvo, P. Barabáš: Pururambo, Amazonia vertical, Omo - cesta do praveku, 118 dní v zajatí ľadu, Neznáma Antarktída, Poklady Karibského mora, Grand Canyon, Divoká Aljaška: NP Denali, Tajomné Mamberamo, ...

VII. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:	100% - 90%	⇒ výborný
	89% - 75%	⇒ chváľitebný
	74% - 50%	⇒ dobrý
	49% - 30%	⇒ dostatočný
	29% - 0%	⇒ nedostatočný

Seminár z geografie VP 3. ročník

- Predmet sa neklasifikuje
- 3 úrovne hodnotenia:
 - 0% - 39% = NEABSOLVOVAL
 - 40% - 69% = ABSOLVOVAL
 - 70% - 100% = AKTÍVNE ABSOLVOVAL
- Test – 1 x za polrok
- Prezentácia (1. polrok)
- Obhajoba projektu (2. polrok)

V prípade neúčasti žiaka na niektorej dôležitej kontrolnej činnosti (ústnej alebo písomnej) učiteľ určí náhradný termín. V prípade, že žiak sa nezúčastní ani na náhradnom termíne skúšania (zo subjektívnych dôvodov), za nepreukázanie vedomostí na riadnom alebo náhradnom skúšaní, žiak nesplnil podmienky seminára a bude hodnotený ako neabsolvoval.

Názov predmetu	Seminár z umenia a kultúry
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra

I. Charakteristika predmetu

V predmete seminár z umenia a kultúry sa žiaci oboznamujú s priestorom kultúry a umenia prostredníctvom tematických celkov, ktoré sú zamerané na komplexné vnímanie kultúry a umenia v súvislostiach súčasných kultúrnych, spoločenských, ekonomických a politických procesov. Žiak sa učí využívať základné kultúrne nástroje, rozlišovať rôzne súčasti kultúry a umenia, rozumieť ich úlohu vo svojom živote a v živote spoločnosti. Učí sa rozlišovať hlavné umelecké a kultúrne smery, prúdy a druhy, opisovať a verbalizovať svoje zážitky z vnímania umeleckých diel, pochopiť význam a hodnotu umenia v živote jednotlivca a spoločnosti. Rozvíja sa záujem žiaka o kultúrne dedičstvo svojho regiónu, národa a štátu, zoznamuje sa s kultúrou iných národov, učí sa chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok. Získava vedomosti a rozvíja sa porozumenie k súčasnej umeleckej a kultúrnej tvorbe. Získava informácie o miestnom, národnom, európskom a svetovom dedičstve. Podieľa sa na rozvíjaní zodpovedného postoja k hodnotám národnej kultúry a iných kultúr, a v neposlednom rade rozvíja kultivovanú umeleckú, vizuálnu, akustickú, jazykovú a pohybovú gramotnosť. Učiteľ vedie žiakov tak, aby vytvoril dostatočný priestor na diskusiu o aktuálnom poznaní žiakov, aby vytváral situácie, v ktorých žiaci aktívne reflektujú súčasné umenie a kultúru, tvoria, diskutujú, argumentujú a interpretujú, čím sa rozvíja myslenie, zručnosti, názory a postoje žiaka. Seminár z umenia a kultúry obsahuje aj prvky, ktoré predmet prepájajú s inými vyučovacími predmetmi, napr. dejepis, geografia, etická výchova a podobne. Niektoré témy je možné, podľa uváženia učiteľa prepájať s témami týchto predmetov.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Žiaci

- si kultivujú umeleckú, estetickú, vizuálnu, akustickú, jazykovú a pohybovú gramotnosť,
- si rozširujú skúsenosti s aktívnou tvorbou v rámci projektov v oblasti rôznych druhov umení a médií,
- rozlišujú hlavné umelecké a kultúrne smery, prúdy a druhy,
- kriticky reflektujú na súčasnú ponuku vizuálnej kultúry a médií,
- rozvíjajú si porozumenie k súčasnej umeleckej a kultúrnej tvorbe,
- verbálne alebo umelecké interpretujú vlastné umelecké zážitky,
- vyjadrujú vlastné myšlienky, skúsenosti a emócie prostredníctvom rôznych médií,
- zaujímajú zodpovedný postoj k hodnotám národnej kultúry,
- rešpektujú hodnoty a rozdiely kultúr iných národov,
- si rozvíjajú povedomie o vlastnej kultúrnej identite.

III. Predmetové kompetencie

Súhrn kompetencií, ktoré rozvíja Rozširujúci predmet umenie a kultúra pomáha formovať občiansku zodpovednosť žiaka. Predmet rozvíja nasledovné kompetencie:

- Osobnostné kompetencie
- Kognitívne kompetencie
- Komunikačné kompetencie
- Občianske kompetencie

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: tretí v štvorročnej forme štúdia, siedmy v osemročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
Tretí	1. Umenie	8
	2. Dejiny umenia	40
	3. Fotografia	6
	4. Film	6
	5. Televízia	6

Umenie (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> klasifikovať základné druhy umenia, dokáže ich charakterizovať. charakterizovať formy, žánre umenia. nájsť a pomenovať v jednotlivých druhoch umenia vyjadrovacie prostriedky. nájsť na vybraných ukážka a identifikovať prierezové vyjadrovacie prostriedky. definovať funkcie umenia, vie ich aplikovať v praxi. charakterizovať umenie, umelecké dielo, post umelca, vie rozlíšiť umenie od ostatných prejavov spoločnosti. charakterizovať a opísať obsah a formu umeleckého diela. vytvoriť vlastnú interpretáciu umeleckého diela. vymenovať najznámejších umelcov a vedcov, vie vymenovať spoločné a rozdielne faktory v ich profesii. argumentovať potrebu vedeckej a umeleckej profesie v spoločnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Umenie Funkcie umenia Vyjadrovacie prostriedky umenia Umelecké dielo Umelecké dielo v chronologickom vývine dejín Hodnotenie um. diela Vkus – nevkus, estetický zážitok Interpretácia, analýza um. diela Obsah a forma um. diela Umelec Umelec v chronologickom vývine dejín Vedec a umelec.

Dejiny umenia (40)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> Orientovať sa v dejinách umenia. charakterizovať jednotlivé obdobia, 	<ul style="list-style-type: none"> Dejiny umenia/ periodizácia

<p>smery, umelecké hnutia, znaky týchto období dokáže nájsť na vybraných diela, svoje tvrdenie vie argumentovať.</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe súvislosti medzi jednotlivými umeleckými smermi a obdobiami, dokáže nachádzať vzťahy, súvislosti, podobnosti, odlišnosti... • priradiť náhodné umelecké dielo na základe identifikačných znakov do paralely časovo – historického vývinu umenia a kultúry. • zaradiť, pomenovať a charakterizovať pozíciu umelca, človeka v časovo – historickom vývine umenia. • rozpoznať súvislosti medzi jednotlivými obdobiami v dejinách umenia, pozná pozadie štiepenia umenia na remeslo, úžitkové umenie a voľné umenie. • logicky argumentovať jednotlivé zmeny v dejinách umenia. • Žiak vie vyjadriť svoj estetický súd a postoj k jednotlivým obdobiam a dielam v dejinách umenia. • na základe vlastnej skúsenosti analyzovať podobnosti a odlišnosti medzi súčasným umením a dejinami umenia. Rovnako vie vyjadriť svoj názor na zmeny a opakovanie sa určitých znakov, typov, prvkov v histórii kultúry a ľudskej spoločnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Praveké umenie • Starovek/ Egyptské umenie • Grécke umenie • Umenie Rimanov • Stredovek/ • Románsky sloh • Gotický sloh • Novovek/ • Renesancia • Baroko • Klasicizmus • Romantizmus • Realizmus • Základy moderného umenia • Impresionizmus • Secesia • Umenie 20.storočia.
---	--

Fotografia (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať fotografiu ako umeleckú formu a vyjadrenie • Rozlíšiť žánre a druhy fotografie • vymenovať, charakterizovať a indentifikovať vyjadrovacie prostriedky fotografie • vysvetliť vývin a vznik fotografie ako súčasť umenia • rozlíšiť súčasnú a historickú fotografiu, argumentuje 	<ul style="list-style-type: none"> • Fotografia • Základné druhy a žánre fotografie • Historická fotografia • Súčasná fotografia.

a interpretuje časové a historické súvislosti fotografie.	
---	--

Film (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať film ako umeleckú formu a vyjadrenie • Rozlíšiť žánre a druhy filmu • vymenovať, charakterizovať a indentifikovať vyjadrovacie prostriedky filmu • vysvetliť vývin a vznik filmu ako súčasť umenia • rozlíšiť súčasný a historický film, argumentuje a interpretuje časové a historické súvislosti filmu . 	<ul style="list-style-type: none"> • Film ako umenie • Základné druhy a žánre filmu • Dejiny filmu • Súčasný film a jeho vyjadrovacie prostriedky.

Televízia (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať televíziu ako masmediálny produkt • Rozlíšiť žánre, druhy, formy televízie • vymenovať, charakterizovať a indentifikovať vyjadrovacie prostriedky televízie • vysvetliť vývin a vznik televízneho vysielania v umeleckom a komerčnom kontexte • rozlíšiť a porovnať vyjadrovacie prostriedky televízneho vysielania v histórii a v súčasnej mediálnej spoločnosti. • argumentovať a interpretovať časové, politické a historické súvislosti televízneho vysielania. 	<ul style="list-style-type: none"> • Televízia – fenomén 21. storočia • Druhy, žánre, formy televíznych produktov • Dejiny televízie, televízneho vysielania • Súčasný televízny vysielanie a jeho vyjadrovacie prostriedky.

V. Metódy a formy práce

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia. (Práca s umeleckým dielom – výtvarným, hudobným, elektronickým..., práca s literárnymi ukážkami, skupinová práca /drafting/, tvorba skupinových „projektov“, interpretácia diel, analýzy, komunikácia, debata, diskusia IKT – PowerPoint, dramtizácia, tvorba vlastných prejavov, kooperatívne cvičenia, tvorivé hry a úlohy, referátová a argumentačná metóda.

Metódy a formy všeobecne:

- Motivačné metódy ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela alebo inej pomôcky).

- Expozičné metódy - *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností), *aktívne počúvanie*, *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (názorná ukážka), *pozorovanie* (cielené vnímanie objektov a procesov).

- Problémové metódy - (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení), *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu požadovaného textu a jeho vizuálnej stránky).

- Aktivizujúce metódy - *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia danej problematiky), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramtizácia* (plánovaný dramtizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *kompozícia* (vypracovanie slohových prác).

- Fixačné metódy - *metódy opakovania* a *precvičovania* (ústne a písomné opakovanie, domáce úlohy a pod.).

Pozn.: Uvedené edukatívne metódy sa uplatňujú priebežne na jednotlivých hodinách RPUK. Vyučujúci zaraďujú uvedené metódy do vyučovacieho procesu podľa možnosti a postavenia samotnej vyučovacej hodiny.

VI. Učebné zdroje

- ČARNÝ, L., FRIDMAN, L., LAPITKA, M., ŠMECKOVÁ, J.: Základy kultúry. Pokusný učebný text pre 1.a 2. ročník stredných škôl (dostupné na edukačnom DVD na adrese: ftp:// ypsarion.afad.sk)
- PIJOAN, J.: Dejiny umenia I-XII. Ikar, 1999
- GERŽOVÁ, J. a kol.: Slovník svetového a slovenského výtvarného umenia 2. polovice 20. storočia. Bratislava, Profil, 1988
- KULKA, J.: Umění a kýč. Praha: Torst, 2000

VII. Hodnotenie predmetu

V rámci voliteľného predmetu umenie a kultúra sa hodnotia tieto oblasti žiakovho správania:

a) obsah

- Vnímanie: jazykové (alebo literárne), vizuálne, pohybové (alebo dramatické), zvukové (alebo hudobné) vyjadrenie spôsobu, akým žiak vníma kultúrne artefakty.
- Tvorba: tvorba jazykových, vizuálnych, pohybových a zvukových artefaktov.
- Reflexia: reflexia kultúrnych artefaktov; žiacka reflexia ich vlastných postojov.
- Postoje: rôznorodé prejavy názorov a postojov.
- Poznanie: prejavy zložitejších poznávacích procesov.
- Informácie: práca s informáciami.
- Médiá: práca s médiami.

b) proces

- Komunikácia: spôsoby komunikácie pri riešení úloh.
- Spolupráca: prejavy spolupráce pri riešení úloh.
- Motivácia: prejavy motivácie k činnosti.
- Myslenie: prejavy rôznych kognitívnych procesov.
- Emocionalita: prejavy emocionálnych procesov

Predmet seminár z umenia a kultúry sa neklasifikuje. Hodnotí sa absolvoval aktívne (ai) – absolvoval (a) - neabsolvoval(n).

- 0% - 39% = neabsolvoval

- 40% - 69% = absolvoval

- 70% - 100% = aktívne absolvoval

Požiadavky pre absolvovanie SUK:

1. polrok:

Pravidelná aktívna účasť na hodinách seminára, test z dejín umenia a kultúry /30%/, prezentácia na vopred zvolený problém a zároveň jej prezentovanie na seminári.

2. polrok:

Pravidelná aktívna účasť na hodinách seminára, test z dejín umenia a kultúry /30%/, prezentácia na vopred zvolený problém a zároveň jej prezentovanie na seminári.